

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

16
1922

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

ÉDITIONS
BAS. N. GRÉGORIADÈS

Ε.Υ.Δ της Ε.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΗΜΩΝ

ΤΟΜΟΣ ΓΕΥ' — 30 Σεπτεμβρίου 1922. — ΤΕΥΧΟΣ Β'—Γ'.

ΔΩΡΟΘΕΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ

Τῷ 1631 ἐξεδόθη ἐν Βενετία τὸ πρῶτον ἱστοριογραφία φέρουσα τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφὴν «Βιβλίον ἱστορικὸν περιέχον ἐν συνόψει διαφόρους καὶ ἐξόχους ἱστορίας, ἀρχόμενον ἀπὸ κτίσεως κόσμου μέχρι τῆς ἀλώσεως Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐπέκεινα. Συλλεχθέν μὲν ἐκ διαφόρων ἀκριδῶν ἱστοριῶν καὶ εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν μεταγλωττισθέν παρὰ τοῦ ἱερωτάτου Μητροπολίτου Μονεμβασίας κυρίου Δωροθέου. Νεωστὶ δὲ τυπωθέν μετὰ ἐξόδων τοῦ εὐγενεστάτου κυρίου Ἀπαστόλου Τζιγαρά τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων καὶ Ἰωάννου Ἀντωνίου τοῦ Ιουλιανοῦ εἰς κοινὴν ὠφέλειαν»¹ κτλ. Τὸ ἔργον τοῦτο μετὰ τὴν τύποις ἐκδόσιν του ἰδίᾳ κατέστη τὸ ἀγαπητὸν ἀνάγνωσμα τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ δύο ὀλοκλήρους αἰῶνας. Ἐντεῦθεν αἱ πολλαὶ τοῦ ἔργου τούτου ἐκδόσεις, αἵτινες εἶνε αἱ ἀκόλουθοι: 1631. — 1635. — 1637. — 1676. — 1681. — 1684. — 1685. — 1686. — 1691. — 1743. — αψμγ' (πιθανῶς διάφορος τῆς προηγου-

1. Προβλ. Παπαδοπούλου Βρετοῦ Ν. Φ. τομ. 2 σ. 40 καὶ 48. Σάθα Ν. Φ. σ. 228. Ζαβίρα Ν. Ἑλλ. σ. 274. Fabricius (1739) σ. 119. Ph. Meyer Die theol. Litt. der gr. Kirche σ. 169 καὶ ἰδίᾳ Legrand Bibl. hell. τοῦ 17 αἰῶνος τομ. Α' σ. 293 καὶ 353 τομ. Β' σ. 327. 390. 437 καὶ τοῦ 18 αἰῶνος σ. 303. 305 καὶ 378. προβλ. ἐπι τοῦ 17 αἰῶνος τομ. Γ' σ. 436 ἐ. ἐνθ. περὶ τοῦ Ζώτου Τζιγαρά καὶ τῶν ἐκδόσεων τοῦ Χρονικοῦ τούτου. Παρὰ Legrand καὶ οἱ πρόλογοι τοῦ ἔργου τούτου.

μένης) — 1750. — 1761. — 1763. — 1781. — 1786. — 1798. — 1806
1818.

Περὶ τῶν ἀφορώντων τὸ ἔργον τοῦτο ἀσχολήθησαν πολλοί. Ἄξια ἰδίᾳ μναίης εἶνε αἱ ἐργασίαι τοῦ Σάθα, τοῦ δεῖξαντος πρώτου ὅτι τὸ ἄνομα τοῦ Δωροθέου προήλθεν ἐκ τοῦ τοῦ Ἱεροθέου, ὅστις πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς συγγραφεὺς, τοῦ P. H. Meyer,² τοῦ Th. Preger³ καὶ ἰδίᾳ τοῦ Ἀρτουστόμου Παπαδόπουλου,⁴ ὅστις ἀποκρούων τὴν γνώμην τοῦ Σάθα ἐδέχθη ὅτι τὸ ἡμέτερον ἔργον καὶ τὸ χρονογραφικὸν βιβλίον τοῦ Μανουὴλ Μαλαξοῦ εἶνε τὸ αὐτὸ καὶ ὅτι ἐπομένως συγγραφεὺς τοῦ ἡμετέρου ἔργου εἶνε ὁ Μανουὴλ Μαλαξός.

Ὁ Λάμπρος εἶχεν ἀσχοληθῆ περὶ τὸ ἱστορικὸν βιβλίον τοῦ Δωροθέου συναθροίσας ἀρκετὸν ὕλικόν, ὅπερ σὺζεταῖ νῦν ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. ΟΔ' καταλοίπῳ αὐτοῦ.⁵ Ἀναμφιδόλως ὁ Λάμπρος ἐσκόπει νὰ γράψῃ διατριβὴν περὶ τοῦ ἱστορικοῦ βιβλίου τοῦ Δωροθέου. Τῆς διατριβῆς ταύτης μὴ συμπληρωθείσης ἔμεινε τὸ ὕλικόν ἀσυμπλήρωτον καὶ σχεδὸν ἄμορφον. Παρ' ἑλα ἕμως ταῦτα τὸ ὕλικόν τοῦτο εἶνε ἄξιον ἐκδόσεως ἔστω καὶ ἄνευ προσθηκῶν καὶ συμπληρώσεων κατὰ τὴν μέθοδον καθ' ἣν ἐπεκράτησε νὰ ἐκδίδωνται τὰ κατάλοιπα τοῦ Λάμπρου. Τὸ ὕλικόν τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ περιγραφῆς ἢ ἐνίοτε ἀπλῆς ἀναγραφῆς κωδίκων περιεχόντων τὸ ἱστορικὸν βιβλίον τοῦ Δωροθέου. Ἐνίοτε ἕμως ὁ Λάμπρος δὲν ἀρκεῖται εἰς ἀπλῆν περιγραφὴν τῶν

1. Πρβλ. ἰδίᾳ Μεσ. βιβλ. τομ. Γ' σ. ια' καὶ ε'.

2. Die Theol. Litt. der gr. Kirche in sechzehnten Jahrhundert σ. 166 ἔ. Καὶ ὁ Meyer διατάζει νὰ δεχθῆ τὴν εἰκασίαν τοῦ Σάθα ὅτι δηλ. ἀντὶ Δωροθέου πρέπει νὰ γινῆ Ἱεροθέου.

3. Die Chronik von Jahre 1570 (Dorotheos von Monembhasia und Manuel Malaxos) ἐν Byz. Zeitsch. τομ. 11 (1902) σ. 4 ἔ. Ὁ Preger ἀναφέρει ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μνημονεύοντι ἔργῳ αὐτοῦ τὰ χειρόγραφα, ἐν οἷς εὑρηται τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ Δωροθέου.

4. «Περὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησιαστικῆς χρονογραφίας τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος» (ἐν ἐκκλ. Φάρφ τομ. 9 σ. 410 ἔ. καὶ ἐν ἰδίῳ φυλλαδίῳ). Πρβλ. ἔτι Κ. Δουβουνιώτου ὁ Νομοκανὼν τοῦ Μανουὴλ Μαλαξοῦ σ. 7, ἐνθα περὶ τοῦ χρονογραφικοῦ βιβλίου τοῦ Μανουὴλ Μαλαξοῦ καὶ τῆς σχέσεως αὐτοῦ πρὸς τὸ ἡμέτερον βιβλίον ἱστορικὸν τοῦ Δωροθέου. Πρβλ. ἔτι Κρουμβάχερ ἱστορία τῆς βυζ. φιλ. κατὰ μετ. Σωτηριάδου τομ. Α. σ. 609 ἔ.

5. Πρβλ. Κατάλογον Γ. Χαριτάκη σ. 116.

κωδίκων, ἀλλὰ συγκρίνων τὸ κείμενον τῶν κωδίκων πρὸς τὸ ἐκδο-
δομένον κείμενον εὐρίσκει καὶ σημειοῖ τῆς διαφορᾶς τῶν δύο κει-
μένων. Ἴδου οἱ κώδικες τοὺς ὁποίους ἔχει ἐξετάσει καὶ περιγράψει
ὁ Λάμπρος.

1) Τὸν κώδικα Sapon. graec. Oxon. 67. Λεπτομερῆς περι-
γραφὴ καὶ σύγκρισις τοῦ κειμένου τοῦ κώδικος τούτου πρὸς τὸ ἐκ-
δομένον κείμενον τῆς ἐκδόσεως τοῦ 1631 καὶ 1676. Ἡ σύγκρι-
σις αὕτη περιέχεται εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμὸν α' καὶ ε' κατάλοιπον τοῦ
καταλόγου τοῦ Χαριτάκη, ὅπερ εἶνε συνέχεια τοῦ ὑπ' ἀριθ. α' κα-
τάλοιπου.¹ Τὸ ὑπ' ἀριθ. α' κατάλοιπον ἀποτελεῖται ἐκ σελίδων 32
μεγ. 4ου, τὸ δὲ ὑπ' ἀριθ. ε' ἐκ σελ. 12, 8ου. Οὕτως ἐχόντων τῶν
πραγμάτων τὰ δύο ταῦτα κατάλοιπα ἐκδίδονται κατωτέρω ὁμοῦ, τοῦ
ε' ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη ἀποτελοῦντος συνέχειαν τοῦ α'.

2) Τὸν κώδικα Lambec. 1199. Λεπτομερῆς περιγραφὴ ἰδίᾳ
τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ καὶ σύγκρισις αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐκδομένον
κείμενον τοῦ Δωροθέου. Τὸ ὅλον ἀποτελεῖται ἐκ σελ. 7, ὧν αἱ πρῶ-
ται 4 μεγάλου 4ου, αἱ δὲ 3 τελευταῖαι 8ου· ἡ 8η σ. εἶνε ἄγραφος.²

3) Τὸν κώδικα Stuttg. hist. 129. Λεπτομερῆς περιγραφὴ
τοῦ κώδικος. Τὸ ὅλον ἀποτελεῖται ἐκ σελίδων 12, ὧν δύο ἄγραφοι
καὶ ἕτεροι δύο γεγραμμένοι δι' ἄλλων κειμένων. Κατὰ ταῦτα ἡ
περιγραφὴ τοῦ κώδικος καταλαμβάνει σελ. 8, 8ου (πρβλ. Καταλ.
Χαριτάκη ἀριθ. δ' σελ. 116).³ Ἐν μικρῷ τεμαχίῳ χάρτου σημειοῖ
ὁ Λάμπρος περὶ τοῦ κώδικος τούτου·

«Stuttgart. K. Hofbibliothek
Cod. 129

ὃν ἐμελέτησα ἐν Μονάχῳ ἐν τῇ Universitätsbibliothek, ἀπο-
σταλέντα ἐπὶ τῇ αἰτήσει μου εὐγενῶς ὑπὸ W. Heyd τοῦ διευθυν-
τοῦ τῆς ἐν Στουττγάρτη βιβλιοθήκης».

1. Κακῶς ἐν τῷ καταλόγῳ ἔχουσι χωρισθῆ τὰ δύο ταῦτα κατάλοιπα
(πρβλ. Καταλογ. σ. 116 καὶ 117).

2. Ἐν τῷ καταλόγῳ ἀναφέρονται ἐσφαλμένως σ. 6, 4ον (πρβλ. ἐν. ἀν.
ἀριθμὸς γ').

3. Σφαλερῶς γέγραπται V ἀντὶ N καὶ λογίζονται αἱ γεγραμμέναι σελίδες
6 ἀντὶ 8.

4) Τοῦς κώδικας α') Grec. Paris, Suppl. 87. Περιγραφή τοῦ κώδικος καταλαμβάνουσα μίαν σελίδα β') Supplem. Grec. Paris. 112. Περιγραφή λεπτομερῆς τοῦ κώδικος¹ καταλαμβάνουσα σελ. 8. γ') Suppl. Grec. Paris. 467. Περιγραφή τοῦ κώδικος καταλαμβάνουσα σελ. δύο. Ἐν ἀρχῇ σημειοῖ ὁ Λάμπρος «κατ' Ομοιότη III 265 ἐν φ. 177—217 Anonymi Synopsis continuatio ad Amurat IV. Καθ' ἑξήτασα τῷ 189. ἐν φ. 177α «Ἔως ὧδε τελειώ- νει ὁ Ἰωάννης ὁ Σκυλίτζης ὁ χρονογράφος» κτλ. καὶ ἐν σελ. δευτέρῃ ἔχω φωτογραφίας τῶν φ. 1926-196α ὑπ' ἀριθ. 104.

Παραγγელτέαι φωτογραφίαι τῶν φ. 1966-215α».

δ') Barber .I 111 Περιγραφή τοῦ κώδικος καταλαμβάνουσα δύο σελίδας. Ὁ Λάμπρος σημειοῖ ἐν ἀρχῇ «Ἰσ' αἰῶνος χαρτ. ἀκεφαλ. καὶ κολοβός. Χρονικὸν Τουρκοκρατίας Historia Imperatorum Turcorum» καὶ δι' ἐρυθρᾶς μελάνης «Οὐδὲν κοινὸν μετὰ Ecthesis Chronica. Μὴ Ψευδοδωρόθεος;» ε') Harl. 5742. Περιγραφή τοῦ κώδικος καταλαμβάνουσα σελ. 5.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι ὁ Λάμπρος εἶχεν ἐξετάσει ὀκτὼ μόνον κώδικας περιέχοντας τὴν χρονογραφίαν τοῦ Δωροθέου. Ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψει ὅτι τῆς χρονογραφίας ταύτης σώζονται πλεονά τῶν εἴκοσι χειρογράφων² δύναται τις νὰ πεισθῇ ὅτι ὁ Λάμπρος δὲν εἶχε φροντίσει νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἥτις πρὸ ἐτῶν εἶχε θέσει μόνον τὰς βάσεις. Οὕτω καὶ μόνον δύναται νὰ ἐξηγηθῇ πῶς ὁ Λάμπρος δὲν ἀναφέρει τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 1205 κώδικα τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου, τὸν περιέχοντα τὴν χρονογραφίαν τοῦ Δωροθέου, οὐδὲ κώδικας τῶν Ἀγιορειτικῶν βιβλιοθηκῶν καὶ δὴ τὸν τοῦ Βατοπεδίου ὑπ' ἀριθ. 601 καὶ τὸν τῶν Ἰδίων ὑπ' ἀριθ. 167. Παρ' ὅλα ὁμοίως ταῦτα ἡ δημοσίευσις τῶν ὑπὸ τοῦ Λάμπρου γενομένων περιγραφῶν τῶν ὀκτὼ ἀνωτέρω μνη-

1. Τὸν κώδικα τοῦτον δὲν ἀναφέρει ὁ Χαριτάκης ἐν τῷ καταλόγῳ αὐτοῦ πάντως ἐκ παραδρομῆς.

2. Πρὸβλ. Th. Preger ἐν. ἀν. καὶ Χρυστ. Παπαδοπούλου ἐν. ἀν. σ. 5 ἔ. Ὁ Preger ἰδίᾳ εἶχεν ὑπ' ὄψει πάντα τὰ χειρόγραφα τῆς χρονογραφίας, εἰ καὶ δὲν εἶχε περὶ πάντων λεπτομερεῖς εἰδήσεις.

μονευθέντων κωδίκων δὲν εἶνε περιττή, τοῦναντίον διαφωτίζει ἀρκούντως τὸ περὶ τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου τῆς χρονογραφίας τοῦ Δωροθέου ζήτημα καὶ δίδει ἀφορμὴν πρὸς εὐρυτέρας ἐρεῦνας. Τοῦτου ἕνεκεν δημοσιεύομεν κατωτέρω τὰς περιγραφὰς ταύτας τῶν ὀκτῶ κωδίκων κατὰ τὴν ἐν τοῖς προηγουμένοις μνημονευθεῖσαν σειράν.

*Ἄξιον σημειώσεως νομίζω ἐνταῦθα ὅτι ἡ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν ΡΞΑ' καταλοίπῳ «ἐκθεσις χρονική»¹ ἢ ἀντιγραφείσα ὑπὸ τοῦ Λάμπρου ἐκ τοῦ κώδικος Δρέσδης D.α 33, οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ μέρος τῆς χρονογραφίας τοῦ Δωροθέου. Τὸ ἔργον τοῦτο καταλαμβάνει 49 σελίδας, φέρει δ' ἐξωθεν ἐπιγραφὴν δι' ἐρυθρᾶς μελάνης «18' Δρέσδης ἐκθεσις χρονική 1908». Ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι ἐν ἀρχῇ γέγραπται «Dresden D.α. 33 ἐν φ. 272: ἐπὶ ἔτους ζρλδ' (=7184—5508=1626). Ἄρχεται δὲ ὡς ἀκολούθως»

«φ. 180 α Περὶ τοῦ πῶς ἐπῆρεν ὁ σουλταν μεέτης τὴν Κωνσταντινούπολιν

Ἐλαβε τὴν βασιλείαν τῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς δύσεως ὅλην σουλταν μεχμέτης» κ.τ.λ. Τὸ κεφάλαιον τοῦτο τελευτᾷ ἐν σελ. 42 ὡς ἐξῆς: «Εὗρίσκειται δὲ γεγραμένον ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον τοῦ σουλταν μεχμέτη ἀπέθαναν τριακόσιν χιλιάδες λαὸς εἰς τοὺς πολέμους ὅπου ἔκαμε»

τέλος τοῦ σουλταν μεχμέτη»

*Ἐπειτα ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθος δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων ἐπιγραφὴ:

«Περὶ πῶς υπῆγεν ὁ σουλταν σουλεϊμάνης, καὶ ἐπολεμησε τὴν ῥόδον στερρεᾶς καὶ θαλάσσης καὶ ἀκούται περὶ τούτου».

*Ἀρχεται δὲ ὡς ἐξῆς:

«Ἐτους ἀπὸ τῆς θείας σαρκώσεως ἀφκδ' ἐσυναξε φουσατά ὁ αὐτὸς σουλταν σουλεϊμάνης χιλιάδας σ' στερρεᾶς καὶ διὰ θαλάσσης» κ.λ.π. καὶ τελευτᾷ «τέλος τῆς ἐρημώσεως τῆς Ῥόδου. Ἐπῆρε τὴν ἀμοχωστον ὁ σουλταν σελήμης ἐν ἔτει αφοα'».

Εἶνε φανερόν ὅτι πρόκειται περὶ δύο κεφαλαίων ἐκ τῆς χρονο-

1. Περὶ λ. Χαριτάκη Καταλ. σ. 128.

γραφίας τοῦ Δωροθέου¹. Τὸ πρῶτον φέρει ἐπιγραφὴν ἐν τῇ ἐκδο-
 μένῳ τύποις κειμένῳ «Περὶ τοῦ Σουλτάν Μεχμέτη» (σελ. 415 ἐκδ.
 τοῦ 1786) τὸ δὲ δεῦτερον «τέλος τῆς βασιλείας τοῦ Σουλτάν Σε-
 λήμη. Βασιλεία Σουλτάν Σελεϊμάνη υἱοῦ Σελήμη» (σ. 411 ἐκδ.
 τοῦ 1786). Τὸ πρῶτον κεφάλ. τὸ καταλαμβάνον τὰς σελίδας 415—
 428 τοῦ ἐκδομένου κειμένου περιέχεται ὅλον καὶ ἐν τῇ ἡμετέρῃ
 ἀντιγράφῳ, τὸ δὲ δεῦτερον ἐν μέρει μόνον, ἀρχεται ἐπιλαδῆ ἀπὸ τῆς
 σελίδος 440 τοῦ ἐκδομένου κειμένου καὶ φθάνει μέχρι τῆς σελί-
 δος 441. Σύγκρισις τοῦ ἡμετέρου κειμένου πρὸς τὸ ἐκδομένον
 δεικνύει ἀρκούσας διαφορὰς ἐγκειμένας οὐ μόνον ἐν τῇ διαφορῇ
 τρόπῳ τῆς ἐκθέσεως ἢ τῆς χρήσεως λέξεων ἀλλὰ καὶ ἐν διαφοραῖς
 προσθήκαις καὶ παραλείψεσι, τινὰ ἐπιλαδῆ τοῦ ἐκδομένου κειμέ-
 νου ἔχουσι παραλειφθῆ ἐν τῇ ἡμετέρῃ, ὅπερ πάλιν ἐνιαχοῦ παρου-
 σιάζει προσθήκας μὴ ὑπαρχούσας ἐν τῇ ἐκδομένῃ. Κατὰ ταῦτα
 καὶ τὸ κείμενον τοῦτο εἶνε ἄξιον μελέτης προκειμένου περὶ ἐρεῶνης
 καὶ ἐξακριβώσεως τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου τοῦ χρονικοῦ τοῦ Δωροθέου.

Κ. Ι. Δ.

E.

Cod. Canonic, Græc. Ὀξων. 67. ex charta laevigata
 in folio ff. 372 sec. XVI, *barbaro-græccis*.

Compendium historiarum sacrarum atque profana-
 rum ab orbe condito usque ad Selim II, an. circ. 1566
 (in initio et fine mutilum).

Tractat præcipue de veteris Testamenti historia, de
 imperio occidentali et orientali, præsertim de rebus

1. Ἀπλῆ σύγκρισις τῶν δύο κειμένων δεικνύει ὅτι πρόκειται περὶ ἐνὸς
 καὶ τοῦ αὐτοῦ κειμένου τοῦ χρονικοῦ τοῦ Δωροθέου. Τὸ ὅτι ὑπάρχουσι με-
 ταξὺ τῶν δύο κειμένων διαφοραὶ τινες περὶ τὴν ἔκφρασιν καὶ ἐπι παραλεί-
 ψεις καὶ προσθήκας οὐδὲν σημαίνει, διότι τὸ κείμενον τοῦ ἱστορικοῦ ἔργου
 τοῦ Δωροθέου ἔχει μεταδοθῆ ἡμῖν ὑπὸ διαφόρους μορφὰς ἐνίοτε ἀρκούν-
 τως παραλλασσοῦσας.

Constantinopolitanis Veneticisque, necnon de imperii
Ottomanici sultanis.

(Coxe).

Δωροθέου βίβλος ιστορική.

Ὁ κώδιξ ἀκέφαλος ἀρχεται διὰ τῶν ἐξῆς, ὅτινα λείπουσιν ἀπὸ τῶν ἐκδόσεων τοῦ Δωροθέου. Εἶνε δ' ἡριθμημένον 28 τὸ πρῶτον νῦν σωζόμενον φύλλον.

Καὶ εἰς ταῖς αἰγαις ἐξάσπρους καὶ πλουμιστοὺς καὶ ῥαντισμένους ψαράδας· διατι ἐγὼ ἡξούρω ὅσα κάμνη εἰς ἐπὶ ὁ Λάβαν. Ἐγὼ ἡμεῖς ὁ Θεὸς σου ὅπου σοῦ ἐφανερῶθηκα εἰς τόπον Θεοῦ ἐκεῖ ἐποῦ ἀληψες τὴν στήλην καὶ ἔκομες προσευγὴν. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰακώβ ὅταν ὑπῆγεν εἰς τὸν Λάβαν τὸν πενθερὸν αὐτοῦ καὶ ἐπῆρε ταῖς δύο τοῦ θυγατέρες γυναῖτες τὴν Ραχὴλ καὶ τὴν Λείαν τοῦ ἔδωκε πρόβατα καὶ αἰγαις καὶ εἶπε τοῦ ὅσα γένουεν διάλευκα νὰ εἶναι ἐδικὰ μου καὶ ὅσα γένουεν πλουμιστὰ νὰ εἶναι ἐδικὰ σου· καὶ τοῦτος ὁ Ἰακώβ ἔκαμε μία τέχνη καὶ ἐπίασε καὶ ἐξεφλούδησε τρία ῥαβδία καὶ ἐξεφλούδιξε μέρος καὶ μέρος ἄφηνε καὶ ἔβαλε τὰ ῥαβδία εἰς τὴν γούρνα ἐκεῖ ὅπου ἐπιναν τὰ πρόβατα καὶ ὅσα πρόβατα ἐπίνανε ἀπὸ ἐκείνην τὴν γούρνα ἐγίνοντο πλουμιστὰ· καὶ ὡσὺν εἶδεν ὁ Λάβαν ὅτι πῶς ἐπλήθυναν τὰ πρόβατα τοῦ Ἰακώβ· δὲν ἐστάθηκεν εἰς ἐκείνην τὴν συμφωνίαν ὅπου εἶχαν, ἀμὴ πάλιν ἔλεγε ὅτι ὅσα γένουεν ψαροραντισμένα νὰ εἶναι ἐδικὰ τοῦ ἡγουν τοῦ Ἰακώβ καὶ ὅσα γένουεν ἀλέως νὰ εἶναι τοῦ Λάβαν καὶ ἐκεῖνος ἡγουν ὁ Ἰακώβ ἐδεήθη πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἐφάνη του εἰς τὸν ὕπνον του καὶ ἔδειξέ του τοὺς τράγους καὶ ταῖς αἰγαις διαλεύκους καὶ πλουμιστοὺς καὶ ψαροὺς εἰς ὅποιοι ἐκαθαλίκευαν τὰ θηλυκὰ καὶ ἔδωκέ του νὰ γνωρίσῃ ὅτι καθὼς εὐλόπη τοὺς τράγους θέλουν γένει τὰ πρόβατά του διατι ἐνθυμήθη ὁ Θεὸς ὅτι πῶς ὅταν τοῦ ἐφανίσθη εἰς τὴν κλίμακα ἔστησε στήλην τὴν πέτραν ἐκείνην ὅπου εἶχεν εἰς τὸ κεφάλην του καὶ ἐκοιμᾶτον καὶ εἰς τὴν κορυφὴν τῆς πέτρας ἔχυσε λάδι καὶ εἶπε δὲν εἶναι ὁ τόπος τοῦτος ἄλλος παρά οἶκος Θεοῦ καὶ αὕτη εἶναι ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ. Λοιπὸν καὶ ἔδω θέλει νὰ εἰπεί ὅτι ὁ ἄγγελος ὅπου

ἐφάνη τοῦ Ἰακῶβ εἰς τὸν ὕπνον του || Κώδ. 28, 6 || ἦτον ὁ υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ.»

Ἔπονται δὲ κατὰ συνέχειαν τὰ ἐξῆς ἄτινα ἤδη ὑπάρχουσιν ἐν ταῖς τυπωμέναις ἐκδόσεσιν. Πρὸς, ἐκδ. 1631¹, σελ. λγ' ἐκδ. 1676²

1 Βιβλίον ἱστορικὸν περιέχον ἐν συνόψει διαφόρους καὶ ἐξόχους ἱστορίας ἀρχόμενον ἀπὸ κτίσεως Κόσμου μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐπέκεινα. Συλλεχθὲν μὲν ἐκ διαφόρων ἀκριβῶν ἱστοριῶν καὶ εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν μεταγλωτισθὲν παρὰ τοῦ ἱερωτάτου μητροπολίτου Μονεμβασίας κυρίου Δωροθέου. Νεωστὶ δὲ τυπωθὲν μετὰ ἐξόδων τοῦ εὐγενεστάτου κυρίου Ἀποστόλου Ἰζιγαρᾶ τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων καὶ Ἰωάννου Ἀντωνίου τοῦ Ἰουλιανοῦ εἰς κοινὴν ὠφέλειαν. Περιέχον καὶ πίνακα πλουσιώτατον πάντων τῶν ἀξιωμανημονεύτων πραγμάτων. Μετὰ προνομίου καὶ ἀδείας τῆς Γαλινοτάτης τῶν Βενετιῶν αὐθεντίας. Ἐνετίησιν. Ἔτη κυρίου αχλα'. Πανὸς Ἰωάννη Ἀντωνίου τῷ Ἰουλιανῷ. — Εἰς 8ον σελ. ψκ'. Προτάσσονται ἀντὶ ἀριθμήσεως 3 σελ. περιέχουσαι τὴν ἀφιέρωσιν τῷ γαλινοτάτῳ καὶ λαμπροτάτῳ αὐθέντῃ Ἰωάννῃ Ἀλεξάνδρῳ Βοϊβόδα, αὐθέντῃ Οὐγκροβλαχίας καὶ πογζηνιάς κραγιόβας καὶ τῶν ἐξῆς πᾶσιν ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν παρὰ τοῦ ἐνός ἐντινάδι Θεοῦ.» Ἐν τέλει «ἀπὸ Βενετίας. Ἔτος κυρίου αχλα'. Πανομαρτίῳ γ'. τῆς λαμπροτάτης αὐθεντίας σου δούλος μικρός. Ἀπόστολος Ἰζιγαρᾶς ἐξ Ἰωαννίνων.» Τὴν δ' σελ. καυλαμβάνει εἰκὼν ἐν ξυλογραφίᾳ Ζώου Ἰζιγαρᾶ. — 4 σελίδες «πᾶσι τοῖς εὐσεβέσι καὶ ὀρθοδόξοις Χριστιανοῖς τοῖς ἐντευξομένοις τῇ παρούσῃ ἱστορικῇ βίβλῳ Ἀπόστολος ὁ Ἰζιγαρᾶς ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν Χριστῷ τῷ Θεῷ.» 2 σελ. τῷ πανιερωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ μητροπολίτῃ. Φιλ. ἀδελφείας κυρίῳ Θεοφάνῃ τῷ Ξενακίῳ ἐπιτρόπῳ καὶ ἐξάρχῳ πατριαρχικῷ. — ἑῷ πίναξ πάντων τῶν ἀξιωμανημονεύτων πραγμάτων ὅπου εἰς ἐτοῦτο τὸ Βιβλίον ἐμπεριέχονται βιαλμένων κατὰ τάξιν ἡγουν κατὰ Ἀλφάβητον καὶ εἰς πόσα φύλλα διὰ τὴν ἰσχυρὰ ὅ καθ' εἰς μὲ εὐκολότητα νὰ εἶρη ἐκεῖνο ὅπου ἐπιθυμεῖ» καταλαμβ. μὴ ἠριθμημένας σελ. 38.

2 Ὁ Χρονογράφος τοῦτέστι, βιβλίον ἱστορικὸν συνοπτικόν, ὅπερ συλλεχθὲν παρὰ τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Μονεμβασίας Κυρίου Δωροθέου, ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων ἑλληνικῶν ἱστοριῶν, εἰς κοινὴν ἐπεξεύθη γλῶσσαν παρ' αὐτοῦ τοῦ Πανιερωτάτου. Καλεῖται Χρονογράφος, διότι γράφει τοὺς χρόνους καταλεπτοῦς καὶ καιροῦς πασῶν τῶν παρελθουσῶν ἱστοριῶν ἀπὸ Δημιουργίας τοῦ Κόσμου, μέχρι τῆς αἰχμαλωσίας Κωνσταντινουπόλεως, καὶ πλέον ἐπέκεινα Ἐτυλώθη μὲν ἤδη ἐκ πολλοῦ, ἀλλὰ χωρὶς τινος ἐπανορθώσεως καὶ ἐπιμελείας, ὡς ἴδει νῦν δ' ἀκριβῶς διορθωθὲν παρὰ τοῦ Σοφωτάτου καὶ Πανοσιωτάτου Κυρίου Ἀμβροσίου τοῦ Γραδενίγου, ἀββᾶ καὶ βιβλιοφύλακος τῆς τῶν Ἐνετιῶν γαλινοτάτης Ἀριστοκρατίας, ἐκδίδεται ἐξ ὑπαρχῆς παρ' ἐμοῦ Ἀνδρέου Ἰουλιανοῦ φιλέλληνος τοῦ Τυπογράφου ἰδίῳ μόχθῳ καὶ δαπάνῃ καὶ εὐλαβῶς ἀφιερῶται τῇ Ἐκλαμπροτάτῃ κυρίᾳ Ἐλένη—Λουκρητία, — Κορνηλία—Πισκοπία, θυγατρὶ τοῦ ἐξοχωτάτου Κυρίου Ἰωάννου—Βαπτί-

σελ. κε', πρὸς ἄς πρβλ. «Καὶ ἐκεῖ ὅπου ἐκοιμᾶτον εἶδεν ὄνειρόν φοβερόν ὅτι ἀπὸ τὸ κεφάλῃ του ἔως τὸν οὐρανὸν ἦτον μία σκάλα καὶ ἀνεύαιναν καὶ ἐκτεύαιναν οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀπ' αὐτῆν τὴν σκάλα· ἡ ὁποῖα σκάλα ἐσημάδεβε διὰ τὴν Θεοτόκον ὅπου θέλει γεννηθῆ ἀπὸ τὸ γένος αὐτοῦ τοῦ Ἰακώβ νὰ γένη ὡσάν μία σκάλα ὅτι νὰ ἀνευαίνου καὶ νὰ κατευαίνου οἱ ἄνθρωποι τὴν σκάλαν ἐκείνη ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τὸν οὐρανὸν καθὼς καὶ ἔγινεν ἀφοῦ ἐσαρκώθη ἐκ τῶν παρθενικῶν καὶ ἁγίων αἱμάτων αὐτῆς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ διὰ τοῦτο λέγει εἰς τοὺς οἴκους τῆς Παναγίας «χαῖρε

στοῦ, ἐπιστάτου τοῦ ἁγίου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου. Περιέχει δὲ καὶ Πίνακα εὐπορώτατον, πρὸς ὁδηγίαν τῶν Ἀναγνώστων, εἰς τὰ ἐν αὐτῷ περιεχόμενα περιεργα καὶ ἀξιωμακόμενα. Con licenza de' Superiori e Privilegio. Ἐνετίησιν. Ἔτει Χριστογονίας, αχσοσ'. Παρὰ Ἀνδρέα Ἰουλιανῷ τῷ Τυπογράφῳ.

Τὸ α' φύλλον μετὰ τὸν τίτλον καταλαμβάνει εἰκὼν χαλκογρ. τῆς Ἑλένης κτλ. μετὰ δύο λατινικῶν ἐπιγραμμάτων διστίχων καὶ ἑλλ. ἐμμέτρου μεταφράσεως. Τὸ γ' δ' φύλλον καταλαμβάνει ἡ ἀφιέρωσις: τῇ ἐκλαμπροτάτῃ καὶ σοφωτάτῃ Κυρίᾳ Ἑλένη-Λουκρητία, Κορνηλία-Πισκοπία, τῇ μισονύμφῳ Παλλάδι, σεμνοπόμφῳ Ἀθηνᾷ, Ἀδριακῇ Σειρῆνι, δεκάτῃ Μούσῃ, τετάρτῃ Χάριτι, Πατρικίᾳ Ρωμαίᾳ, Λατίνῃ Ἑλένη καὶ Παρθένῳ Ἡρωῖνῃ, τὴν ἅπασαν αἰδῶ καὶ εὐλάβειαν». Ἐν τῇ γ' σελ. ταύτης τῆς ἀφιερώσεως λέγεται ὅτι διδάσκαλος αὐτῆς ὁ Γραδενίγος, περὶ οὗ τάδε «ἄς καυχᾶται καὶ ἄς τιμᾶται ὁμοίως ὁ διδάξας σε τόσῃν Ἀρετῇν καὶ Σοφίαν, διότι χωρὶς τὰς χρονικὰς τιμὰς ὅπου ἀπολαμβάνει εἰς ταύτην τὴν τῶν πόλεων Βασιλεύουσαν (ἐπειδὴ ὄχι μόνον κοινὸν Διορθωτὴν τῶν Γραικολατίνων Βιβλίων καὶ Ἀββᾶ εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν τὸν ἐκατάστησεν ἡ γαληνοτάτ., Ἰερουσία, ἀλλὰ καὶ κοινὸν Βιβλιοφύλακα τὸν ἐκλεξεν, ὅπου Γραικὸς ἄλλος δὲν ἐστήθη) κ.τ.λ. Τὸ ε' φύλλ. καταλαμβάνει ἐμπροσθεν γράμμασι λεπτοῖς προσφώνησις «πᾶσι τοῖς τῶν Ἑλλήνων φιλοπόνοις σπουδαίοις καὶ τοῖς λοιποῖς τῶν Γραικῶν περιέργοις καὶ πεπαιδευμένοις φιλιαναγνώσταις Ἀνδρέας Ἰουλιανὸς ὁ Τυπογράφος.» «Ἐνετίησιν αχσοσ'. ἐν Μηνὶ Μαΐῳ λ'». Παραπονεῖται ἐν αὐτῷ περὶ τῆς πικρᾶ τῶν Ἑλλήνων παραμελήσεως τῆς ἑλλ. παιδείας καὶ τῆς σπανίως συγγραφέων καὶ βιβλίων, ἐφ' ᾧ ἀναγκάζεται νὰ ἀνατυπώσῃ τὸν Χρονογράφον τοῦ Δωροθέου. Ὅπισθεν δὲ «τοῖς ἐντευξομένοις» ταῦτα «Ἐπειδὴ τὸ παρὸν βιβλίον ἐκδόθη τὸ πρῶτον διὰ συνδρομῆς καὶ ἐπιστασίας τοῦ ποτὲ ἀειμνήστου κυρ Ζώτου Τζηγαρᾶ, διὰ τοῦτο τίθεται ἡ εἰκὼν αὐτοῦ εὐσκιογραφισμένη πρὸς σημεῖον μνήμης εὐχαρίστου· ἀλλ' ἔπρεπεν ἐξ ἀρχῆς τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ Βιβλίου νὰ εἶχαι ζωγραφίση καὶ τὸν ἀοίδιμον ἐκεῖνον Αὐθέντην Πέτρον Βαϊβόζαν, διὰ προστάγματος τοῦ ὀπίου ἐσυνή-

κλίμαξ ἢ μετάγουσα τοὺς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν, ἦγουν τὴν Παναγία λέγει σκάλα ὁποῦ ἀνεύασε τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τὸν οὐρανόν, τοὔτεστι τοὺς πιστούς. Τοῦτος δ' Ἰακώβ εἶπε ταύτην τὴν προφητείαν διὰ τὸν Χριστὸν «Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μητρῶν αὐτοῦ ἕως ἂν ἔλθῃ ἢ ἀπόκειται καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν»¹ «Δὲν θέλει λείψει ἀρχὴ καμία τοὔτεστιν ἀφεντία ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα, οὐδὲ ἡγούμενος ἀπὸ τῆς μεριᾶς του ὅστε γὰρ ἔλθῃ ἐκεῖνω ὅπου κήτεται φυλαμένον διὰ νὰ ἔλθῃ, καὶ αὐτὸς ἔρχεται εἰς ἀποδοχὴν τῶν ἐθνῶν»² Ὁ Ἰακώβ ἔταν ἔδειδε τὴν εὐλογίαν ὁλων τῶν ἰσῶν του εὐχίθη τοῦ κατ' ἐνὸς καθὼς τοῦ ἐφάνηκε καὶ καθὼς τὸν ἐφώτισε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ τοῦ Ἰούδα εὐχίθη νὰ εὐγένουν ὅλοι οἱ βασιλεῖς καὶ ἀφέντες ἀπὸ τὴν γένναν του ἢ βασιλεία καὶ ἢ ἀφεντία ἕως νὰ ἔλθῃ, ἐκεῖνο ὅπου ἔναι προφητευμένον καὶ ἀπεφασισμένον τοὔτεστιν ὁ Χριστὸς, ὁ ἔποιος θέλει ἔλθει εἰς ἀποδοχὴν τῶν ἐθνῶν τοὔτεστιν ὁποῦ τὸν παντυχέγουν· ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς ἔμελλε νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Ἰούδα τὸ βασιλικὸν νὰ σαρκωθῇ καὶ

Ἐνταῦθα λείπει τὸ φύλλ. 29 τοῦ κώδικος ἀντικαθιστάμενον διὰ λευκοῦ, ἀρχεται δὲ τὸ φ. 30α διὰ τῶν λέξεων «καὶ τοῦτοι εὗρισκοντο ἔξω ὅλλοι οἱ ἀδελφοὶ μετὰ ζῆα τοῦ πατρὸς αὐτῶν» κ.τ.λ

χθῆ, ἐσυνθέσθη καὶ ἐσυγγράφη τοιαύτη ποικιλόμορφος καὶ πολυδιήγητος Ἱστορία. Ἐγ' ὅμως, ἂν ἤθελα ἔχη τὴν εἰκόνα τοῦ τρισμακροῦτου ἐκεῖνου Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Μονεμβασίας, Κυρίου Θεοδώρου. ὅπου ἰδίῳ μόχθῳ ἐούναξε καὶ ἐσύνθεσεν ὅλον τὸ Βιβλίον, ἐκεῖνην καὶ ὄχι ἄλλην ἠθέλα ἐκτυπώσῃ μετὰ πάσης χαρᾶς, ἀφίνωντας ἐκ μέρους τὰς ἄλλας. Ἐκεῖνος μ' ὅλον τοῦτο (οὗ τὸ μνημόσυον) δὲν ἐγνοιόσθη περὶ τούτου, διότι ἠξέουρεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ φροντίξῃ κανεὶς περὶ τῆς εἰκόνας τοῦ σώματος, ἀλλὰ μάλιστα περὶ τοῦ εἶδους τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ τῆς Ἀρετῆς Ἐκτυπώματος κατὰ τὸ τοῦ Ἰσρακράτους, Βούλου τὰς εἰκόνας, τῆς ἀρετῆς ὑπόμνημα μᾶλλον ἢ τοῦ σώματος καταλιπεῖν».

Ἐν φ. 5' ἢ εἰκῶν x λκογρ. Ζώτου τοῦ Τζηγαρά. Αὕτη τε καὶ ἢ τῆς Ἐλένης, μάλιστα αὕτη, ἀξιόλογοι.

Ἐπετα: ὁ πίναξ εἰς σελ. 40 μῆ' ἀριθμ.

1. Ἐν τῇ ὄα: κείμενον.

2. Ἐν τῇ ὄα: Ἐξήγησις.

ἄπερ ἴδ' ἐν ἐκδ. 1631, σ. λε'.—1676, κς'· καὶ προχωρεῖ μέχρι σελ. λς' (1631) «ἐγὼ δὲ ὡς ἤκουσα τοὺς ἐντροπιασμένους» (σελ. κς' 1676). Ἄξια λόγου εἶνε ἡ διαφορὰ τοῦ κειμένου ἀπὸ τῶν ἐκδόσεων ἐν τοῖςδε : 1631 καὶ 76 : σελ. λς' (κς') καὶ μιᾷ ἡμέρᾳ δὲν ἦτον τινὰς εἰς τὸ ὀσπήτη γὰ ὑπηρετήσῃ τὴν ὑπηρεσίαν ὅπου ὑπηρετεῖ» ἐν ᾧ ἐξέπεσεν εἰς στίχος ὑπάρχων ἐν τῷδε τῷ κώδικι οὕτω : «τινὰς εἰς τὸ ὀσπήτιον—εἰμὴ ἢ γυναῖκα μόνῃ καὶ ἦλθεν ὁ Ἰωσήφ εἰς τὸ ὀσπήτιον γὰ ὑπηρετήσῃ κ.τ.λ.».

Τὸ φύλλ. 31 ἐπίσης λείπει ἐκ τοῦ κώδικος, ἀντικαθιστάμενον διὰ λευκοῦ μέχρι τοῦ «ἐκεῖ ἔπευ ἔδοσκον τὰ παχέα βοῖδια καὶ ἔφαγαν αὐτὰ τὰ ἑπτὰ βοῖδια τὰ ἀχαμνᾶ ἐκεῖνα τὰ ἑπτὰ τὰ παχέα καὶ τὰ ἐχόνευσαν κτλ. ἴδ. 1631, σελ. λη' ἐν ἀρχῇ 1676. κη'.

Αἱ διαφοραὶ εἶνε κυρίως περὶ τὴν θέσιν τῶν λέξεων, ἐνλίτε περὶ τοὺς τύπους. Οὐχὶ σπανίως εἶνε ἐκτενεστέρον τὸ κείμενον τοῦ κώδικος, σπανιώτατα τὸ τῆς τυπωμένης ἐκδόσεως. Ἐνλίτε ἔχει ὁ κώδιξ ἄλλας ἢ ἡ ἐκδοσις συνωνύμους λέξεις. Οὕτω ἀντὶ τοῦ ἐν 1631, μὰ' 1676, τὰ ἄσπρα τὴν τιμὴν τοῦ σιταρίου (τὴν ἀ' φορὰν καθ' ἣν ἀπαντᾶ) ἔχει ὁ κώδιξ σ τ ἄ μ ε ν α, ὡς ἀμφοτέραι αἱ ἐκδόσεις κατωτέρω. Ἀξιόλογος γραφὴ αὐτόθι κατωτέρω «ὁ Ἰωσήφ δὲν εἶναι καὶ ὁ Συμεὼν ἔμεινε» ἀντὶ τοῦ τῶν ἐκδόσεων. «ὁ Σ. δὲν εἶναι».— Σελ. μγ' 1632, λδ' 1676· λείπουν ταῦτα τὰ τοῦ κώδικος, μετὰ δὲ «καὶ ἐξηγήθησαν ὅλα καταλεπτῶς» ἔχει ὁ κώδιξ. «Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰακώβ τοὺς λόγους τούτους διὰ ὁ Ἰωσήφ ὁ υἱὸς αὐτοῦ δὲν ἀπέθανεν ἀμὴ ζῆ καὶ εἶναι βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου ἔπεσε κατὰ γῆς ὑπὸ τῆς χαρᾶς ὅπου ἔλαβε καὶ ἔλεγαν ἔτι ἀπέθανε. Μετὰ ὀλίγον δὲ ἐσυκώθη καὶ ἔδωκεν εὐχαριστίαν τῷ θεῷ ὅπου δύναται τὰ πάντα γὰ τὰ κάμνη ὡσάν θέλει. Καὶ παρευθὺς ἐπήρα κτλ. ὡς ἐν ταῖς ἐκδ.

Ὁ κώδιξ μᾶς ὀδηγεῖ πρὸς ἀνεύρεσιν πολλῶν γλωσσημάτων ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν. Οὕτως σελ. με' 1631, λδ' 1676—ἀ ν α ψ ε κ α ι ρ ι (sic) ἄ λ λ ο ι λ έ γ ο υ ν κ ἄ ρ β ο υ ν α, ὅπερ τελευταῖον λείπει ἐν τῷ κώδ. 376. Κατωτέρω δ' ἐπίσης ἀντὶ τοῦ τῶν ἐκδόσ. «εἰ δὲ καὶ πάρει τὰ κάρβουνα» ἔχει ὁ κώδ. εἰ δὲ καὶ ἐπάρη τὸ φῶς.

Μετὰ τὰ θεὸν ἰσχυρὸν καὶ ἐξουσιαστὴν 1631, μῆ'

1676, λς' ἔπεται σελίς ὄλη ἐν τῷ κώδικι, λείπουσα ἐκ τῶν ἐκδόσεων, αὕτη 39α.

«Ἀκομι ἄκουσον καὶ τοῦ θεοῦ δαμασκηνοῦ ὁποῦ ὀνομάζεται ὁ υἱὸς ἄγγελος καὶ τὸ μρτυρεῖ εἰς τοὺς τριαδικοὺς κανόνας καὶ λέγει. Τῷ μωυσῆ ἐν τῇ βάρῃ ὡς ὤφθης πυρὸς ἐν εἴδει ἄγγελος ἐκλήθης πατρὸς ὁ λόγος· τὴν πρὸς ἡμᾶς σου πρὸδηλῶν παρουσίαν δι' οἷς πᾶσι σαφῶς ἀνήγγειλας, κράτος θεαρχίας μιᾶς τρισυπόστατον». (ὡς· κείμενον). — Ὡ ἐσὺ ὁ λόγος τοῦ πατρὸς ὅταν ἐφανερῶθης τοῦ Μωυσέως εἰς τὴν βάρτον ὡσάν μία θεωρία πυρὸς ὀνομάσθης ἄγγελος καὶ προεφανέρωνες τὸ ἐλθιμόν σου πρὸς ἡμᾶς μετὰ ὁποιος σου ἐλθιμον ἀνήγγειλας ὀλονῶν φανερά τὴν δύναμιν καὶ τὴν αὐθεντίαν τὴν τρισυπόστατον τῆς μιᾶς αὐθεντίας τῆς θεϊκῆς. Λοιπὸν ὁ Μωυσῆς λέγει ὅτι ἄγγελος Κυρίου ἐλάλησεν αὐτοῦ ἐκ τῆς βάρτου καὶ εἶπε λύσον τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου καὶ τὰ ἐξῆς καὶ ἐκεῖνον ὁποῦ ὀνομάζει ὁ Μωυσῆς ἄγγελον οἱ ἅγιοι πατέρες λέγουν ὅτι πῶς ἦτον ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ὁποῖος ἐφανέρωνε ἐκεῖ τὴν σάρκωσιν τὴν ἐκ παρθένου, διότι ἡ βάρτος ἐκαίετον καὶ δὲν ἐκατακαίετον ἀμὴ μᾶλλον ἐδροσίζετον καὶ ἐδλάστανε καὶ αὔξηγε περισσότερον ὅσον ἐκαίετον καὶ ἐφανέρωνε τὴν σάρκωσίν του εἰς τὴν Θεοτόκον· τὴν ὁποῖαν ἡ θεία γραφή λέγει βάρτον ἀκατάφλεκτον, διότι ὁ Θεὸς πῦρ καταναλίσκον ἐστι, ἦγουν μία φωτία ὁποῦ τρώγη καὶ καταχαλᾶ καὶ κατὰ πῶς εἰς τὴν βάρτον ἦτον πῦρ θεῖον ὁ υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν τὴν ἐκατάκεγε, ἀμὴ ἔδειχεν ὅτι ἐκαίετον ὄλη ἡ βάρτος καὶ ἐκείνη δὲν ἐκατεκαίετον νὰ γένη στάκτη, ἀμὴ || (κῶδ. 39β) ἐδροσίζετον καὶ ἐδλάστανε καὶ ἐλάμβανε τὴν χάριν τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ τόσον αὔξηθηκεν ὅτι εἰς ὄλον τὸν κόσμον τὰ κλαδιά της κατασκεπάζουν καὶ ἀποσκιάζουν ὄλους τοὺς Χριστιανοὺς τοὺς πιστοὺς. Καὶ διὰ τοῦτο λέγομεν ὅτι πῶς ὁ υἱὸς ἦτον ἐκεῖνος ὁποῦ ὀνομάζη ἡ θεία γραφή ἄγγελον. Καὶ ἐλάλησεν ἐκ τῆς βάρτου τῷ Μωυσῆ. Λοιπὸν αὐτὸς ὁ υἱὸς καὶ λόγος ἐλάλησε καὶ τοῦ Ἀβραάμ καὶ εἶπε του νὰ μὴδὲν βάλῃ τὴν χεῖρα του εἰς τὸ παιδάριον. Καὶ ὡσάν ἐσυντύχενεν κτλ.».

Μείζων διαφορά ἢ συνήθως ἐν τοῖς κατὰ τὴν πρώτην πληγὴν τοῦ Μωυσέως σελ. να' (1632) λη' (1676) κώδικος 416, ὡς ὀπισθεν

«Λοιπὸν εὐλεπε ὁποῦ ἐγὼ βαρῶ μετὸ ραβδῆ ὅπου ἔναι εἰς τὸ χέρη μου εἰς τὸ νερὸν τοῦ ποταμοῦ καὶ τὸ μεταβάλλω καὶ τὸ κάμνω αἷμα καὶ δὲν θέλουν δυνηθῆ οἱ αἰγύπτιοι νὰ πλῖουν νερὸν καὶ τὰ ὀψάρια τοῦ ποταμοῦ ἰδοῦ ὅπου τὰ ἔκαμα καὶ ἀπόθαναν καὶ οὐχὶ μόνον τὸ νερὸν τοῦ ποταμοῦ κάμνω αἷμα, ἀμῆ καὶ ἄλλα τὰ ἐπίλοιπα νερὰ ὅποθεν εὐρίσκονται καὶ οὕτως ἔγιναν διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ καὶ δὲν ἠύρισκάν οἱ αἰγύπτιοι οὐδὲ ἐδυνόνησαν νὰ πλῖουν νερὸν οὔτε ἀπὸ τὸν ποταμὸν οὔτε ἀπὸ ἄλλον νερὸν. Καὶ ὡσὰν εἶδεν οὕτως ὁ Φαραὼ κτλ.» οὐχὶ ἄνευ μικρῶν διαφορῶν ἀκόμη.

Τὰ τῶν ἐκδόσεων σελ. νε' (1632), μα' (76). «καθὼς ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς ————— νὰ ριζώνουν καὶ νὰ αὐξάνουν» λείπουσιν ἐν Κώδικι.

Ἡ λέξις πατριάς εἶνε κακῶς ἐνίοτε ἀναγνωσμένη ἐν ταῖς ἐκδ. πατριαρκάς, πατριακάς κτλ.

Ἄριστη γραφή. Ἀντὶ τῆς ἐν σελ. ξ'. — με' μόνον μοναχόν του ψήνεται καὶ δὲν ἔχει καμίαν ξένην ἐργασίαν· οὐδὲ νεροπλύματα ἐν τῷ κώδικι· ὑγρασίαν. (47α).

Σελ. 1631, ξγ' — 76, μζ'. τουτέστι νὰ τὴν κάμω γῆν νὰ σέβης μέσα μετὰ τοῦ λαοῦ μου κτλ. Ἐν τῷ κώδικι 49α, τουτέστι νὰ τὴν ἐκάμη γῆν νὰ πατιέτε, νὰ ἔμπης κτλ.

Σελ. 1631. οζ'. μετὰ τὴν ἀρίθμησιν τῶν λίθων τοῦ ἐφοῦδ ἡ σημείωσις «Αἱ τῶν λίθων ἐνέργειαι — γεγραμμένοι» λείπει ἀπὸ τοῦ κώδικος. Ὅρθως· διότι εἶνε προφανῶς παρασελίδιον σημείωμα.

Σελ. ρλς'. Θάνατος Βαλτάσαρ κτλ. — κώδ. 92. τέλος καὶ ἐξολοθρεμὸς τῆς βασιλείας Βαλτάσαρ. Βασιλεία Δαρείου τοῦ Ἀστιάγη υἱοῦ Ἀσονῆ,

ἀντὶ τοῦ ἀποτελεῖ (ἐκδ.) = ἐπιτελεῖ κωδ.

Σελ. ἐκδ. ρμς'. Πτολεμαῖος ὁ φιλάδελφος — 70α, Πτ. ὁ φιλάνορ.

Σελ. ἐκδ. σγ'. «Τῷ δὲ ψ' ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας — βασιλικά χαρίσματα» λείπουσιν ἐκ κώδικος.

Σελ. ἐκδ. σια'. «ὁ δὲ Μαξιμ. μετενόησε πολλά» ἐν κώδ. 996. «ὁ δ' αὐτὸς ὁ Ἐρκούλλιος ἐμετανόησε πολλά».

Σελ. ἐκδ. σιε' — σισ'. «Τῷ δὲ ι' χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας —

τῷ δὲ ιγ' χρόνῳ». Ἀντὶ τούτων ἐν τῷ κώδικι 102α τὰ ἐξῆς βραχύτερον· «Ὅμως ὁ μέγας Κωνσταντῖνος εἰς τὸν 1ον χρόνον τῆς αὐτοῦ βασιλείας ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀνατολήν μετὰ δυνάμεως μεγάλης κατὰ Μαξιμιανοῦ τοῦ Γαλλερίου καὶ πολέμου γενομένου τῆ τοῦ Χριστοῦ δυνάμει καὶ τοῦ τριῖνου αὐτοῦ σταυροῦ ἐνίκησεν [κώδ. 1026] αὐτὸν καὶ σφαγὴν μεγάλην εἰς τὸ φουσάτον ἔκαμε. Καὶ ὁ Μαξιμιανὸς καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔφυγαν καὶ ὁ θεὸς ἔφθασεν αὐτοὺς καὶ ἔρρηξε φωτῖα εἰς τὰ κορμῖα αὐτῶν καὶ ἔλυσεν οἱ σάρκες τους καὶ ἐτυφλώθησαν καὶ ἀπὸ τὴν κάψιν τῆς φωτῖας ἀπέθαναν κακῶς μετὰ πολλοῦ βρώμου σκωλήκων καὶ δυσωδίας. Οἱ δὲ Χριστιανοὶ ἔλαβαν χαρὰν μεγάλην νικήσας ὁ μέγας Κωνσταντῖνος. Τῷ δὲ ιγ' χρόνῳ κτλ.»

Σελ. σις' «Δικίνιος δὲ εἰς Ἀντιόχειαν — τῷ δὲ ιδ'» λείπουσιν ἐκ τοῦ κώδικος.

Σελ. σκ'--σκα'. «Τῷ δὲ ιε' χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας — ἦτον δὲ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος» λείπουσιν ἐκ κώδικος.

Σελ. σκη' μετὰ τὰ «Ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν» ἐν τῷ κώδικι προστεθειμένα ταῦτα φύλλ. 110α.

«Καὶ φωνὴ ἐν τῷ ἄμα ἀπὸ τὸν ἄερα ἦλθεν ἡ ὁποῖα ἦτον τοῦ διαβόλου καὶ ἔλεγεν· ὦ Ἰούδα, τί ἦτον τοῦτο ὅπου μὲν ἔκαμες· ἐγὼ ὑπὸ Ἰούδα ἔκαμα καὶ ἐσταυρώθη ὁ Ναζωραῖος εἰς τὸ ξύλον καὶ ἔκαμα καὶ ἐκολάσθη πόσος λαὸς τῶν Ἑβραίων ὅπου τοὺς ἐκέρδησα· καὶ τώρα ἀπὸ σοῦ τοῦ Ἰούδα ἐφανερώθη τὸ ξύλον τοῦ Ναζωραίου καὶ ἔχασα τόσον λαὸν ὅπου μὲν ἀφήκαν καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰούδας εἶπε πρὸς τὸν διάβολον· ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐγείρας τοὺς νεκροὺς νὰ σὲ καταποντήσῃ καὶ βάλῃ εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ πυρὸς εἰς τὸ κατοικητήριόν σου. Καὶ εὐθέως ὁ διάβολος ἔφυγεν ἀπ' ἐκεῖ. Ἡ δὲ μακαρία Ἑλένη κτλ.

Σελ. σκη'.--σλς'. Δεῖπει πᾶσα ἡ ἀκριβὴς περιγραφή τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις ναῶν κτλ. ἀπὸ τοῦ «Τὰ ὅποια γράφομεν καταλεπτῶς — ἰσαποστόλου καὶ ἰδικόν τῆς». Ἐν τῷ κώδικι φύλλ. 110β μετὰ τὸ «καὶ σὺν τούτοις καὶ πολλῶν ἁγίων ναοῦς ἠκαδόμησεν» ἔπεται κατὰ συνέχειαν «τότε λαβοῦσα τὸν τρίμιον σταυρὸν καὶ τοὺς θείους ἴλους ἤγουν τὰ καρφία κτλ.

Σελ. σλς'. «ἐτάφη δὲ πρώτη ἡ αὐτῆ μακαρία Ἑλένη ἐν τῷ

αὐτῷ ναῶ. Ὁ δὲ υἱὸς αὐτῆς αὐτὸς ὁ βασιλεὺς πολλὴν χρυσίον ἔδωκεν τῶν πτωχῶν καὶ εἰς τὰ (κώδ. 111α) μοναστήρια καὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Εἰς δὲ τὸν εἰκοστὸν αὐτὸν χρόνον κτλ.» (κατὰ κώδ.).

Σελ. σμϛ' --σμζ'. «Τῷ δὲ κα' χρόνῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ — τῷ δὲ κη' χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας» λείπουσιν κώδ.—Ἐπίσης λείπουσιν τὰ ἐν σελ. σμζ' περὶ τοῦ κρ' χρόνου—καὶ ἐκ τῶν τοῦ λ' μέχρι—τῆς ἐπιβουλῆς του.

Σελ. σμη'. μετὰ τὰ «ἐορτὴν μεγάλην» ἐν τῷ κώδ. φύλλ. 118α «Εἰς δὲ τοὺς τριανταδύο χρόνους τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐπέρασεν εἰς τὴν Νικομήδειαν ὅτι νὰ πάρῃ τὰ φουδάτα νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Περσίαν νὰ πολεμήσῃ. Καὶ ἐκεῖ εἰς τὴν Νικομήδειαν ἀσθένησε καὶ ἀπέθανε. Ἐξῆσεν δὲ χρόνους ἑξήνταπέντε καὶ ἐβασίλευσε χρόνους λδ'». Ἐγράψα δὲ διαθήκη κτλ.

Σελ. σμη'. Μετὰ τὰ «εἰς τὰς χεῖράς του» ἔχουσι τὰ μέχρι τῆς ἄλλῃν τάξιν ἐν τῷ κώδικι οὕτως· «Καὶ ἔτιξεν τὴν ἔδωκε καὶ ὡς εἶδεν αὐτὴν ὁ Κωνσταντῖος ἐχάρη πολλὰ καὶ εἶχεν αὐτὸν τὸν μισερὸν πνευματικὸν εἰς τὸ παλάτι αὐτοῦ εἰς μεγάλην τιμὴν, καὶ ἐτίμα αὐτὸν ὡς πατέρα αὐτοῦ. Ὅμως αὐτὸς ὁ Κωνσταντῖος ὑπήγεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν εἰς τὴν Νικομήδειαν καὶ ἔφερε τὸ λείψανον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ πάσης τιμῆς βασιλικῆς εἰς τὴν Κ]πολιν καὶ ἔθαψεν αὐτὸ ἐν τῷ ναῶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων».

Ἐνταῦθα ὁ κώδιξ περιέχει ἀπὸ φύλλου 118α—124α προσθήκας αἵτινες λείπουσιν ἐν τῷ ἀντιστοίχῳ μέρει τῆς ἐκδόσεως, πρὸ τῆς «βασιλείας τῶν υἱῶν τοῦ Κωνσταντίου».

«Τοῦτος ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, ὡς φαίνεται τὸ χρυσόδουλλον αὐτοῦ, ἔταν ἤθελε νὰ μισεύσῃ ἀπὸ τὴν Ρώμην νὰ ἔλθῃ τὰ μέρη τὰ τῆς Ἀνατολῆς νὰ κτίσῃ ναὸν τῆς Θεομήτορος τῆς ἁγίας Θεοτόκου, ἔκραξε Σίλβεστον τὸν Πάπα Ρώμης καὶ ἐπκρήγγειλεν αὐτοῦ πολλά· καὶ τότε τοῦ ἐζήτησεν ὁ βασιλεὺς νὰ τοῦ εὐχῆθῃ καὶ ἔτιξεν [1196] τοῦ εὐχῆθῃ ὀλοφύχως· τότε τοῦ ἐχάρησεν ὅτι νὰ φορεῖ μίτραν εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν εἰς τὴν Ρώμην καὶ εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχίαν αὐτῆς νὰ βασιλεύει ὡς πνευματικὸς πατὴρ καὶ τοῦ βασιλέως ἐπίτροπος. Καὶ τοῦτο ὅπου ἔδωκεν ἐξουσίαν ὁ μέγας

Κωνσταντῖνος ὡς βασιλεὺς καὶ ἐτίμησε Σιλβεστρον τὸν Πάπαν τὸ ἕκαμε θέλοντα νὰ τιμήσῃ τὴν ἀρχιερωσύνην καὶ πᾶσα ἀξίωμα βασιλικὸν ὁποῦ εἶχεν αὐτὸς ὁ χριστιανικώτατος βασιλεὺς τὰ ἔδωκε καὶ τὰ ἐχάρησε νὰ τὰ ἔχει αὐτὸς ὁ Πάπας Σιλβεστρος καὶ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ ὁποῦ νὰ ἀρχιερατεύουσι τὸν θρόνον τῆς αὐτῆς Ρώμης. Ὁ δὲ θεὸς Σιλβεστρος δὲν ἠθέλησε νὰ φορῇ τὴν μίτραν καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ἔδωκε νὰ φορῇ τὸν λῶρον τὸν βασιλικὸν εἰς τὴν κεφαλὴν ὁποῦ τὸν ἐφόριεν ὁ βασιλεὺς.

Καὶ ἀκούσατε τί ἐρμηνεύεται λῶρος φ. 1196.

Ἔπεται δὲ μέχρι τοῦ 119α ἐρμηνεία περὶ τοῦ τί ἐστὶ λῶρος, κίδαρις, μίτρα. — φύλλ. 119α. Ὅμως νὰ γράψωμεν καὶ τί ἐρμηνεύεται Πάπας φ. 1196. Περὶ τι ἐρμηνεύονται τὰ δύο πλά τοῦ Πάπα. « Ἀκομὴ ἤξευρε δτι πῶς τὰ δύο πλά τοῦ Πάπα θέλει νὰ εἰπεῖ τὸ ἕνα πατὴρ πατέρων καὶ τὸ ἄλλο θέλει νὰ εἰπεῖ ποιμὴν ποιμένων κτλ. ».

1196 Περὶ πατριάρχου πῶς γίνεται.

120α. Καὶ περὶ τοῦ Ἡρακλείας ὁποῦ χειροτονεῖ τὸν Πατριάρχην καὶ οὐχὶ ἄλλος ἀρχιερεὺς παρῶν αὐτοῦ νὰ μάθετε τὴν ἔννοιαν. Τὸ Βυζάντιον ἦτον προτίτερα τοῦ Ἡρακλείας ἐπισκοπῆ καὶ ἐχειροτόνει ἐκεῖ ἐπισκόπους. Ὅταν οὖν ἔκτησεν αὐτὸ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὸ ἐπ' ὀνόμασε Κωνσταντινούπολιν εἰς ὄνομα αὐτοῦ, οἱ δὲ θεοὶ πατέρες θέλοντα νὰ τιμήσουν τὴν Κωνσταντινούπολιν ὡς βασίλισσα τῶν πόλεων, ἕκαμαν τὸν ἀρχιερέαν αὐτῆς οἰκουμενικὸν πατριάρχην καὶ νὰ ἔχει καὶ [1206] τὰ ἴσα τῆς τιμῆς μετὰ τὸν ἀρχιερέαν τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης καὶ νὰ ἔναι καὶ νὰ ὀνομάζεται αὕτη ἡ Κωνσταντινούπολις νέα Ρώμη καὶ διὰ νὰ ἔναι ἐπισκοπῆ ὡς εἶπαμε τοῦ Ἡρακλείας τὸ Βυζάντιον ἔδωκαν αὐτοῦ ταύτην τὴν χάριν καὶ δωρεάν ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ σύνοδος τῶν ἀρχιερέων, ὅτι νὰ χειροτονεῖ τὸν πατριάρχην αὐτὸς καὶ οὐχὶ ἄλλος ἀρχιερεὺς παρῶν αὐτοῦ. Λέγεται δὲ ἐν τῷ χρονικῷ τοῦ Σκυλίτζη δτι ἐχειροτονήθη παρὰ τοῦ μητροπολίτου Καισαρείας πατριάρχης Στέφανος ὁ Σύγγελος ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως κυροῦ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ διὰ νὰ ἔναι ὁ Ἡρακλείας ἀπεθαμένος.

Φ. 1206. Περὶ πῶς ἕκαμαν τὸν πρώτῳ καιρῶν τὸν βασιλέαν.

Ὅσαν ἠθέλαν τὸν ψηφίσῃ οἱ ἄρχοντες τοῦ παλατίου καὶ

λαός τὸν ἀνεύαζαν ἀπάνω εἰς ἓνα σκουτάρη ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν τὰ σκουτάρια καὶ τὸν εὐαστοῦσαν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς πρώτους ἄρχοντας καὶ ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ τὸν ὑψωναν, καὶ τοῦτο ὁποῦ τὸν ὑψωναν ἐν δῆλῃ τὴν βασιλείαν ὁποῦ ἔλαβε ὅτι ἐγένη κεφαλὴ καὶ ἀρχὴ ἔλου τοῦ κόσμου· καὶ ὡς ἂν ἤθελαν τὸν ὑψώσῃ τὸν εὐφημοῦσαν καὶ τὸν ἐπροσκυνοῦσαν καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ ἔλος ὁ λαός καὶ οἱ στρατιῶται ἐπειδὴ ἀφέντης αὐτῶν ἔγινε. Ἐκὼς ὡς ἂν ἤθελαν τὸν προσκυνήσῃ ἔδειξεν αὐτῶν δῶρα, καὶ τοῦτο ἔδειχεν, ὡς ἀφέντης αὐτῶν καὶ εὐεργέτης καὶ φροντιστῆς ὁποῦ ἔγινεν, ἔδωκεν αὐτῶν δῶρα ὡς δοῦλοι ὁποῦ ἔγιναν αὐτοῦ. Ὅμως ὡς ἂν ἤθελαν τὸν ὑψώσῃ ἔρχετον εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἔμπενε μέσα καὶ ἔδειχεν ὑποταγὴν εἰς τὸν Θεὸν ὁποῦ ἓνα· ἀρχὴ πάντων· καὶ ὡς εὐλογος αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ ἐπροσκύνῃ αὐτὸν καὶ ἐδέετον τὰ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν ἡξιώσῃ νὰ τελειωθῇ ἡ βασιλεύς, ὅτι δι' αὐτοῦ [Col. 1:21] τοῦ βασιλέως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσι καὶ αὐτοῦ μόνου ἡ βασιλεία ἓνα αἰώνιος. Ὅθεν καὶ τὸν θεὸν νὰν αὐτοῦ ὡς βασιλεῖον ἀγιον εἰσέρχεται εἰς αὐτὸν, ἡγουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, διὰ νὰ λάβῃ τὰ τῆς Ἐκκλησίας χαρίσματα. Λοιπὸν καθὼς ἤθελεν ἔμπη μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν αὐτὸς ὁ ὑποψήριος βασιλεύς, τὸν ἀπεδέχετον ὁ πατριάρχης καὶ τὸν ἀνεύαζεν ἀπάνω εἰς τὸν ἄμβωνα καὶ τοῦ ἔλεγε πρὶν νὰ τὸν εὐλογήσῃ ὅτι νὰ ὁμολογήσῃ τὴν πρὸς Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν ἀληθινὴν καὶ ὀρθὴν πίστιν· καὶ ὡς ἂν ἤθελε τὴν ὁμολογήσῃ, τότε τὸν εὐλόγει παρὼν τῶν ἀρχιερέων, ἡγουμένων, ἀρχιμανδριτῶν, κληρικῶν, ἱερέων, διακόνων, ἀρχόντων καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ τὸν ἔχρειε τῷ θεῷ μύρω καὶ ἱερατὸς εὐχατὸς τοῦ ἐδιάβαζεν ἀπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν· καὶ τῷ μὲν μῦρον ὁποῦ ἐσφράγιζεν αὐτόν, ἐσημείωνε τῇ χρίσει τοῦ ἀληθινοῦ βασιλέως τῶν βασιλέων Χριστοῦ καὶ τὴν χάριν τούτου τοῦ μύρου ὁποῦ ἔχρειεν αὐτόν, τὸ ὁποῖον μῦρον ἓνα· μεταδοτικὸν καὶ εὐωδιάζει· καὶ αὐτὸς ὡς βασιλεὺς ὁποῦ ἔχρειετον αὐτὸ νὰ χαρίζεαι αὐτὴν τὴν χάριν καὶ τὴν εὐωδίαν ἡγουν νὰ κάμνη ἄρχοντας καὶ στρατηγοὺς εἰς τὸν κόσμον καὶ ἄλλας χάριτας νὰ μεταδίδει ὡς εἶναι τῶν βασιλέων τὰ χαρίσματα ὁποῦ ἔχουν. Λοιπὸν ὡς ἂν ἐδιάβαζεν ὁ πατριάρχης τὴν πρώτην εὐχὴν εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ βασιλέως, τότε ἔχρινε τὸ μῦρον σταυροειδῶς ἀπάνω εἰς αὐτὴν τὴν κεφα-

λήν, καὶ ἔδειχεν ὡς ὁ Χριστὸς αὐτὸν ἔχρισεν ὁποῦ ἐνίκησε διὰ σταυροῦ τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ καὶ ἡμῶν, τὸν διάβολον. Οὕτως καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς νὰ ἔναι νικητὴς νὰ νικᾷ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ καὶ ὡς ἔχων τὸ κράτος αἰώνιον καὶ τὸν στέφανον τῆς δόξης αὐτὸς ὁ Χριστός, διὰ τοῦτο τοῦ [Κώδ. 1206] βάλλει στέφανον εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν ἐστέφη ὁ πατριάρχης καὶ ὡς εἶπαμε μόνον τὴν κεφαλὴν χρεῖται τῷ ἁγίῳ μύρῳ καὶ ἔταν τὸν ἐχρεῖ ἐκφωνεῖ τὸ ἅγιος, καὶ τοῦτο δηλοῖ ὅτι ἐκ τοῦ ἁγίου καθαγιάζεται καὶ καθιεροῦται καὶ γίνεται βασιλεὺς καὶ κεφαλὴ καὶ ἄρχων παντὸς τοῦ κόσμου. Καὶ ὡσὰν διαβασθῆ ἡ πρώτη εὐχὴ καὶ τὸν ἐχρῖση τῷ ἁγίῳ μύρῳ καὶ τοῦ φορέση τὸν στέφανον, τότε τοῦ διαβάζει καὶ τὴν δευτέραν εὐχὴν καὶ δείχνη ὅτι ἔναι ἐκλελεγμένος δοῦλος αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ. Ὁμοίως ὁ βασιλεὺς ὡσὰν χρισθῆ τῷ ἁγίῳ μύρῳ παρὰ τοῦ Πατριάρχου καὶ τὸν ἐστεφανώσῃ μετὰ τὸ στέμμα τὸ βασιλικὸν καὶ τὸν εὐλογῆσῃ, τοῦ βάλλει ἄπάνω ἀπὸ τὰ βασιλικὰ φορέματα ἓνα ἱερὸν φόρεμα, τὸ ὁποῖον σημαίνει τὴν εὐταξίαν καὶ τὴν εὐλάβειαν καὶ τὴν εἰρήνην ὁποῦ θέλει νὰ ἔχει εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ μεγάλου βασιλέως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τότε τοῦ δίδει ἐπὶ χειρὸς ραβδὴ οὐχὶ βερὺ καὶ σκληρόν, ἀμὴ ἑλαφρόν καὶ μαλακὸν διὰ νὰ παιδεύει ἐν πραότητι καὶ δικαιοσύνη καὶ συμπαθείᾳ καὶ οὐχὶ μετὰ ὀργὴν καὶ μετὰ θυμὸν νὰ συντρίβῃ καὶ νὰ ἀφανίσῃ καὶ νὰ κρίνῃ κακῶς καὶ ἀδίκως, ἀμὴ ὡς τοῦ βασιλέως Χριστοῦ μιμητῆς, τοῦ δικαίου καὶ εἰρηνοποιοῦ, τοῦ εὐσπλάγχχνου, τοῦ φιλανθρώπου, τοῦ ἐλεημόνου. Δίδουν δὲ αὐτοῦ καὶ μανδύλιον μετὰ χῶμα, τὸ ὁποῖον χῶμα δηλοῖ τὸ φθαρτὸν τοῦ κόσμου τούτου ὁποῦ μέλλει καὶ αὐτὸς ὁ ἐπίγειος βασιλεὺς νὰ ἀπεθάνῃ ὡς ἄνθρωπος καὶ ὅτι ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἔναι πρόσκαιρος καὶ οὐχὶ αἰώνιος καὶ διὰ τοῦτο πάντοτε νὰ ἔναι εἰς τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην νὰ ἀγαπᾷ καὶ ὡσὰν ἐκατεύαινε ἀπὸ τὸν ἄμβωνα ἤρχετον περπατόντα καὶ ὑπήγενεν εἰς τὰς πόρτας τοῦ θυσιαστηρίου [Κώδ. 122α] καὶ ἐστέκετον πλησίον τῶν ἱερέων ὁποῦ εὐχοντο δι' αὐτοῦ, ἵνα ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ καὶ αὐξήσιν περάσῃ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ τύχῃ καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ ὡσὰν ἐτελείωνε ἡ θεὰ ἱεουργία ἐμπενεν εἰς τὸ θυσιαστήριον ὡς εἰς οὐρανὸν αὐτῆς

μετέχει τῆς οὐρανίου βασιλείας· καὶ ἐτελειώνετον ἀληθῶς βασιλεὺς ἀφ' οὗ ἤθελε μεταλάβῃ τῆς ἱεράς καὶ θείας κοινωνίας.»

φ. 122α

«Ἴδε καὶ τὰ ὀφφίκια τῆς βασιλείας τῶν ρωμαίων, ὅπου τὰ ἐτύπωσε καὶ τὰ ἔστησεν αὐτὸς ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς».

Α'. ὁ βασιλεὺς. γ'. ὁ καίσαρ, ε'. ὁ πρωτοβεστ.
 Β'. ὁ σεβαστοκράτωρ. δ'. ὁ πανπερσέβχστος. ς'. ὁ μέγας δούξ.

— ταῦτα ἐπειτὰ ὁμοιάζουσι πλὴν τῆς διαφορᾶς τῶν ἀριθμῶν πρὸς τὰ τῆς ἐκδ. ἐν τέλει σ. ψιγ'. — κ'.

ἀρ. ιγ'. τοῦ κώδ. = ιδ'. τῆς ἐκδ. : ὁ παρακοιμώμενος τῆς μεγάλης σφενδόνης.

ἀρ. ιη'. κώδ. = ιϛ'. ἐκδ. ὁ μέγας βαΐουλος.

ἀρ. κβ'. » = νε'. ἐκδ. ὁ λογοθέτης τοῦ γενικοῦ.

ἀρ. κε'. » = κγ'. ἐκδ. ὁ μέγας δρουγγάριος τ. β.

ἀρ. κς'. » = κδ'. ἐκδ. ὁ μέγας ἑτεριαρχης.

ἀρ. κη'. » = κς'. ἐκδ. ὁ ὑπατος τῶν φιλ.

ἀρ. λβ'. » = λ'. ἐκδ. ὁ ἐπὶ τοῦ στατοῦ

ἀρ. λδ'. » = λβ'. ἐκδ. ὁ μ. δ. τῶν σχολῶν

ἀρ. λη'. » = λς'. ἐκδ. ὁ τατᾶς τῆς αὐλῆς

ἀρ. μ'. » = λη'. ἐκδ. ὁ πραιτωρ τοῦ δήμου

ἀρ. νδ'. » = νβ'. ἐκδ. ὁ μέγας διερμηνευτής

ἀρ. νε'. » ὁ λογοθέτης τῶν ἀγγελῶν.

ἀρ. νς'. » ὁ μέγας ἐκκλησιάρχης.

ἀρ. ξβ'. » = νθ'. ὁ δομέστικος τῶν τειχέων.

ἀρ. ξγ'. » = ὁ πρωτολογάτωρ.

ἀρ. ξδ'. » = ξ'. ἐκδ. ὁ βεστιαρίου.

ἀρ. ξθ'. » = ξε'. ἐκδ. ὁ ἐπὶ τῶν ἀνημνήσεων.

ἀρ. ο'. » = ξς'. ἐκδ. ὁ προκαθήμενος τοῦ κοιτώνο.

ἀρ. ος'. » = οβ'. ἐκδ. ὁ προκαθ. τοῦ μεγάλου παλατίου.

ἀρ. πα'. » = ος'. ἐκδ. οὐ βεστιαρῖται.

ἀρ. πγ'. » = οθ'. ἐκδ. ὁ ἀρχων τῶν ἀλλαγίων.

ἀρ. πδ'. » = π'. ἐκδ. ὁ μέγας μυρταῖτης.

πε'. ὁ ποιητὴς τοῦ σεκρέτου. πζ'. ὁ καβαλλάριος. πθ'. ὁ προκαθήμε-
 πς'. οἱ ραβδοῦχοι πη'. ὁ σεβαστός. | νος τοῦ κάστρου.
 η'. ὁ δρουγγάριος. ηα'. καὶ ὁ κόμης.»

Ἡ δὲ κατόπιν σημ. ἔχει οὕτως ἐν τῇ κώδ. οὔσα καὶ πληρεστέρα.

«Ἡξεύρετε ὅτι τὰ χρυσοκόκκινα σκιάδια φοροῦνται ἀπὸ τὸν
 ὑπερσέβαστον μέχρι τοῦ μεγάλου στρατοπεδάρχου, τὰ δὲ συρματερά
 ἀπὸ τοῦ μεγάλου πριμμικηρίου μέχρι τοῦ κουροπαλάτου, τὰ δὲ
 κλωποτά οἱ ἀπὸ τοῦ πρωτοβεστιαρίου, τὰ δὲ σαρακλινικὰ φοροῦσιν
 οἱ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ λογοθέτου τῶν ἀγγελῶν, τὰ δὲ κόκκινα οἱ
 ἀπὸ τοῦ ἀκαλούθου μέχρι τέλους.»

Μετὰ ταῦτα ἔπεται ἐν τῷ κώδικι :

φ. 123α. Περὶ τῶν ἐροθεσιῶν τῶν πέντε ἀγιωτάτων πατριαρχῶν.

φ. 124α. Περὶ τῆς ἐορτῆς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου.

σελις ἐκδ. σνα'. = κώδ. 123α. «... εὐχαριστοῦντες καὶ ὑμνοῦν-
 τες τὸν κύριον ἡμῶν καὶ θεὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Οἱ ἐξάδελφοὶ δὲ τοῦ
 Βασιλέως Γάλλος καὶ τὸ σκεῦος τοῦ διαδόλου Ἰουλιανὸς ὁ παραδό-
 τῆς ἄρχησαν νὰ κτήσουν μίαν ἐκκλησίαν εἰς ὄνομα τοῦ ἀγίου Μά-
 μαντος καὶ τὸ μερτικὸν ὄποιον ἔτυχε νὰ κτίξῃ ὁ Ἰουλιανὸς ἡ γῆς
 δὲν τὸ ἐδέχετο, ἀμὴ ὅσον ἐκτηζεν ἕλην τὴν ἡμέραν τὴν νύκτα
 εὐρίσκετον χαλασμένον καὶ ἀφανισμένον» κτλ.

Τὰ τῆς ἐκδ. σνδ'. — σνγ'. Καὶ ἐκατέβησαν κάτω εἰς τοὺς σκο-
 τεινοὺς τόπους — θέλει βασιλεύσει, λείπουν ἐκ τοῦ κώδικος. Ἀντι-
 τούτων συντόμως. «Ὁ ὄποιος ἐπήρεν αὐτὸν καὶ ὑπήγαν καὶ ἐμπῆ-
 ῶσαν εἰς ἓνα ναὸν τῶν εἰδώλων. Καὶ ἐκεῖ ἤρθε τὸν ναὸν γεμάτον
 διαδόλους· καὶ αὐτοὶ τοῦ ἀπεκάλυψαν ὅτι μέλλει νὰ βασιλεύσῃ καὶ
 ἀπὸ τότε ἐγένεθ' ὀκεῦος τῶν διαδόλων καὶ ἀρνητῆς τοῦ Χριστοῦ·
 τῷ δὲ ὄψ χρόνῳ κλ.»

Ἐπίσης λείπουσιν ἀπὸ τοῦ κώδ. τὰ ἐν σ. σνγ'. — σελ. σνδ'. περὶ
 ταῦ. ς'. — ιβ'. ἔτους τῆς βασιλείας, ἐνῶ, ἐν τῷ κώδικι τὰ περὶ τοῦ
 ιβ'. ἔτους ἔπονται ἀμέσως εἰς τὴν περὶ Ἑβραίων διάταξιν.

Ἐπίσης λείπουσι κώδ. τὰ ἐν σελ. σνδ' περὶ τοῦ ιγ'. καὶ ιδ'.
 ἔτους τῆς βασιλείας.

Λείπουσιν ἐπίσης τὰ περὶ ιη'. ἔτους.

» » » κ'. ἔτους, μεθ' ἧς εἶνε ἐκτενέστερα ἐν

τῷ κώδ. (σελ. ἐκδ. σνα') τὰ περι κδ' ἔτους, οὕτως: «Τῷ δὲ κδ' χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ὁ Ἰουλιανὸς ὁ Παραβάτης ἐφάνη δοκιμώτατος καὶ ἄριστος εἰς τοὺς πολέμους καὶ ἔκαμαν αὐτὸν βασίλειαν εἰς τὰς Γαλλίας. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας τοῦτο μεγάλως ἐταράχθη καὶ ἐλυπήθη διατὶ ἔκαμεν αὐτὸν καίσαρα. Λαβὼν δὲ φουσάτα ὑπήγε κατὰ τοῦ Ἰουλιανοῦ καὶ ἦλθεν εἰς τόπον καλούμενον Κρίναις. Καὶ ἀσθενήσας ἐκεῖ ἀπέθανε ἀπὸ κτίσεως κόσμου ,εωνγ' ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ τγγ' ».

Ἰὰ τῆς σελ. σνϛ' ἐν τῇ ἐκδόσει «Διότι ἠθέλησε ὁ ἀσεβέστατος — Γούτος ὁ ἄθεος ἔγινε» κλ. λείπουσιν ἐκ τοῦ κώδικος.

Ἰὰ τῆς ἐκδόσ. σελ. σξ' — σξά' ἀπὸ «Καὶ τὴν θήκην ὅπου εἶχε τοῦ Προδρόμου τὸ λείψανον—καὶ ἐπῆρε τὸν βίον εἰς τὰ πρ. τῶν ἱερέων (συμπεριλαμβ.)—λείπουσιν ἐκ κώδικος.

Σελ. ἐκδ. σξα' — σξβ' «εἰς σωφρονισμόν καὶ ἄλλων ἐχθρῶν—τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον» λείπουσιν ἐκ κώδικος.

Σελ. ἐκδ. σξγ' — σξδ' «καὶ ἔστειλεν εἰς διαφόρους τόπους—ἐπὶ τὸν ἄθεον Ἰουλιανὸν» λείπουσιν ἐκ τοῦ κώδικος, ἐν ᾧ ἀναγινώσκειται «Ὁ δὲ ἀσεβέστατος Ἰουλιανὸς ἠβουλήθη νὰ ὑπάγῃ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Πέρσας· καὶ εἰς τὴν στράτα ἐκεῖ ὅπου ἀπελίκευσαν (νεωτέρα χεῖρ προσέθηκεν ἄνωθεν καβα=ἐκαβαλίκευσαν) ἦγουν ὅπου ἐκόνευσαν, ὡς ἐκ ἐκαθέζετον ὁ ἄθεος» κλ.

σελ. σξε' — σξς' «Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν πόλιν Καρίαν ἔχασε καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ κορμὴ» λείπουσιν ἐκ κώδ. Ἐνθα «οἱ μοναχοὶ εἰς τοὺς δαίμονας. Ἐβασίλευσε δὲ τοῦτος χρόνους δύο καὶ μῆνας θ' καὶ ἦτον χρόνων λα'» κλ.

σελ. σξη' ἀντὶ Οὐαλεριανὸς δὲ ὁ μιαρὸς» ἐν κώδ. Οὐάλης δὲ ὁ μιαρῶτατος.

σελ. σοϛ' — σοζ' «Τότε καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν νέαν ῥώμην ἐπεμψε δὲ ὁ βασιλεὺς» λείπουσιν ἀνθ' ὧν ὁ κώδιξ «Τότε δὲ τῷ θ'. χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐπεμψε πανταχοῦ ἄρχοντας καὶ ὀρισμοὺς εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν τλ.».

σ. σοζ' — σοη'. «Ἐξώρισε δὲ καὶ τὸν Εὐνόμιον—τῷ δὲ καιρῷ ἐκείνῳ ἐχειροτονήθη» κλ. λείπει ἐκ κώδικος.

σ' σπα'—σπδ' «τῷ δὲ καιρῷ ἐκείνῳ ὁ Νεῖλος—τὰ βάρη ὅπου εἶχον ἤγουν ἀγγαρίας.» λείπουν ἐκ κώδ.

σ. σ η γ'-δ' ὁ κώδῃς συντομώτερα ταῦτα «Ἐτάφη δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

Βασιλεία Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ. Βασιλεὺς Ι'ος'.

Προτίτερα τῆς θανάτου τοῦ βασιλέως ζῶντος αὐτοῦ εἰς τὰ τέλη τοῦ θανάτου ἀνηγόρευσε βασιλέα Θεοδόσιον τὸν μικρὸν υἱὸν αὐτοῦ. Καὶ ὡσάν ἦτον μικρὸν παιδί, ἡ ἀδελφή αὐτοῦ Πουλχερία ὡς συνε-
τωτάτη καὶ φρονιμωτάτη ἐκυβέρνα τὴν βασιλείαν καλῶς καὶ δι-
καίως. Ἦτον δὲ χρόνων ιθ' καὶ ἔκτησε πολλὰ μοναστήρια καὶ ἐκ-
κλησίας καὶ πτωχοτροφεῖα καὶ ξενῶνας καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὰ βίον
πολὴν διὰ τὴν ζωὴν ἐκείνων ὅπου ἐκατοικοῦσαν εἰς αὐτά. Ἦν δὲ
θ' χρόνῳ κτ.».

σ. σ η δ' λείπουσιν ἐκ τοῦ κώδ. «τῷ δὲ γ' χρόνῳ—ἀκξέ'».

Ἐπίσης λείπουσιν ἐκείθεν τὰ «ὡς τὸ ἔμαθαν εἰς τὴν Ἰωνοσταν-
τινούπολιν—σ η ε' «τῷ δὲ ζ'. χρόνῳ» ὁπόθεν πλέον ὑπάρχουσι καὶ
ἐν τῷ κώδικι.

σ. σ η σ' (στίχ. 1) «εἰρήνη μεγάλη». Μετὰ ταῦτα ἐν τῷ κώδ. «
Ἦν δὲ ιγ'. χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας χρόνους ἀπὸ χριστοῦ γεννή-
σεως ὑκα' ἐπιάσθη ἀρχὴ ἡ Βενετία ὅπου ἔκαμαν τὸ ριάλτο. Καὶ εἰς
τοὺς ωλ' χρόνους ἔκτησαν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Μάρκου καὶ τὸ
παλάτιον. Καὶ εἰς τοὺς ωλθ' χρόνους ἔφεραν τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου
Μάρκου ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἰς τὴν Βενετίαν ἐν μηνί Ἰανουαρίῳ
εἰς λ'. Καὶ εἰς τοὺς αρμδ' χρόνους ἔκτησαν τὸ καμπανέλη.—** "Ο-
μως νὰ εἰπεῖ τινὰς δι' αὐτὴν τὴν Βενετίαν ἔναι θαυμαστὴ καὶ θαυμα-
σιωτάτη ὥρατα πολλὰ [149 α] χρυσοειδῆς τετορνευμένη με
διάφορα πράγματα καὶ στολισμένη ὡς περ νύμφη μεγάλου βασιλέως.
Καὶ ἔναι ἐπαινεμένη καὶ ἀξία ἀπὸ τετραπέρατα τοῦ κόσμου ἀπὸ τὰ
κάλλη αὐτῆς. Καὶ ἔναι δευτέρα γῆς τῆς ἐπαγγελίας ὅπου ῥέη μέλι καὶ
γάλα. Καὶ ἐὰν εἰπεῖν τινὰς αὐτὴν καὶ δεῦτερον ἐπίγειον παράδει-
σον δὲν ἀμαρτάνη. Περὶ αὐτῆς λέγει καὶ ὁ προφήτης θεὸς Δαυὶδ

* Ἐν τῷ ὧφ : περὶ τῆς Βενετίας πότε ἐκτίσθη.

** Ἐν τῷ ὧφ Ἐπαινοὶ τῆς Βενετίας.

εἰς τὸν κγ' ψαλμὸν «Ὁ θεὸς ἐπὶ θαλασσῶν ἐθεμελίωσεν αὐτὴν καὶ ἐπὶ ποταμῶν ἠτοίμασεν αὐτήν». Τῷ δὲ ιζ' χρόνῳ ἔκαμεν ὁ βασιλεὺς μάχη μὲ τοὺς Πέρσας καὶ ἐνίκησεν αὐτὸν νίκην μεγάλην. Καὶ εἰς τὸν κα' χρόνον τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐγένετο μεγάλη ἀγάπη ἀνάμεσον τοῦ βασιλέως καὶ τῶν Περσῶν καὶ ἔκαυσαν οἱ πόλεμοι. Τῷ δὲ κδ' χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀπέθανε ὁ Σισίνιος ὁ Πατριάρχης καὶ ἐχειροτονήθη Νεστόριος ἀπὸ τὴν Γερμανίαν αἵρετικὸς. Καὶ ἐν τῷ ἔμα κτλ. (Πρόβλ. σελ. ἐκδ. σμς'—σμς').

Τὰ κατὰ τοὺς ζ' παιδᾶς (σελ. σμς') συντομώτερον ἐν τῷ κώδικι.

Λείπουσιν ἐκ τοῦ κώδ. ὅλα τὰ περὶ τοῦ κγ' ἔτους σελ. σνγ'.—τδ' «τῷ δὲ κδ' χρόνῳ».

Ἐπίσης λείπουσιν τὰ περὶ κς' ἔτους, ἀπὸ σ. τγ'.--τε' Ἐνθα ἀρχοῦνται τὰ τοῦ κη'.

Σελ. τι' (τέλ.) «Τοῦτος ὁ βασιλεὺς Θεοδοσίος»—Σελ. τια' (τέλ.) τῷ δὲ μδ' χρόνῳ λείπουσιν ἐκ κώδικος.

Σελ. τηγ'.—τιδ', λείπουσιν τὰ «Οὗτος ὁ Μαρκιανὸς εἰς τὰς ἡμέρας Θεοδοσίου—Εἰς τὴν ἀρχὴν δὲ τῆς βασιλείας».

Σελ. τιε'. Οἱ ἀριθμοὶ ἐν τῷ κώδ. ρ' ρ'ο

Σελ. τιζ'. «Καὶ μετὰ φόβου πολλοῦ — τέλους λείπουσιν τὰ πλεῖστα. Ὁ κώδιξ μετὰ «τὴν ζωὴν σου» ἔχει τὰ ἐξῆς «ὅπου ἠθελες ζῆσθαι ἀκόμη καιρόν. Ἐδύλεπετε ὅπου εἶμαι εἰς τὰ χέρια τοῦ Θεοῦ κλπ. βραχέα μέχρι τῆς διηγήσεως τοῦ θανάτου».

Τὰ περὶ τῆς Ἀγίας Σοφίας ἐκτενέστερα ἐν τῷ κώδικι.

Τοιαύτη ἡ σχέση τοῦ κώδ. πρὸς τὴν ἔκδοσιν.

Ἀναφέρομεν σποράδην καὶ ἄλλα παραδείγματα.

Σελ. τν'—τνβ'. λείπουσιν τὰ «Ἐνέγραψαν δὲ ἐν τῷ τάφῳ—Φοινίκων ἠχμαλώτευσαν.»

Σελ. τξζ'. Λείπουσιν ἐκ τοῦ κώδ. τὰ «τῷ δὲ γ' χρόνῳ—τοῦτος ὁ βασιλεὺς Κώνστας.

Ἐπίσης λείπουσιν τὰ περὶ ιζ', ἔτους.

» » » » κς' ἔτους. (σ. τξγ').

Βραχύτερα ἐν τῷ κώδικι τὰ περὶ Λεοντίου, σελ. τογ'—τιγ'.

» » » » τὰ τῆς σελ. τογ'.

Σελ. υλγ'. (τέλος) Εἶχε δὲ ἡ Θεοδώρα ἀδελφούς — υλε' Ὁ δὲ Βασιλεὺς εἶχε συνήθεια λείπουσιν ἐκ κώδικος.

Σελ. υλζ'. Ἐναι δὲ στρατιώτης εἰς τὴν Ἀνατολήν — υλη'. — «Καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆς αὐτοῦ βασιλείας» λείπουσιν ἐκ κώδικος.

Σελ. υηη' «Μέσον εἰς τούτους ἦταν καὶ ὁ Βάρδας. — φα'. Οἱ Βούλγαροι δὲ τότε ἐδιέδραμον» λείπουσιν ἐκ κώδικος.

Σελ. φς'. «Μόνος δὲ ὁ Κωνσταντῖνος — ἔσο δὲ εὐτύχη» λείπουσιν ἐκ τοῦ κώδικος.

Σελ. φηη'. Ἐν τοῖς δοθεῖσι προνομίοις εἰς τὴν Λακεδαίμονα προστίθεται καὶ τότε «ἐδόθη δὲ αὐτῷ τῷ Λακεδαιμονίᾳ παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ἵνα φορεῖ σάκκον εἰς τὰς θείας καὶ ἱερὰς λειτουργίας καὶ νὰ λέγεται: καὶ Ἐξαρχος τῆς Πελοποννήσου (φ. κώδ. 265α.)

Σελ. φηη'. Τὰ περὶ Μανουὴλ Κομν. ἐκτενέστερον ἐν τῇ κώδ. 265β οὕτως: «ἀποθανόντος δὲ τούτου, ἐψήφισαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μανουὴλ βασιλέα ὅτε πατριάρχης καὶ ἅπας ὁ λαὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἱερωμένος καὶ κοσμικὸς καὶ οὕτως τὸν ἔστεψεν ὁ πατριάρχης βασιλέα μετὰ τοῦ βασιλικοῦ στέματος. Τούτος ὁ βασιλεὺς ἐβεβαίωσε τὴν πατριαρχικὴν ἀπόφασιν περὶ τοῦ ἐξ αἵματος ἐβδόμου βαθμοῦ ὅπως νὰ μὴ δὲν γίνεται, δηλονότι νὰ μὴ δὲν ἐπάρῃ τινὰς τοῦ δευτέρου ἐξαδέλφου αὐτοῦ τὴν θυγατέρα ἢ τῆς δευτέρας ἐξαδέλφης αὐτοῦ τὴν θυγατέρα διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ ἀνεψιά. «Ἴδε τὸν ὄρισμὸν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ὅπου ἀποφήνη περὶ τούτου τοῦ γάμου καὶ δεβχιώνη τὴν πατριαρχικὴν ἀπόφασιν.» Τοιγάρτοι καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν τὴν συνοδικὴν ταύτην [Κώδ. 266α] ἐπὶ τῇ ζητηθέντι ἀπόκρισιν ἢ τάληθες ὁροθέτησιν ὡς ἐπομένως τοῖς θελοῖς κακανόσι καὶ τοῖς πολιτικοῖς ἐκτεθεῖσαν νόμοις ἐπέκρινε κρατεῖν εἰς τὸ ἐξῆς καὶ ἀμετατρέπτως ἔχειν εἰς τὸ διηνεκὲς διορίζεται, τῆς αὐτῆς κοινονοῦσα γνώμης ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ προκειμένου ζητήματος τῇ τε ἁγιωτάτῃ μοι δεσπότῃ καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ καὶ τῇ ἱερᾷ καὶ θείᾳ συνόδῳ. Καὶ οὕτω μὲν ταῦτα γεγονάσι καὶ κρατῶσι τοῦ μὴ γίνεσθαι παντελῶς τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον τοῦ ἐβδόμου βαθμοῦ ἐξ αἵματος. Ἐβασίλευσε δὲ χρόνους λη' εἰρηνικῶς καὶ δικαίως καὶ ἰδὼν τὰ τοῦ κόσμου ὅτι εἶναι μάταια καὶ φθαρτὰ καὶ

ἀντὶ οὐδενός ἐπαρέτησε τὴν βασιλείαν καὶ ἐγένη καλόγηρος καὶ ἔμετ' ὀνομάσθη Ματθαῖος μοναχός».

Σελ. φιβ' «Ἔσμιξε τὴν Πάρω καὶ τὴν Ἀξία καὶ τὴν ἔκαμε μητρόπολιν μηνὶ Μαΐῳ Ἰνδικτιῶνος ε' ἐν ἔτει Ϝφηα'. Τοῦτος ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ Ἐφέσου τὰς ἐπισκοπὰς ἐτίμησεν τῶν Ἰπαίπων εἰς μητρόπολιν κλπ.»

φ. κώδ. 2706 (πρβλ. σ. φκγ') Καὶ ὁμοφώνως ἄλλοι οἱ ἀφέντες ἔκαμαν τὸν Βαλδουίνον τε Φλάντρες βασιλέαν νὰ ἔχουν τὸ βασίλειον μετὰ τῶν Βενετῶν ὡς ἐκεῖνοι ὁποῦ ἦσαν συνδρομιταὶ καὶ συμβατήροι ὁποῦ ἐπάρθη ἡ πόλις καὶ αὐτοὶ πρῶτοι τὴν ἐπερίλαβαν. Καὶ ἀνεύχοντο νὰ μὴ δὲν βοηθήσουν δὲν τὴν ἔπερναν. Ἰὴγα δὲ τῆς Θεσσαλονίκης ἔκαμαν Μαρκέζη τὸν Μουφαρᾶν τὸν Μιτρονατάτζιον κατ'ὡς ἦτον τὸ ῥηγάτον αὐτῆς καὶ ἔτζη ἔπαυσαν τὰ πλάκαλα καὶ ἐγένεν ἀγάπη.

2706' Ἐδῶ ἀρχίζω νὰ γράψω καὶ περὶ τοῦ Μορέως ἄποῦ τὸν ἐπήραν οἱ Φράγγοι τῷ καιρῷ ὅταν ἐπήραν τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἔπονται τὰ ἐν τῇ ἐκφύσει ὑπὸ ἴδιον τίτλον δημοσιευμένα ἐν σελ. χζ' κέ.

Κώδ. 271α «καὶ ὑπήγεν εἰς τὴν παλαιὰν Πάτραν καὶ ἐπολέμησε καὶ ἐπήρε τὴν κάτω χώραν τῷ Βαρῶσῃ καὶ ἐπολέμα καὶ τὸ κάστρον κτλ.

Σελ. χη' στιχ. 2 Ἄνδρα βίδαν ὀρθῶς ὁ κῶδιξ.

Σελ. χιδ' ὁ μισέρ γαλντιέρης ντεροζιέρης. . . φτες. . . ακωβα. φτες λέγονται πρόνοιες ἢ φέουδα ἢ τιμάρη. . . ρίγγου ντε πριέρη . . . ἑρόγγου. . . τὸ κάστρον τοῦ νικλίου. . . λακεδαίμονιαν. . . τοῦ δὲ ἐνδεκάτου τοῦ μισέρ βρομπέρτου ντετρεμουῖλα. . . Τοῦ ὀσπηταλίου. . . ἡγοῦν τοῦ ξενοδοχείου τέσσαρες φτες Ἐδόθησαν καὶ εἰς τὸ μέρος τῆς Κάλχμάτας τῶν ἀλαμάνων φτες ἄλλες τέσσαρες. . . ὠλαίνης φτες τέσσαρες. Καὶ τῆς Μεθώνης καὶ τῆς Κορώνης τοῦ καθ' ἑνὸς φτες τέσσαρες.

Σελ. χιδ' 15 στ.—καὶ εἰς τὸ ἔλος καὶ εἰς τὴν μονεμβασία.

Κώδ. «Ἀμή, τοῦ εἶπαν ἀνέναι καὶ θέλεις ὅτι νὰ ἐπάρης αὐτὰ τὰ κάστρη καὶ ἡμεῖς οἱ ῥωμαῖοι νὰ ἡμεθεν δοῦλοι σου καὶ νὰ ἀπεθάνομεν καὶ ἡμεῖς καὶ τὰ παιδιὰ μας διὰ ὄνομα τῆς ἀφεντιὰ

σου νὰ μᾶς δώσης ἐγγράφως μεθ' ὄρκου ὅτι νὰ μηδὲν ἔχομεν ἀπὸ κανένα φράγγον καμίαν ἐγγαρεία ἢ δάρος ἢ πειρασμόν. ἀμὴ νὰ εἴμεθεν παντελεύθεροι καὶ ἀσίδοι ἀπὸ πᾶσα πράγμα. Καὶ ἐτίμη με πᾶσαν ἀγάπην καὶ χαρὰν ἕκαμε τὸ ζήτημά τους καὶ τοὺς ἔδωκε χρυσόβουλλον μετὰ ὄρκου νὰ τὸ ἔχουν παιδίων πρὸς παιδίων κατὰ διαδοχὴν».

— «Καὶ ἐτίμη ἐσυμβουλευθήσαν οἱ ἄρχοντες οἱ Ῥωμαῖοι καὶ οἱ φράγγοι ὅπως νὰ καταστήσουν νὰ διαμείνη ἀφέντης τοῦ Μορέως αὐτὸς ὁ μισὲρ τζε ντεφρὲς καὶ ἐκατάστησάν το με

Ὁ ἀφέντης ὁ κόντες ὁ ἄνωθεν μισὲρ Γουλιάμος ἔταν τοῦ ἦλθεν ὁ λόγος ὅτι ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός του ὁποῦ τοῦ ἔγραψεν ὁ ρήγας τῆς Φράντζας, ὅτι ἐξ ἀποφάσεως νὰ ὑπάγη εἰς τοὺς τόπους του καὶ εἰς τὴν πατρικίαν του ἀφεντίαν. Ἐτίμη ἄφηκεν αὐτὸν τὸν μισὲρ τζε ντεφρὲ ἀφέντην εἰς τὸν Μωρέαν μετὰ τοῦ τοιοῦτου σταμοῦ, ὅτι νὰ στείλη ἄνθρωπον ἐδικόν του ἀπ' ἐκεῖ νὰ ἔναι ἀφέντης τοῦ Μορέως. Καὶ εἰ μὲν τὸν ἐστείλη εἰς ἕνα χρόνον, νὰ λείψῃ ἀπὸ τὴν ἀφεντίαν αὐτὸς ὁ μισὲρ Τζέντεφρὲς, εἰ δὲ καὶ περᾶτη ὁ χρόνος καὶ ἔλθῃ, νὰ μὴ δὲν ἔχῃ τὴν ἀφεντίαν αὐτὸς ὁ μισὲρ Τζέντεφρὲς. Λοιπὸν τὶ ἕκαμαν διὰ νὰ ἐμποδίσουν ἐκεῖνον τὸν ἀφέντη ὁποῦ ἤθελε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν Μωρέαν νὰ εὐγάλλῃ τὸν αὐτὸν μισὲρ Τζέντεφρὲς, ἀμὴ εὐγαλῶν ἔγαν ἀμπασαδῶρον με δωρήματα μεγάλα καὶ πολλὰ καὶ τὸν ἐστείλαν εἰς τὴν Βενετίαν εἰς τὸν πρίγγιπον ὅτι εἶχε φιλίαν πολλήν μετὸν αὐτὸν μισὲρ τζε ντεφρὲ κτλ.

Σελ. χιθ' — κώδ. 282, α (καὶ ἔδωκέ του) διὰ δωρεάν καὶ προῖκαν τὰ δωδεκάνησα καὶ ἕκαμέ τον καὶ πρίγγιπον καὶ μέγαν δομέστικον εἰς ὄλην τὴν Ῥωμανίαν καὶ ἔδωκέ του δωρεάν ὅτι νὰ κάμνη χαράλιον ἐδικόν του με τὸ ὄνομά του εἰς τουρνέσια γάλκινα μόνον εἰς τὸν τόπον ὁποῦ ἀφεντεύει, ἤγουν εἰς τὸν Μωρέαν, ὅχι εἰς ἀσίμη καὶ εἰς χρυσάφη νὰ κάμνη χαράλιον.

Σελ. χκγ' (κώδ.) Καματερός, Καλοῦθης.

» » » εὐγήκαν καὶ ἐπροσκύνησαν καὶ τὸν πρίγγιπον ὅταν ἐπολέμα τοῦ Ἀναύπλη ὁποῦ ἕκαμαν ταῖς συμφωνίαις καὶ τοὺς ἔδωκε χρυσόβουλλον. Ὅμως ὡσὰν ἐπῆρε τὸ Ἀνάπλη τότε αὐτὸς ὁ πρίγγιπος τοῦ μορέως εἶπε τῶν αὐθεντῶν κτλ. Κατὰ ταῦτα λείπου-

σιν ἐκ τοῦ κώδ. τὰ ἐν χκγ'—χκε' ἐκδ. περὶ τειχίσεως τοῦ Ναυπλίου κατὰ Τούρκων κλ.

σ. χκς' Μ αμωναῖς - Εὐδαιμονωϊάνης - Νοταρᾶς.

σ. χκς' καὶ πρὶν ἤγουν = κώδ. καὶ προνοίαις του

σ. χκς' καὶ τὸ ἐξώφλησαν καὶ τὸ ὀνόμασε μιζιθρᾶ, διότι ὁ τόπος ἐκεῖνος εὐτὼς ἐλέγετο μιζιθρᾶς καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ ἀλλάξη τὸ ὄνομά του. Μόνον καθὼς ὀνομάζετον πάλιν τὸ ὄνομασε μιζιθρᾶν ἑλληνικᾶ δὲ λέγεται σπαρτίον. Ἐχάρη δὲ κατὰ πολλὰ ὁ πρίγγιπας δταν εἶδε τὸ κάστρον καμομένον καὶ ἐξοφλημένον. Μετὰ τὴν τούτου κτήσιν τλ. . . . γύρωθεν τῶν βουνῶν ἐκεινῶν κατὰ τόπους περιφρ. κλ.

. . . καὶ μαῖνη τὸ ἐκάλεσε.—Πάντοτε Μαῖνη γράφεται ἐν τῷ κώδικι.

σ. χκη' μα νι ὠ ὄ ε ι ς καὶ κακοὶ (κώδ.) ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ ἐκδ. μιζιθρᾶς.

σ. χλ' ἀργυροδιάχρυσον (κώδ.).

σ. χλα' . . . ὁ ἐπίσκοπος Δομνίκου . . . Σταγῶν καὶ ὁ ἀδελφὸς τούτου ὁ ξηρὸς Ἰωάννης μετετέθη ἀπὸ τῆς ἐπισκοπῆς Ἐξεροῦ εἰς τὴν τῆς Ναυπάκτου μητρόπολιν.

σ. χλδ' τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ Βαλδεθίνου (κώδ.). Τὸ δὲ τοῦ ναοῦ ἐν τῇ ἐκδόσει παρέλκει.

σ. χλε' Ἐὰ περὶ Ὀρχάνη καὶ Πραύσης λείπουν ἐκ τοῦ κώδικος.

σ. » κύρις Ἰωάννης Κουντούνης τὸ γένος.

σ. χλς' τοῦ μέγαρ = κώδ. τῶν Μεγάρων.

σ. χλη' τὸ λέγουν σέρβια καὶ ἔνε ἐπισκοπῇ τοῦ Θεσσαλονίκης.

σ. χμδ' εἰς τὸν ποταμὸν τοῦ ἡλικοῦ εἰς τὴν κρῖσκοβα.

σ. χμη' ὁποῦ εἶνε ἡ Φανερωμένη, ἐν δὲ τῷ κώδικι «ὁποῦ εἶναι οἱ φαμενοῦροι».

Μέχρι τοῦδε παρεβάλομεν τὰ τῆς ἀλώσεως Κωνσταντινουπόλεως κλ. πρὸς τὴν Version τὴν περιεχομένην ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ τμήματι. Ἡ συμφωνία παύει ἐν σελ. χμη' «καὶ ὁ βασιλεὺς Μιχαήλ ἀντὶ ὁ Παλαιολόγος ἀσθένησε καὶ ἀπέθανε. Οἱ δὲ σ. φκγ' (ἀπὸ: τέλος τῆς βασιλείας Ἀλεξίου Δούκα Μουρτζούφλου — φκε' Τέλος τῆς βασιλείας Μιχαήλ τοῦ Παλαιολόγου) διὰ τὴν ἄλλην κατάταξιν τῆς

ἴλης ἐν τῷ κώδικι (παρεντεθειμένων δηλαδή τῶν ἐν σελ. χζ' και ἐξῆς ἐν οἷς και περὶ τούτων ὁ λόγος) ὡς ἐπανάληψις ἡδὴ εἰρημένων, δὲν περιλαμβάνονται. Οὕτως ἡ τάξις ὀρθοτέρα διότι ἐκλείπει ἡ διευτὴ μνημόνευσις πλειόνων πραγμάτων, ἐνῶ ἀφ' ἐτέρου ὡς νῦν ἔχουσι τὰ τοῦ ἰδιαίτερου τμήματος (σ. χζ' κ. ἐ.) λείπουν τὰ κατ' Ἀνδρόνικον Παλαιολόγον κ.τ.λ. ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς διηγήσεως.

Κατὰ ταῦτα μετὰ τὰ ἐν σελ. χμγ' τῆς ἐκδόσεως Μιχαήλ ἀντὶ ὁ Παλαιολόγος ἀσθένησεν και ἀπέθανεν ἔπονται ἐν τῷ κώδικι φ. 301α τὰ τῆς ἐκδόσεως ἐν σ. φκε' περὶ Ἀνδρόνικου Παλαιολόγου και ἐξῆς, ὡς και ἔδει

Τὰ περὶ Ἀνδρόνικου ὁμοῦ μετὰ Μιχαήλ (πρὸλ. σ. φκε' τέλος) τυχομώτερα ἐν τῷ κώδικι λείπουν τὰ ἐν σελ. φκζ'.

«Και γράφομέν τους κατ' ὄνομα»—φκθ' «ἡ εὐριπος γέ' ἔγινεν ρθ'». Μετὰ τὸ «ἐκατεύασεν εἰς θρόνους μικροτέρους» ἔπονται ἐν τῷ κώδικι «Τοῦτος ὁ βασιλεὺς—μοναστηρίῳ αὐτῶν ἐντίμως».

Ἐν σελ. φλ' = κώδ. 300 β ὁ κώδιξ εἶναι ἀκριβέστερος περὶ τὰ τῆς συνόδου και λείπουν ἐξ αὐτοῦ τὰ περὶ τῶν ἄλλων ὀρισμῶν τοῦ βασιλέως ἀπὸ «τοῦτος ὁ βασιλεὺς ἔκαμεν ὀρισμὸν τοῦτος ὁ βασιλεὺς» τὰ τῆς συνόδου ἔχουν οὕτως ἐν τῷ κώδικι «εἰς τὸν καιρὸν τούτου τοῦ βασιλέως Ἀνδρόνικου τοῦ τετάρτου τῶν Παλαιολόγων ἔγινε σύνοδος ἱερᾶ καταπάνω τοῦ Βαρλαάμ και Ἀκινδύγου εἰς τὰ κάκιστα δόγματα [κώδ. 301 α] αὐτῶν ὁποῦ ἠφεραν ἐμπρός και τότε ὁ μέγας Γρηγόριος ὁ Θεσσαλονίκης ὁ και Παλαμᾶς λεγόμενος Πνεύματος ἁγίου ἐμπλησθεὶς ἔφραξε τὰ ἀθέα τα στόματα τούτων τῶν αἰρετικῶν· και εἰς τέλος τοὺς ἐκατήσχυνε διότι ἔλεγαν δεῖ τὸ φῶς και ἡ λαμπρότης ὁποῦ ἔλαμψεν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὸν καιρὸν τῆς μεταμορφώσεως ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ ἦτον κτιστὸν· τὸ ὁποῖον ἦτον μεγάλη βλασφημία τούτων τῶν βλασφημῶν και ἀσεβεισμάτων Βαρλαάμ και Ἀκινδύγου διότι ἔσοντας νὰ κάμνουν ἐκεῖνο τὸ φῶς κτιστὸν ἔκαμνον και τὴν θεότητα τοῦ υἱοῦ κτιστὴν καθὼς ἔλεγε και ἐδογματίζε και ὁ ἄθεος Ἄρειος. Και εἰς τοῦτο ἐψεύδοντο οἱ παμμίαροι. Ἀμή τὸ φῶς ἐκεῖνο ἦτον ἄκτιστον και ἡ θεότης ἄκτιστος και ἀναρχος και ἀτελεύτητος, τούτους δὲ τοὺς ἄθεους και βλασφημοὺς ἀναθεμάτησεν ἡ θεία και ἱερὰ σύνοδος ὡς αἰρε-

τικούς και απέλαβον τῷ αἰωνίῳ πυρὶ ὁμοῦ μετὰ τοῦ Ἀρείου και Νεστορίου και τῶν ἄλλων αἰρετικῶν τῶν διδασκάλων αὐτῶν. Τοῦτος ὁ βασιλεὺς ἐπαρητήσατο τὴν βασιλείαν και ἐγένετο καλόγηρος μετ' ὀνομασθεὶς Ἀντώνιος μοναχός.

σελ. φλ' τὰ περὶ Κωντακουζηνοῦ πληρέστερον ἐν τῷ κώδικι φ. 301 α. «Μετὰ τὴν παραίτησιν τῆς βασιλείας τούτου ὁ πατριάρχης, οἱ ἄρχοντες τοῦ παλατίου και ὁ λαὸς ἕλος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἱερωμένοι και λαϊκοὶ Ἰωάννην τὸν Κωντακουζηνὸν βασιλέαν ἐφήμησαν και λαβόντες αὐτὸν μετὰ δόξης μεγάλης και στολισμοῦ ὑπήγαγαν ἐν τῷ περιωνύμῳ ναῷ τῆς τοῦ θεοῦ σοφίας και ἐστέφθη βασιλεὺς παρὰ τοῦ πατριάρχου, φορέσας αὐτοῦ τὸ βασιλικὸν στέμμα και τὰ πολύτιμα φορέματα τὰ βασιλικά. Ὅθεν λαβόντες αὐτὸν ἀπὸ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἦλθαν εὐφημόντα ἐν τῷ βασιλικῷ παλατίῳ και ἐκάθησεν ὡς βασιλεὺς εἰς τὸν θρόνον τὸν βασιλικὸν και [301 β] ἐν τῷ ἅμα μεγάλως ἐτίμησεν τοὺς ἄρχοντας τοῦ παλατίου και πολλὰς δωρεὰς εἰς τὸν λαὸν ἐδωρήσατο. Τοῦτος ὡς ἄριστος βασιλεὺς ἔδωκε προνόμια τοῦ Θεσσαλονίκης τοῦ λέγεσθαι αὐτὸν παναγιώτατον, γράφειν δὲ και Ἰνδικτιῶνα εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ. Τοῦτος ὁ εὐσεδέστατος βασιλεὺς φιλοσοφώτατος ὢν συνέγραψε και τὸ κατὰ Μωάμεθ βιβλίον. Τοῦτος ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς εἰς τὰς ἡμέρας τῆς βασιλείας αὐτοῦ πολλὰ ἀγαθὰ ἔκαμεν εἰς ἀνάπαυσιν τοῦ χριστωνύμου λαοῦ, ἦγουν διδασκαλεῖα φιλοσοφίας και πάσης ἄλλης παιδεύσεως μαθημάτων, πτωχοτροφία, ὀρφανοτροφία γηροκομία, θείους και ἱεροὺς ναοὺς ἔκτησε και εἰς μοναστήρια εὐεργεσίας και βοηθείας πολλὰς ἐδωρήσατο και πᾶσαν ἄλλην βοήθειαν και ἐν κρυπτῷ και ἐν φανερῷ τοῖς Χριστιανόις ἐποίησε. Πρὸ πάντων ἦτον δικαιοσύνη εἰς τὰς κρίσεις αὐτοῦ· πρόσωπον ἀνθρώπου δὲν εὔλεπε, οὔτε ἄρχοντος οὔτε πλουσίου, οὔτε πένητος, ἀλλ' ἀπροσωπόληπτος ἦτον και δικαιοκρίτης μιμητὴς τοῦ ἀληθινοῦ κριτοῦ τοῦ ἀπροσωπολήπτου Χριστοῦ. Ὅθεν ὡς σοφὸς σκοπήσας διτι πάντα τὰ τοῦ κόσμου εἶναι ματαιότης και σκιᾶ και ὄνειρατα και ὡς μηδὲν λογισάμενος οὔτε τὴν βασιλείαν, οὔτε τὴν δόξαν οὔτε τὸν πλοῦτον, ἀλλὰ ἀφήσας ταῦτα πάντα εἰσηλθεν εἰς τὴν μοναδικὴν πολιτείαν και τὸ ἅγιον και ἀγγελικὸν ἐνεδύσατο σχῆμα μετ' ὀνομασθεὶς Ἰωά

σαφ. Ὡς τῆς καλῆς πραγματείας δι' ἀντηλλάξατο τῶν ἐπιγείων τὰ οὐράνια καὶ τῶν φθαρτῶν τὰ ἄφθαρτα καὶ τὰ αἰώνια καὶ νῦν μετὰ ἀγγέλων συγχορεύει καὶ συναγάλλεται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ τῆς φθαρτοῦ καὶ πρυσκαίρου βασιλείας ὅπου εἶχε ἐκέρδησε τὴν οὐράνιον βασιλείαν τοῦ μεγάλου Βασιλέως καὶ αἰωνίου καὶ ἀθανάτου τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Τὰ περὶ Μανουήλ Παλαιολόγου παρέχουσιν ἐν τῷ κώδ. λεκτικῆς μόνον διαφορὰς ἀπὸ τῶν ἐν σ. φλα'—γ'. Μετὰ δὲ τὰ «κατὰ τῆς πόλεως γὰρ τὴν ἐπολεμήσῃ» ἔπονται ἐν τῷ κώδικι τάδε λείποντα ἐν τῇ ἐκδόσει ΒΟΒ α «Τοῦτος ὁ βασιλεὺς Κύρις Μανουήλ ὁ Παλαιολόγος ἦλθεν ἀπὸ τὴν πόλιν με κάτρυγα εἰς ταῖς Κεχραῖς [ΒΟΒ ὁ.] εἰς τὸν λιμῶνα σιμὰ εἰς τὴν Κόρινθον Μαρτίῳ κγ' τὴν μεγάλην Παρασκευῇ χρόνοι ἀπὸ κτίσεως κόσμου 569 κγ' καὶ εἰς τὰς η' τοῦ Ἀπριλίου ἄρχισε νὰ καθαρῖζῃ τὸν τόπον καὶ νὰ κτίζῃ τὸ ἑξαμήγη. Ἦτον δὲ τὸ μῆκος του ὀργίαις γω' (Σ. Λ. 3800). Ἐκαμε δὲ πύργους εἰς αὐτὸ ρηγ'. Εὐρέθησαν δὲ ἐκεῖ γράμματα γλυπτὰ εἰς μάρμαρον κατὰ τὸ μέρος τῆς Ἑλλάδος καὶ ἔλεγαν «φῶς ἐκ φωτὸς θεὸς ἀληθινὸς ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ, φυλάξῃ τὸν αὐτοκράτορα Ἰουστινιανὸν καὶ τὸν πιστὸν δοῦλον αὐτοῦ Βικτερίον καὶ ἄλλους ὁποῦ κατοικοῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅπου ζοῦν ἐκ θεοῦ. Καὶ εἰς τοὺς 569νε' χρόνους ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἦλθεν ὁ Ἀμουράτης με φουσάτον πολὺ καὶ ἐπολέμησε τὸ ἑξαμήγη ἡμέρας ὀκτώ καὶ τὸ ἐπῆρε, καὶ πολλοὺς χριστιανοὺς ἀπεκεφάλισε καὶ πολλοὺς ἔκαμε σκλάβους καὶ ἐπῆρε καὶ βίον πολύν. Τότε ἐπῆρε καὶ τὰ Βασιλικά καὶ τὴν Βοστίτζα καὶ ἄλλας πολλὰς χώρας καὶ ἐστράφη μενίκη μεγάλη. Ἀσθενήσας δὲ ὁ βασιλεὺς αὐτὸς ὁ κύρις Μανουήλ ἀπέθανε.

Ἐντεῦθεν ἀπὸ Ἰωάννου Παλαιολ. κ.έ. ἔχομεν ἐν τῇ ἐκδόσει δύο versiones σελ. φλγ' κ. ε. καὶ χμη' κ. ε'. Μὲ τὴν δευτέραν συμφωνεῖ περισσότερον ὁ κώδιξ καὶ μὲ ταύτην παραβάλλω.

Σελ. χν'—χνα'. Τὰ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀλώσεως τῆς Θεσσαλονίκης ἀπὸ τῶν λέξεων «Καὶ τὴν αὐτὴν Θεσσαλ. δὲν ἐδύνουνταν ποτὲ νὰ τὴν ἐπάρουν. Ὅπου ἔδωκεν ὁ αὐτὸς Σουλτάνος τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου λείπουσιν ἀπὸ τοῦ κώδικος ὡς καὶ ἐν τῇ ἐκδόσει, σ. φλδ'.

Σελ. χγδ' ὅτε Τραπεζ. μητροπολίτης ὁ ὁποῖος εἶχε καὶ τὸν φιλόσοφον Ἀμηρούτζη.

Σελ. χγγ' νὰ μὴ δέν κάμῃ εἰς τὴν βασιλείαν σκάνδαλον ὡσάν καὶ ἄλλαις φοραῖς. "Ὁμῶς γράφωμεν πόσοι ἦσαν εἰς τὴν σύνοδον καὶ ποῖοι καὶ ἔπειτα ὁ κατάλογος φ. 305 β--306 α). Τὸν κατάλογον τοῦτον εὐρίσκει τις ἐν ἄλλει σειρᾷ λόγου σελ. χξε' τῆς ἐκδόσεως.

Μετὰ τὸν κατάλογον τὸν περὶ συνόδου οὕτως ἐν τῷ κώδικι, πρὸς οὐδετέρων τῶν γει'ς. τῆς ἐκδ. συμφωνοῦντα. φ. 306 α).

Τούτοις ἄλλοι ἐμπήκαν εἰς τὰ κάτεργα μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πατριάρχου καὶ ἐμίσευσαν ἀπὸ τὴν Κ)πολιν καὶ ἐπέρασάν μεγάλαις ψευτοῦνές ὅτι ἦτον χειμῶνας. "Ὁμῶς θεοῦ βοηθοῦντος ἐφίασάν εἰς τὰς γ' τοῦ φεβρουαρίου εἰς τὴν Βενετίαν καὶ ἐδέχθησαν αὐτοὺς ὁ πρίγκιπας τῆς Βενετίας καὶ ἔλη ἡ ἀφεντία μετὰ τιμῆς μεγάλης καὶ δόξης. Καὶ ὡτάν ἦλθαν εἰς τὴν Βενετίαν ἐπέρασάν εἰς τὴν Φεράραν καὶ ἐκεῖ ἔσμιξαν τὸν Πάπαν ὅτε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης καὶ ἔλη ἡ σύνοδος [306 β] ὁμοίως καὶ τοὺς καρδιναλίους καὶ ὡσάν ἔσμιξαν ἔταξεν ὁ πάπας τοῦ βασιλέως ὅτι νὰ τὸν δώσῃ καὶ κάτεργα καὶ χρυσίον πολὺν καὶ ἄλλας εὐεργεσίας καὶ τοῦτον ἦσαν μεθόλον διὰ νὰ τὸν ἐφέρῃ εἰς τὸ θέλημά του καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς διὰ νὰ στέρξουν τὰ ὅσα λέγουν καθὼς καὶ ἔγινε· ὁμῶς ἐκάθησαν εἰς τὴν σύνοδον τὸ ἓνα μέρος οἱ Ρωμαῖοι καὶ τὸ ἄλλο οἱ Φράγγοι καὶ εἰς τὴν μέσσην τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον καὶ ἐδιελέγοντο. Λοιπὸν πολλὰς συνάξεις ἔκαμαν καὶ πολλὰς ὁμιλίας. Τέλος ἐνίκησαν οἱ Φράγγοι καὶ ἔστερξαν οἱ Ρωμαῖοι τὰ τῶν Φραγγῶν καὶ ἠνώθησαν καὶ ὑπέγραψαν ὅτε βασιλεὺς καὶ ἔλη ἡ σύνοδος καὶ ἐλειτούργησαν ἄλλοι ἕμοῦ Ρωμαῖοι καὶ Φράγγοι μετὰ τοῦ Πάπα. Ὁ δὲ Ἐφέσου κύρις Μάρκος δὲν ἤθελε τελείως νὰ στέρξῃ τὰ τῶν Φραγγῶν καὶ ἐφοδῆθη μήπως καὶ τὸν ἐπιάσουν καὶ κάμουν παιδευσὶν εἰς αὐτόν, καὶ πρὶν νὰ λειτουργήσῃ ὁ πάπας νὰ διαβασθοῦν οἱ τόμοι ἔφυγε καὶ ἐσώθη ὑγιῆς τῆ τοῦ θεοῦ βοηθείᾳ εἰς τὴν Κ)λιν Ὁ δὲ βασιλεὺς ὡτάν ἐτελείωσαν τὴν σύνοδον ἠλπίζε τὰ ὅσα τοῦ ἔταξεν ὁ πάπας θέλει τοῦ τὰ δώσῃ καὶ εἶχε χαρὰν. Ὡς δὲ εἶδε τὸ τέλος καὶ ἐπληροφορήθη ὅτι εἰς γέλοιοι τὰ ἔλεγεν, ἐλυπήθη πολλὰ καὶ οὕτως ἔλαβεν ἄλλην τὴν σύνοδον καὶ εὐγῆκαν ἀπὸ τὴν Φιορέντζα καὶ εἰς

τὴν Βενετῖαν ἦλθον. Τούτῃ ἡ ὀγδόη σύνοδος ἐτελειώθη εἰς τὴν Φιορρέντζα χρόνοι ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως αὐθ' Ἰουλίῳ τῆς ἡμέρας 6' Ἰνδ. θας. Ὁ δὲ βασιλεὺς ὡσάν ἦλθεν εἰς τὴν Βενετῖαν μετ' ὅλης τῆς συνόδου ἐμίστευσεν ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Κων)λιν, ἔμεινε δὲ μετὰ τῶν Φραγγῶν ὁ Νικαίας Βησσαρίων καὶ ὁ Ρωσίας. Ὅμως ὁ βασιλεὺς ἔκαμε δύο χρόνους νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὴν Φραγγίαν εἰς τὴν Κ)λιν [307α] καὶ ὡσάν ἦλθε γύρε τὴν δεσποιναν Μαρῖαν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀπεθαμένην καὶ ἐλυκίθη πολλά. Ὁμοίως καὶ ὁ δεσπότης γύρε τὴν γυναῖκα τοῦ ἀπεθαμένη τὴν τοῦ Κανταλούζου τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀφεντὸς τῆς Αἴνου. (Ἦτον δὲ ἡ μεγάλη ἐκκλησία χωρὶς πατριάρχην ἔσοντας ὅπου ἀπέθανεν ἐκεῖ εἰς τὴν σύνοδον. Οἱ γὰρ κληρικοὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κων)λεως καὶ ἡγούμενοι καὶ ἱερομόναχοι δὲν ἤθελαν νὰ συλλειτουργήσουν ἐπαρατήθησαν τὴν ἱερωσύνην διὰ νὰ μὴ δὲν συλλειτουργήσουν μετ' ἐκείνους· καὶ δὲν ἔγινεν ἔνωσις τῶν ἐκκλησιῶν, μόνον διαίρεσις ἦγουν χωρισμός. Διότι τὰ ὅσα ἔκαμεν ὁ βασιλεὺς μετὰ τὸν πατριάρχην καὶ μετὰ τοὺς ἀρχιερεῖς εἰς τὴν Φιορρέντζα τὴν ἐχάλασε πάλιν ἡ μεγάλη ἐκκλησία. Καὶ ὡσάν ἦλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν πόλιν χωρὶς πατριάρχην ἦτον ἕνας πνευματικὸς εἰς τὴν πόλιν κτλ. ὡς ἐν φλε'. (τελ. στίχ.)

Φύλλ. 309 α. ἐδῶ γράφωμεν καταλεπτῶς κτλ. σελ φλη' κ. ε.

Σελ. φλη'. τὰ περὶ Ὁρχάνη εἶνε ἐκτενέστερα περιλαμβάνοντα καὶ τὰ περὶ Προύσης ἐν σελ. ψϛ' τῆς ἐκδόσεως. Συνάπτονται δὲ οὕτω φύλλ. κωδ. 310α. «Μετὰ τοῦτον ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ὁρχάνης καὶ ἦτον πολλὰ μεγαλόψυχος καὶ ὑψηλῆς γνώσεως καὶ ἡ ἐπιθυμία του ὅλη ἦτον εἶναι νὰ βασιλεύσῃ καὶ ὄρση τόπους πολλούς. Καὶ πάντατε ἐδίδε χάρισματα καὶ δωρεὰς πρὸς τοὺς στρατηγοὺς αὐτοῦ, καὶ εἰς ὅλον τὸ φουσάτον ἦτον δὲ εἰς τὴν τέχνην τῶν ἀρμάτων πολλὰ πεπαιδευμένος καὶ ἠτοίμαζε καὶ εὐτρέπιζε τὰ φουσάτα, διότι ἠγάπα πολλά τὴν δόξαν καὶ τὸν καλλοπισμόν· καὶ διὰ νὰ ἀγαπᾷ τὴν δόξαν ἐπῆρε τὴν θυγατέρα τοῦ ρηγὸς τῆς Καραμανίας ὀνόματι Κιλικίαν διὰ γυναῖκαν αὐτοῦ. Τοῦτος ἔκαμε μάχη μετὰ τὸν βασιλέα τῆς Κωνσταντινουπόλεως Μιχαήλ τὸν Ἱαλαιολόγον καὶ ἐπολέμησε καὶ ἐπῆρε τὴν μεγαλοῦπολιν καὶ περιφανεστάτην Προῦσα χρόνοι ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως χίλιοι τριακόσιοι πενήντα. Ἡ ὁποία

ἦτον θρόνος τῶν ρηγῶν τῆς Βιθυνίας κτλ. ὡς ἐν σελ. ψς' με λεκτικὰς παραλλαγὰς.

Σελ. φμ' καὶ ἐπῆρε τὴν Καλλιούπολιν χρόνοι ἀπὸ Χρ. γεννήσεως ατξέ' . . . τὴν δὲ ἄδριαν. τὴν περίφ. ἐπῆρε εἰς τὰ ατοξ'.

Σελ. φμε'. Τὰ περὶ Μεχεμέτη ἐν ἀρχῇ τῆς σελίδος ἐκτενέστερα ἐν κώδ. « Ἐλαβε δὲ ὅλην τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ εἶχεν μόνον τὸν αὐτὸν σουλτὰν μιχαμέτη, ὁ ὁποῖος ἐβασίλευσε θεοῦ παραχωρήσει εἰς ἐξολοθρεμὸν καὶ ἀφανισμὸν τοῦ γένους ἡμῶν τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστινῶν. Ἀπέθανε δὲ καὶ εἰς ὀλίγον καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Κ)λεως κύρις Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος ὑπὸ τῆς ἀσθενείας ὅπου εἶχε τῆς ποδαλγίας καὶ τῆς χειραλγίας καὶ ἐντάφην ἐντίμως ὡς βασιλεὺς

Σελ. φμε' . . . Ἐλαβε δὲ τὴν βασιλείαν ὁ αὐτὸς Κων. καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν βασιλικὸν θρόνον ὡς βασιλεὺς καὶ ἐπροσκύνησαν αὐτὸν οἱ ἄρχοντες καὶ ὁ λαὸς ὅλος διὰ βασιλέαν αὐτῶν καὶ κεφαλῇ καὶ ἀγάπα καὶ ἐτίμα πάντας ἱερωμένους καὶ κοσμικούς. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τοῦτος ὁ Κωνστ. εἶναι ὁ ὑστερνὸς βασιλεὺς τῶν Χριστιανῶν διὰ τοῦτο γράφωμεν περὶ πόσοι τῶν πατριαρχῶν ἐπατριάρχησαν τῷ θρόνῳ τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας Κ)λεως ἀφ' οὗ ἐκτεσησεν αὐτὴν ὁ μέγας Κωνστ. ὁ πρῶτος βασιλεὺς [316α] ἕως τὴν σήμερον εἰς τὰς ἡμέρας αὐτοῦ βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου ὅπου ἐπῆραν αὐτὴν τὸν πόλιν οἱ Τοῦρκοι καὶ πόσους χρόνους ἔκαμε καθ' ἓνας πατριάρχης εἰς τὸν ὑψηλότατον πατριαρχικὸν θρόνον καὶ ποῖοι ἐξεόλγησαν».

Ἐπεταὶ ὁ κατάλογος. Μετὰ τούτου τὸ τέλος φ. 3196. «Ἐως ἐδῶ εἶναι οἱ πατριάρχαι ὅπου ἐπατριάρχευσαν τὸν θρόνον τῆς Κ)λεως εἰς τὰς ἡμέρας τῶν βασιλέων τῶν Ῥωμαίων ὡς ἄνωθεν Καὶ εἶνε ρκς' (διὰ κινναεάρεως).

Ὅμως νὰ ἐλθωμεν εἰς τὸν λόγον μας περὶ τοῦ βασιλέως Κωνσταντοῦ Παλαιολ. τοῦ ἄνωθεν. Ὁ ἐλευθέρως οὗτος ὡς ἐβασίλευε, εὔλεπεν ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ τούρκου αὔξανε καθ' ἡμερινῶς καὶ ἐπλατύνετο καὶ νίκας πολλὰς ἔκαμνε, ἡ δὲ βασιλεία αὐτοῦ τῶν ἐλευθέρων Χριστιανῶν ἐλιγύστευε καὶ ἐκατεινῶνετο, καὶ ἐλυπεῖτο πολλὰ καὶ

θρήνη καὶ ἔκλεγεν ἐκ ψυχῆς. Ἐβασίλευε δὲ χρόνους δ'. Ὁ δὲ σουλτὰν Μεχμεμέτης κτλ. ὡς ἐν σελ. φμε'.

Σελ. φμϛ' Τοῦ Τούρκου τὴν ἀρμάδα ἐκεῖ ὅπου ἦτον ἀραγμένη εἰς τὰ γλυκκία νερά. Καὶ εὐγῆκαν τοῦτοι ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ κυνηγοῦ καὶ ἐπέρασαν ἀντικρῶ
 μεγάλας φωτίας ἀπ' ἀνωθεν ἀπὸ τὸν μέγαλον πύργον καὶ ἔσυρναν λουμπάρδας ἀπὸ τὰ κότεργα τὰ τούρκικα ἔσοντα ὅπου τοὺς ἔδωκαν εἰδησιγ οἱ ψράγγοι καὶ ἐδούλησαν τὴν τζιδρύδα καὶ ἐπνίγησαν οἱ νέοι ἐκεῖνοι οἱ θιυμαστοί. Ὡ τῆς δυστυχικῆς, ἢ τῆς παραχωρήσεως τοῦ θεοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ πολῖται τοῦτο ἀπόρησαν ἔσοντας ὅπου δὲν εἶχαν τί νὰ κάμουν εἰς τὸ πλῆθος τὸ ἀμέτρητον τοῦ φουδάτου ὅπου ἦτον τῶν Τούρκων. Λέγω τοῦτο ὅτι νὰ ἦτον ἓνας Ῥωμαῖος εἰς ἑκατὸν Τούρκους. Νοήσατε λοιπὸν καὶ καταλάβετε τί πλῆθος φουδάτου εἶχεν ὁ σουλτάνος, Ὡσάν μὲν ἐσκοτώθη ὁ ἀρχων ὁ γενουβίτος, ἐμεινεν ἡ γαλάγρια χωρὶς ἀνθρώπους. Καὶ οἱ πολῖται κτλ.

Τὰ περὶ ἀλώσεως Κ)λεως διαφορετικὰ ἐν τῷ κώδικι 131α.

Σελ. φμη' Θεοῦ ζῶντος περίπου τὰ αὐτά. Ἐκεῖθεν «ἐὺλεπες τὰ μνήματα τῶν βασιλέων τὰ ὠμορφώτατα καὶ τὰ πολύτιμα ὅπου τὰ ἀνοιγαν διαρρόντα νὰ εὔρουν ἐκεῖ μέσα βιδὸν ἢ ροθχα πολύτιμα ὅπου ἦταν οἱ βασιλεῖς θαμένοι. Καὶ ὡσάν εὔρισκαν τὰ κόκαλα γυμνά τὰ ἔπερναν καὶ τὰ ἔρηκταν ἀπὸ ταῖς στραταῖς καὶ ἀπὸ τοὺς φόρους καὶ ἀπὸ ταῖς κοπραῖς. Καὶ τὰ ἐκταπατοῦσαν καὶ τὰ ἐνέπαιζαν. Καὶ τίνος βασιλείως Τίνος; τοῦ μεγάλου Κ. τοῦ πρώτου βασ. τοῦ ὀρθοδοξωτάτου καὶ ἰσαποστόλου καὶ τῶν ὑπολοίπων ὀρθοδοξωτ. βασ. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὰς στήλας ὅπου ἦταν ἀπάνω οἱ βασιλεῖς ἔρηξαν ἀπο θεμελίων καὶ τοὺς βασιλεῖς συνέτριψαν· μόνον τὴν κολόνα τὴ κόνκινη καὶ τὸν ξηρόλκρον ἀφήκαν καὶ φαίνονται ἕως τὴν σήμερον. Φθέξομαι δὲ τὸ τοῦ Δαυὶδ ὅπερ ἔφη θρηνηῶν τὴν Ἱερουσαλήμ· «Ὁ θεὸς ἤλθοσαν τὰ ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου κτλ.» Ἐπιταῖ τὸ ἕλον ρητόν «ἀνεξίκακε κύριε δόξα σοι» καὶ ἡ εἰς τὴν κοινὴν ἐρμηνεία αὐτοῦ.

«Ὅμως ταύτην τὴν ἀνομίαν πῶς τὴν ἐκατεδέχθησαν ἡ ἁγία Σοφία». Διάφοροι φράσεις ἐπαινετικαὶ αὐτῆς καὶ καταρλίθησις τῶν ἑπτὰ θαυμάτων τοῦ κόσμου». Ἔϊτα «ἢ τοῦ θαύματος. Ὁ ναὸς τοῦ

θεοῦ ὁ περίφημος ἔγινε ναὸς τῶν Ἰσμαηλιτῶν. Φριξὸν ἤλιε καὶ ἐσὸ ἡ γῆς ἀναστέναξε καὶ ἔσοντας νὰ ταράσσειε φόναξε. Ἐπαινετὸς νὰ ἦσε κύριε ὁποῦ ὑπομένεις τὰ κακὰ τοῦ κόσμου ὄλα. «Ὁ ταλαίπωρος ἐξ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος κτλ.» Διαφορετικὴ ἡ περιγραφή τοῦ θανάτου του.

Ἡ διήγησις προχωρεῖ οὐκ ἄνευ διαφορῶν. Ὁ κώδιξ ἀκριβέστερος πως.

Σελ. 371. περὶ Μωάμεθ. «Καὶ ὡσὲν ἦλθεν ὁ σουλτάνος εἰς τὴν πόλιν εἰς τὸν βασιλικὸν θρόνον ἤξευρε ὅτι πῶς οἱ Ῥωμαῖοι εἶχαν πατριάρχην πάντοτε, διότι εἰς τὴν πόλιν ἔκαμε τὸν πλέον καιρὸν ἔσοντας ὁποῦ ἀφέντευεν ὁ πατέρας του εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ ἤξευρε τὰ ρωμέϊκα καλλὰ καὶ λεπτότατα καὶ τὰς τάξεις τῶν Ῥωμαίων κτλ.

Σελ. 371—372. Ἐὰν περὶ τῶν μετὰ τοῦ Γενναδίου σχέσεων καὶ ἐμιλιῶν τοῦ Μεχεμέτη ἀκριβέστερα ἐν τῷ κώδικι.

Ἐπίσης ἀκριβέστερα τὰ περὶ πατρ. Ἰσιδώρου. Καὶ καθόλου τὰ ἐξῆς περὶ Μεχεμέτη, ὧν σημειῶ τὰ κεφάλαια μόνον. «Ὅτι ὁ σουλτάνος τὸ πελιγράδι ἐπολέμησε καὶ μεγάλως ἐνικήθη. — «ὅτι οἱ Τούρκοι εἰς τὸ κάστρον ἐμπῆκαν καὶ αἰχμαλοσίαν ἐμάζοναν». 3426—3436.—

343β. Ὅτι ὁ σουλτάνος ἀρμάδα καὶ φουσατά κατὰ τῆς Ρόδου ἔστειλε.

3446. Νὰ ἔλθωμεν καὶ περὶ τοῦ πατριάρχου Κυροῦ Μαξίμου τοῦ Λογίου.

345α. μήνυμα εἰς τὸν πατριάρχην.

345α. Ὅτι οἱ κληρικοὶ τὸν ἀφωρισμένον ἐνθυμήθησαν.

345β. Ὅτι ὁ πατριάρχης τὴν γυναῖκα ἀφώρισε.

346α. ὅτι τούτην τὴν ἀφωρισμένην οἱ κληρικοὶ ἐνθυμήθησαν.

346α. ὅτι τὸ μνήμα τῆς γυναικὸς ἀνοιξαν κτλ.

346β. ὅτι ὁ πατριάρχης ἐρωτήθη πότε ἡ ἀφωρισμένη νὰ διαλύσῃ κτλ.

346β. ὅτι ὁ πατριάρχης τῶν ἀρχόντων ἐμήνυσε καὶ μέγα θαῦμα ἔγινε.

347α. ὅτι οἱ ἄρχοντες τοῦ Σουλτάνου τὰ γενόμενα εἶπαν καὶ ὑπερεθαύμασε.

347β. «περὶ τῶν ψαλτῶν.

348α. ὅτι ὁ σουλτάνος εἰς τὴν Πούλια πασιᾶν ἔστειλε.

348β. φουσατά διὰ τὴν Συρίαν.

» περὶ τοῦ πασιᾶ ὅτι εὐγῆκεν ἀπὸ τὴν Πούλια.

Ἐν τῷ τέλει τοῦ φύλλου: τέλος τῆς βασιλείας Σουλτᾶν Με-
χεμέτη.

349α. βασιλεία σουλτᾶν Παγιαζίτη υἱοῦ Μεχεμέτη.

» (τέλος) ὅτι ὁ σουλτάνος τὴν ἀνατολὴν τῶν υἱῶν αὐτοῦ
ἡμίρασε.

349β. ὅτι ὁ σουλτάνος συνάξας τὰ φουσατά ὑπῆγε κατὰ τοῦ
ἄδελφοῦ αὐτοῦ.

349γ. ὅτι οἱ Ροδίται τοῦ σουλτάνου τὸν ἀδελφὸν εἰς τὴν Γέ-
λουβαν τὸν ἔστειλαν.

350α. ὅτι τοῦ Σουλτάνου ὁ ἀδελφὸς ὑπῆγεν εἰς τὴν Ρώμην καὶ
ὁ σουλτάνος μήνυμα εἰς τοὺς βενετικούς ἔστειλε.

350α (τέλος). ὦ τέχναι τῶν βενετικῶν!

φ. 350β. Ταῦτα ἔγιναν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς αὐθεντίας τοῦ αὐτοῦ
σουλτάνου Παγιαζίτη.

Ἔ Νίκη τοῦ Σουλτάνου

» κατὰ τῶν Ἀλβανιτῶν.

φ. 351α. Περὶ τῆς Πρέβεζας.

«Ὅμως νῦν εἰπώμεν καὶ τὰ γενόμενα τοῦ ἀφεντῆ μετὰ τῶν βε-
νετικῶν». Ἐν δὲ τῇ ὡα. «Τοῦτο τὸ φαρμάκη ἐφαρμάκωσε τοὺς
βενετικούς.

φ. 351α μάχη.

351β. περὶ τῶν карабиῶν ὅπου ἐκάησαν.

» ὅτι ὁ σουλτάνος τὴν Ναύπακτον ἐπῆρε καὶ τὴν Γαλατᾶν.

352α. ὅτι ὁ Σουλτάνος εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν ὑπῆγε καὶ εἰς
τὴν Μωθώνην ἦλθεν.

352β. ὅτι οἱ Τούρκοι εἰς τὴν Μωθώνην ἀνεύησαν καὶ τὸ κέ-
στρον ἐπῆραν.

352γ. ὅτι οἱ μωθωναῖοι εἰς τὰ τείχη ἔδραμαν καὶ οἱ Τούρκοι

κλιμαλωσίαν ἐμάζωναν καὶ τοὺς Χριστιανοὺς ὡς ἄρνια ἐτφαζαν.

3526. ὅτι ὁ σουλτάνος εἰς τὸ κάστρον ἐμπήκε καὶ ὦ τοῦ θρήνου,

353α. ὅτι οἱ Κωρωναῖοι τὸν σουλτάνον ἐπροσκύνησαν ὁμοίως καὶ ὁ ἀναβαρῆνος.

» (τέλος) ὅτι τὴν Κεφαληνίαν ἐπήρε καὶ εἰς τὴν Πόλιν ὑπήγε.

3536. ὅτι ὁ σουλτάνος εἰς τὸ Ἀνάπλι ὑπήγε καὶ ἡ ἀρμάδα τοῦ πελάγου καὶ ἀπρακτος ἐγύρησε.

3536. πότε τὰ τειχία τὰ κάτω τοῦ Ναυπλοίου ἐκτίσθησαν (μόνον τὰῦτα: Τότε τὰ τειχία τὰ κάτω δὲν ἦσαν μόνον πάλους εἶχαν τὸ γύρον μὲ γῶμα, μόνον ὡσάν ἐμίσεισεν ἡ ἀρμάδα καὶ τὸ φουσάτον τότε ἄρχησαν καὶ τὰ ἔκτησαν.

354α. ὅτι ὁ σουλτάνος εἰς τὴν πόλιν ὑπήγεν·

» ἀγάπη καὶ περὶ τῆς κεφαληνίας καὶ τῆς ἁγίας Μαύρας.

» Εἶπομεν καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας». Ἐν τῇ ὥρᾳ: ὅτι ὁ πατριάρχης ἀπέθανε καὶ τὸν Θεσσαλονίκης ἔκαμαν.

354α. ὅτι ὁ βίος τοῦ πατριάρχου καὶ τὰ σκεύη τῆς ἐκκλησίας ἐγιναν ἀφεντικά.

355α. ὅτι τὸν πατριάρχην εὐγαλαν καὶ τοὺς μάρτυρας ἐπαίδευσαν.—355α. ὅτι τὸν πρῶην κῦρ Διονύσιον Πατριάρχην ἔκαμαν.

3556. Παραίτησις τοῦ Πατριάρχου.—ὅτι ὁ σουλτάνος ἀσθένησε καὶ τὴν βασιλείαν τοῦ ἐνὸς υἱοῦ ἤθελε νὰ δώσῃ.

3556. φουσάτα τοῦ σουλτάνου Σελήμη κατὰ τοῦ πατρός του.

356α. ὅτι ὁ σουλτάνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀχμέτη ἐμήνυσε.

» ὅτι ὁ σουλτᾶν σελήμης ἦλθεν εἰς τὴν ἀδριανούπολιν καὶ ὁ πατήρ του ὑπήγε κατ' αὐτοῦ.

1566. ὅτι ὁ σουλτάνος μὲ τὸν υἱόν του ἐπολέμησε καὶ τὸν ἐνίκησε.—357α. Ὅτι ὁ σουλτᾶν σελήμης ὑπήγεν εἰς τὸν καφάν καὶ φουσάτα ἐσύναξε.

357α. Ὅτι ὁ σουλτάνος ἦλθεν εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ οἱ γενιτζάροι ὁμοφώνησαν διὰ τὸν σουλτᾶν σελήμη.

3576. Περὶ ταῦ σουλτᾶν κουρκούτη.

358α. Ἀπόκρισις τῶν γενιτζάρων πρὸς τὸν σουλτᾶν κουρκούτη.

3586. Ὅτι τὸν σουλτᾶν σελήμη εἰς τὴν πόλιν ἔφεραν.

359α. ὅτι οἱ γενιτζάροι τὸν σουλτᾶν σελήμη βασιλέαν ἐζήτησαν.

359β. θρήνος τοῦ σουλτάνου διὰ τὴν βασιλείαν καὶ ὅτι ἔταξε νὰ τὴν δώσῃ τοῦ Σελήμη.

359β. ὅτι οἱ γενιτζάροι χάραν διὰ τὸν σουλτᾶν σελήμη ἐκαμαν.

360α. Βασιλεία τοῦ σουλτᾶν σελήμη υἱοῦ τοῦ σουλτᾶν παγιαζίτη τοῦ γέροντος. — 360α. θάνατος τοῦ σουλτᾶν παγιαζίτη καὶ τὸ κορμὴ του εἰς τὴν πόλιν ἤφεραν. — 360β. Ὅτι τὸν Σερρῶν πατριάρχην ἐκαμαν. — 360β. Ὅτι τὸν πατριάρχην ἀπὸ τὸν θρόνον εὐγαλαν. — 361α. Ὅτι ὁ πατριάρχης εἰς τὴν Ἰβηρίαν ὑπῆγε. — 361α. φθόνος κατὰ τοῦ πατριάρχου καὶ ἐπανεύασις τοῦ χαρατζίου. — 361α ὅτι οἱ χριστιανοὶ τὸ χαράτζη ἔστερξαν. — 361β. Ὁ ὀργὴ τοῦ σουλτάνου κατὰ τοῦ πατριάρχου.

362α. Ὁ τοὺς παρανόμους ἐπαινεύασις εἰς τὸ χαράτζη, ἐκαμαν. 362β. ὅτι τὸν πατριάρχην εὐβαλαν καὶ τὸν πρόην ἔβαλαν καὶ περὶ τοῦ κουγδάνου τί ἐκαμε τοῦ πατριάρχου. 362β. ὅτι ὁ πατρ. ὑπὸ τῆς λύπης ἀπέθανε καὶ ὁ πρόην τὸν θρόνον του ἐκ ανέλαβε. 362β. ὅτι ὁ σουλτᾶν σελήμης ὑπῆγε καὶ πᾶσαν τὴν γενεάν αὐτοῦ ἐξολόθρευσε. 363α. ὅτι τοῦτος ὁ σουλτάνος ἔδειξε πρῶτος τὰ καλγίγια. — 363β. ὅτι ὁ σουλτάνος κατῆλθε τοῦ Σοφῆ καὶ τοῦ Ἀλκαντούλη ἔδραμε.

363β. ὅτι ὁ σουλτᾶν σελήμης κατὰ τοῦ σουλτάνου τοῦ Κάερος ὑπῆγε. 364α. ὅτι ὁ σουλτάνος τοῦ Κάερος φοβηθεὶς βοήθειαν ἐζήτηται. 364α. Νίκη τοῦ σουλτᾶν Σελήμη. 364β. Ὁ τῆς καταδικῆς τοῦ σουλτάνου τοῦ Κάερος καὶ τῶν ἄλλων αὐθεντῶν. 365α. Πόλεμος ἐγένη καὶ ἡ νίκη καὶ ὅτι οἱ τόποι τὸν σουλτᾶν σελήμη, ἐπροσκύνησαν. — 364α. Ὅτι σουλτάνον τοῦ Κάερος ἐκαμαν καὶ νίκη μεγάλη εἰς τοὺς μαμαλοῦκους ὁ Σουλτᾶν σελήμης ἐκαμε. — 365β. Ὁ σοφία τοῦ πασα. — 365β. Κατασκευαῖς τοῦ σουλτάνου τοῦ Κάερος καὶ ὅτι ταύτας ἔμαθεν ὁ Σουλτᾶν Σελήμης. φ. 366α. Ὅτι ὁ σουλτᾶν σελήμης ἀπὸ τὰς κατασκευὰς ἐμάκρυνε. — φ. 366β. Ὁ πόλεμος φοδερός καὶ νίκη τοῦ σουλτᾶν σελήμη. — 367α. Ὅτι εἰς τὸ κάπτρος ὁ σουλτάνος ἠσφαλίσθη. — ὅτι ὁ σουλτᾶν σελήμης τὸ κάερος ἔλαβε καὶ σφαγὴ μεγάλη ἐγένη. — φ. 367β. ὅτι ὁ σουλτάνος τοῦ Κάερος τὸν Νεῖλον ποταμὸν ἐπέρασε. 367β Ὁ τῆς ἀσπλαγγνίας φ. 368α.

Πότε ἐπάρθη τὸ κάερος. — ὅτι ὁ σουλτᾶν σελήμης ἔστειλε γυρεύοντα τὸν ἐχθρόν του καὶ τὸν ἐνίκησεν. — φ. 368δ. Ὅτι τὸν πασιᾶν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ του τὸν ἔστειλε. — φ. 369α. Ὅτι ὁ σουλτᾶν σελήμης εἰς τὴν πόλιν ἦλθε. — Εἶπωμεν δὲ καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας. Θάνατος τοῦ πατριάρχου. — «Νόσος εἰς τὸν σουλτάνον καὶ θάνατος». — φ. 369β. «Βασιλεία σουλτάνου Σουλεϊμάνη υἱοῦ τοῦ αὐτοῦ σουλτᾶν σελήμη». — «Ὅτι ὁ σουλτάνος κατὰ τοῦ πελαγραδίου ὑπήγε.» — «Κατὰ τῆς Ῥόδου». — φ. 370α. «Ἀδημονία τοῦ σουλτάνου». — «Θάνατος εἰς τὸ φουσάτον». — φ. 370δ «Περὶ τῶν ἐπίβουλῶν τοῦ φρά Μαράγια (ὁ δὲ φρά Μαράγια καθὼς εὐγῆκεν ἀπὸ τὸ παλάτη τοῦ μεγάλου μαϊστόρου Ἐνταῦθα λείπει τι. Ἐν τῷ κώδικι παρεντεθειμένα μεταγενέστερα δύο ἄγραφα φύλλα, τὰ δὲ ἐκ τούτων φ. 371α ἀρχεται «καὶ οὕτως γὰρ σοῦ τὸν παραδώσω εἰς χεῖρας σου. Ὁ δὲ πασιᾶς ἀκούσας τοὺς λόγους τοῦ μόρου ὑπὸ τῆς πολλῆς χαρᾶς ...» φ. 371α «Ὁ τῆς δεξιότητος πρὸς τὸν πασιᾶν καὶ ὁ τῆς καταδίκης τοῦ σουλτάνου τοῦ Κάερος» — φ. 371β. «ὅτι τὸν σουλτᾶν σελήμη ὁ κόσμος τὸν ἐπροσκύνησε καὶ ἀφέντην εἰς τὸ κάερος ἔβαλε καὶ εἰς τὴν Συρίαν» — φ. 372α. «Ὅτι τὸ βουνὸν (κεκαλυμμένη λέξις) ἐγέννη καὶ ἐφριξαν εἰς δουλίαν. — Ὁ τῆς κατα(δίκης)φρά Μιράγια ἐφούρκισαν. — φ. 372β. «Ὅτι ἀποκρισιάρλους εἰς τὸν ἀφέντη οἱ ῥοδίται ἔστειλαν» — Ὁ μέγας θρῆνος εἰς τὴν Ῥόδον κτλ.

Ὁ κώδιξ τελευτᾶ ὧδε κολοθεῖ καὶ οὕτως ἐμπήκων μέσῃ εἰς τὰ καράβια (ἤγουν) εἰς τὰ κάτεργα καὶ ἔκαμαν ἄρμενα καὶ ὑπήγαν ἐπὶ (σεν δὲ) τὸ νησί τῆς Μελήτου ὅπου λέγεται Μάλτα καὶ ἐκτησεν ἐκε(ῖ κάστρον) πρὸλ. σελ. φπ'.

2.

Cod. Lamb. 1199. χαρτ. in quarto, I^o αἰῶνος

Βιβλίον χρονογραφικὸν ἐξήγησις τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας ἀποκτίσεως κόσμου ἀρχομένη ἕως τῆς βασιλείας κυρ Μανουήλ τοῦ Κομνηνοῦ.

Ἀπαρχῆς ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν χωρὶς ἀστρων ὥραιῶ-

παντὸν τε εἰς ὕψος καὶ εἰς θέασιν καὶ μετ' αὐτὸν ἐποίησε τὴν γῆν, εἶτα τὸ φῶς ἢ δὲ γῆ ἦτον ἀθεῶρητος καὶ ἀμόρφωτος καὶ ἀπάνω της ἦτον βαθὺ σκότος. Ὡς δὲ ἐγένετο φῶς καὶ ἐλαμψεν ἡ ἡμέρα ἐφάνησαν τὰ πρότερα ἀφανῆ καὶ ἡ εὐμορφία τῆς γῆς κτλ.

Ἐν φ. 313, μὴ ἡριθμημένων.

Διήγησις τὸ πρῶτον κατὰ τὴν γραφὴν περὶ κοσμογονίας εἶτα περὶ Αἴγυπτίων, Ἀσσυρίων (Χαλδαίων) Βαβυλωνίων, Περσῶν (περὶ Δαρίου τοῦ Ἀστιάγου υἱοῦ Ἀσούη, περὶ Μανδάνης, βασιλεία Καμήσου υἱοῦ Κύρου, βασιλεία Κύρου υἱοῦ Ἀσασίου (sic), βασιλεία Ξέρξη οὐδαρίου (sic), βασιλεία Ἀρταξέρξου μακρόχειρος) — εἶτα βασιλεία Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνα, βασιλεία Πτωλεμαίου βασιλεία Πτωλεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, περὶ τῆς μετοικήσεως τοῦ Ἰακῶβ ἀπὸ Χαναναίας εἰς Αἴγυπτον. τὸ δεκάπληγον, περὶ τῆς ἐορτῆς τοῦ ἑβραϊκοῦ Πάσχα, περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναβη.

Τοῦ δὲ Δαυὶδ βασιλεύοντος τῶν ἑμοφύλων Ἑβραίων ἐγένετο μέγας πόλεμος τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς Τρῶας διὰ τὴν Ἑλένην τὴν γυναῖκα τοῦ Μενελάου κλ. τὰ Τρωϊκὰ διὰ μακρῶν διηγεῖται, εἶτα βραχύτερον τὰ τοῦ πλοῦ Μενελάου εἰς Πρωτέα πρὸς παραλαβὴν τῆς Ἑλένης. εἶτα «Ταῦτα ἐγένοντο εἰς τὴν περιλάλητον Τροίαν ἥστέκετον ὁ πόλεμος χρόνους ἑννέα καὶ εἰς τὸν δέκατον ἐπήραν τὴν μὲ τέχνην. Ἀπὸ τοῦ γὺν δὲ ἀρξώμεθα διηγείσθαι τὴν περιόλεπτον εὐτυχίαν καὶ κραταιὰν δύναμιν τῶν Ῥωμαίων, τίνες ἦσαν καὶ πόθεν ἤρξαντο καὶ πῶς ἐκατεκυρλευσαν τὴν γῆν ἕλην ἀπὸ Ἀνατολῆς ἕως δύσεως.

Περὶ τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας καὶ ἀρχῆς

Μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς Τροίας στρατηγὸς τις ὀνόματι Αἰνείας υἱὸς Ἀγχίλου εἴτε ἔφυγε τότε εἴτε ἐλευθερώθη παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἀπῆρεν τὸν λαὸν του καὶ ἀπῆγεν εἰς τὴν Ἑταλίαν οὕτως γὰρ ἐλάλησεν ἐκείνων τὸν μαντεῖον, ὅτι γὰ ἐκβῆ με τὴν συντροφίαν του καὶ γὰ ὑπάγη εἰς τὴν δύσιν ἔστα γὰ καταντήσουσιν εἰς τόπον ὅπου γὰ ἠμπορέσουν γὰ φύγουν τὰς βλάβας των καὶ ἀφοῦ τὰς φύγωσιν θέλουν ἰδεῖν ζῶων τετράποδον καὶ γὰ τὸ ἀκολουθήσωσιν κτλ.» Οὕτως ἐξακολουθοῦσι τὰ περὶ Αἰνείου.

Ἔλτα, Οἰκοδομὴ τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης.

Ἄλλ' ὁ μὲν ταῦρος ἐντράνιζεν ἔξω πρὸς τὸν κάμπον κτλ.

Βασιλεία Ρωμαίου

» Σεργίου

» Ταρκυνίου. Περὶ τούτου καὶ τῶν κατὰ
Βροῦτον μακρότερον

Βασιλεία Γαίου Ἰουλίου Καίσαρος

Ἰερὴ τῆς γεννήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Βασιλεία Τιβερίου

» Γαίου

» Κλαυδίου

» Νέρωνος

» Γάλβα

» Τιβερίου

» Οἰεσπεσίου

» Γίτου υἱοῦ Ἐσπεσιανοῦ

» Δόμετιανοῦ (ἐν τοῖς περὶ τούτου καὶ περὶ
τοῦ εἰς αὐτὸν ἐλθόντος ἀστρονόμου καὶ
προγνώσεως θανάτου κτλ.)

» Νεροῦα

» Τραϊανοῦ

» Ἀδριανοῦ

» Ἀντωνίνου

» Μάρκου Ἀντωνίνου

» Κωμώδου

» Περτίνακος

» Ἰγλιανοῦ Διδύμου

» Σεβήρου

» Ἀντωνίνου Καρακάλλου καὶ Γέτα

Βιβλίον χρονολογικὸν δεύτερον ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς βασιλείας
Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ καὶ κατὰ τὸν ἕως τῆς βασιλείας κυ-
ρου Νικηφόρου τοῦ Βυζαντιάτου.

Βασιλεία Διοκλητιανοῦ. Διοκλητιανὸς ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἔλ-
ΝΕΟΣ ἘΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ ΤΟΜ. ΙΣΤ'

λην εἰδολολάτρης ἐποίησε σύντροφον εἰς τὴν βασιλείαν Μαξιμιανόν τὸν Ἐρκούλιον κτλ.

Βασιλεία Κωνσταντίνου. Ἐν τοῖς περὶ τούτου γίνεται χρονολογικὴ διαίρεσις, ἐν ἧ καὶ μνημονεύονται ἐκάστοτε οἱ πατριάρχαι Κ)πόλεως, Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας καὶ Πάπας.

Καὶ οὕτω καθεξῆς ὁμοίως πρὸς Δωρθέον. Ἐπι παραδείγματι τὰ τοῦ Μαρκιανού

«Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ εὐσεβέστατος Μαρκιανὸς ψήφῳ Θεοῦ αὐτοκράτωρ ἀναδειχθεὶς πάντας τοὺς ἐν ἐξορίᾳ ἀνεκαλέσατο. ἀξίου δὲ ἐστὶ διηγήσασθαι ἐξαρχῆς τὴν ἐκλογὴν τοῦ θεοῦ εἰς Μαρκιανόν τὸν βασιλέα. Εἰς τοὺς χρόνους ὅπου ἐδιέβησαν ἕταν ἦσαν ἢ πόλεμοι μέσων Περσῶν καὶ Ρωμαίων ἦτον ὁ Μαρκιανὸς στρατιώτης πτωχὸς καὶ ταπεινός». —

«Ἐτει αἰδὰμ ,Ϛη'. τοῦ κυρίου ἡμῶν φη'. Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ ἕνα οἱ λεγόμενοι σαβῆρ ἐπέρα τὰς Κασσιπίας πύλας καὶ κατέδραμεν Ἀρμενίαν καὶ Καππαδοκίαν καὶ γαλατίαν καὶ πόντον».

Ἐὰ τελευταία κεφάλαια.

Βασιλεία Μιχαήλ τοῦ Καλαφροῦ.

- » Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου
- » Θεοδώρας
- » Μιχαήλ τοῦ ἀπὸ στρατιωτῶν. « Ἀμὴ εἰς τὴν γνώμην καλὸς καὶ ἡμερος ἐφαίνετο. ἀμὴ οὐδὲν εἶχεν ἄδραν γὰρ δειξῆ τὴν ἀρετὴν του κτλ.
- » Εἰσαακίου τοῦ Κομνηνοῦ
- » Κωνσταντίνου τοῦ Δοῦκα
- » Εὐδοκίας καὶ τῶν τέκνων αὐτοῖς
- » Ρωμανοῦ τοῦ Διογένους. «ὡς δὲ παρήληεν ὁ Ρωμανὸς εἰς τὸν ὄγκον τῆς βασιλείας, ἀπὸ πρότης ἔδειξε τὴν προθυμίαν τῆς ψυχῆς του».
- » Μιχαήλ τοῦ Παραπινάκου. «Ἐξέβαλε τὴν

μάναν του τήν βασίλισσαν Εὐδοκίαν ἀπὸ τὸ παλάτι πολλὰ κλαίουσαν καὶ παρακαλοῦσαν».

«Διήγησις παλαιᾶ ἀπὸ πλαν ἀφορμὴν ἐγένοντο οἱ Βούλγαροι χριστιανοί. Οἱ Βούλγαροι ἦσαν πρῶτα ἄνθρωποι ἄθεοι καὶ ἐπίστευαν εἰς ξύλα καὶ ἄστρα καὶ δένδρα καὶ εἰδῶλα καὶ ζῶα. Εἰς δὲ σοφὸς ἄνθρωπος Ῥωμαῖος (;). — Τέλ. κώδ. Καὶ ἀποτότε ἐστερεώθη ὁ Χριστιανισμὸς ἀπάνω τους καὶ ὁ ζογράφος ἐγένετο ἀρχιεπίσκοπος βουλγαρίας. Καὶ ἐτελεύτησε θαυματουργὸς καὶ ἅγιος.

Ἐτοῦτο τὸ βιβλίον εἶνε τοῦ κυρίτζη Θεοδώρου κτλ.

Λεῖπει ὅμως ὁ κατάλογος, τελειώνοντος τοῦ κώδικος εἰς: ἐ κατέυασεν εἰς θρόνους μικρότερους καὶ συνεχίζοντος.

Τούτος ὁ βασιλεὺς πολλὰς δωρεὰς. Ἰδ. α' ἐκδ. σ. φκθ'.

Ἴδε ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Ἀνδρονίκου παλαιολόγου τὰς διαφορὰς κώδικος καὶ σελ. α' ἐκδ. φλ'. — Ἴδε τὰς διαφ. Ἰω. Καντακουζηνοῦ μεταξὺ κώδ. καὶ σελ. α' ἐκδ. φλ' καὶ ἐ.

Τὰ δὲ ἐν τῇ α' ἐκδ. σ. χμη' καὶ ἐξῆς περὶ Ἰω. Β' Παλαιολόγου ὁ κώδιξ ἔχει μετὰ ταύτην μᾶλλον τὴν Version ἐν τῷ κειμένῳ σελ. α' ἐκδ. φλγ' καὶ ἐ.

Ἀπὸ τὸ τυπωμένον λείπουν τὰ τοῦ κώδικος ὁ κατάλογος τῶν ἐν τῇ συνόδῳ, ὅπερ ἔπρεπε νὰ εἶνε ἐν σελ. χγγ' μετὰ τὰς λέξεις ὡσάν καὶ ἄλλαις. (σ. 2).

Ἐνταῦθεν καὶ πέρα μᾶλλον πρὸς τὸ κείμενον σελ. φλε' κ. ἐ. ὁμοιάζει ἢ redaction τοῦ κώδικος ἕως τῶν λέξεων (σ. φλη') κ. ἐ. εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν ἔχων ὅλην τὴν βασιλείαν.

Ἐπειτα ἔπονται: ὅμως γράφωμεν καταλεπτῶς κλ. σ. φλη' κ. ἐ.

Πρβλ. πόσον λεπτομερέστερα τὰ τοῦ Ὁρχάνου ἐν τῷ κώδικι. ἐν πρβλ. πρὸς τὴν σελ. α' ἐκδ. φλθ'.

Ἴδε τὴν διαφορὰν τοῦ κώδικος ἐν ταῖς σελ. φμδ' μετὰ τούτος ὁ βασιλεὺς κτλ.

Ἐν τῷ κώδικι, πρὸς σελ. φμε' πρβλ., παρεμβάλλονται ἐν τοῖς πρὸς Κωνστ. Παλαιολόγον οἱ πατριάρχαι.

Ἐν τοῖς περὶ Μεχεμέτου προστεθειμένῃ ἐν κώδικι περὶ τὸ τέλος: μία σελίς. ἐν πρβλ. πρὸς τὴν σελ. α' ἐκδ. φξβ'.

3.

Stuttgart. Hist. N. 129.

Ὁ κώδιξ ἠγοράσθη ἐκ τῶν βιβλίων τοῦ Μιχαήλ Κωντακουζηνοῦ κατὰ τὴν ἐν φ. 1 σημείωσιν τοῦ Gerlach.

«Aprilis 21 Anno Domini 78, cum sub hasta Constantinopoli ab Yluz Ali Capitano Maris et Ali Aga Supremo Regis portario venirent Libri Michaelis Cantacuzeni Graecorum sui temporis opulentissimi mandato Sultan Murathis III in Anchialo Maris Euxini oppido 3 Martii suspensi, emi hunc librum 100 aspris in usum clarissimi viri domini Martini Crusii, linguarum in Academia Tubingensi professoris celeberrimi, Dni ac praeceptoris sui omni officiorum graece colentissimi.

Ὁ κώδιξ ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κρουσίου ἀρξαμένου τῆ 4 Μαΐου 1579 καὶ τελειώσυχτος τὴν ἀνάγνωσιν 29 Μαΐου (die amissae Constantinopoleis 1452) anno 1579.

Σελίδες 459 (ἡριθμημ. κατὰ σελίδα).

Ἐν τῇ τελευτῇ 459α. «Ἐτεληθήθη το παρὸν βασιλογράφη ὑποχειρὸς ἀμαρτόλοῦ Θεοφίλου τάχα καὶ ἀναγνώστου διὰ ἐξοδὸν καὶ συνεργία τοῦ εὐγενεστάτου καὶ ἐνδοξωτάτου κυροῦ Μιχαήλ τοῦ Κατάκοζινοῦ καὶ οἱ ἀναγινδσκοντες εὐχαισθε διὰ τὸν κύριον καὶ μὴ καταράσθαι ὅτι οὐδεὶς ἔχει το τέλειον εἰ μὴ κύριος ὁ θεὸς ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν».

Ὁ Crusius σημειοῖ ἐν φ. 1α. ὅτι τὸ χρονικὸν τοῦτο συμπέπτει μετὰ τοῦ Μανασσῆ.

Ἄρχεται δὲ τὸ χρονικὸν οὕτω: Βιβλίον χρονογραφικῆ ἐξήγησις τῆς τῶν ῥωμαίων βασιλείας ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἀρχομένη ἕως τῆς βασιλείας κυροῦ Μανουήλ τοῦ Κομνηνοῦ.

Ἡμέρα 6'.

Ἀπαργῆς ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν χωρὶς ἄστρον δραιοῦτα

τον εἰς ὕψος καὶ εἰς θέσιν καὶ μετ' αὐτὸν ἐποίησε τὴν γῆν, εἶτα τὸ φῶς. κτλ.

Καὶ πράγματι μέχρι φύλλου 121α συμπύπτει τὸ Χρονικὸν μετὰ τοῦ Μανασσῆ, πολλάκις μέχρι λέξεων, εἶνε δὲ ἐκεῖνου συντομώτερον. Τὸ χρονικὸν τοῦτο τελειώνει εἰς τὴν βασιλείαν «'Αντωνίνου Καρακάλου καὶ Γέτου» οὕτως

Καὶ ἦτον ἡ βασιλεία τῶν Ῥωμαίων μεταβαίνουσα ἀπὸ ἄλλον εἰς ἄλλον καὶ ποτὲ μὲν δυστηχοῦσα, πότε δὲ εὐήμεροῦσα καὶ πλατυγυμνή καὶ βασιλεῖς ἔχουσα ποτὲ μὲν φρονίμους καὶ δυνατοὺς ποτὲ δὲ μωροὺς καὶ ἀνοήτους καὶ ἡ Ῥώμη πανταχοῦ ἦτον ὀνομασθῆ, καὶ καὶ θαυμασία καὶ τὰ ὄνομα τῶν Ῥωμαίων ἔφρισέν το πᾶσα γεννητῆ καὶ ἔλλα τα ἔθνη καὶ ἐτρέμασι τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἀποἀνατολῆς ἕως δύσεως καὶ πόλεις καὶ χώραι καὶ δυνάσται καὶ ἄρχοντες ἦσαν εἰς τὴν ὑποταγὴν καὶ ὀρισμὸν τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐξουσίας καὶ πάντες ἐπροσκυνούσαν κτλ ἐσέβοντο. Τότε ἡ εὐτυχία καὶ ἡ καταδυναστεία αὐτῶν ἐγένετο μεγάλη καὶ ὀνομασθῆ ἀπο ἄκρων γῆς ἕως ἄκρων καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν μέγαν καὶ ὕψηλον καὶ ἀποβασιλείαν ὡς βασιλείαν καὶ ὁ τροχὸς τοῦ χρόνου καὶ τὸ γήρισμα τοῦ καιροῦ ἦλθεν ἡ ἐξουσία τῶν Ῥωμαίων ἀπὸ ἀγανακτήσεως θεοῦ καὶ διὰ πλῆθους ἁμαρτιῶν εἰς τὸν παρανομώ [Κώδ. 121α] τaton Διοκλητιανόν. Οὕτως γὰρ ἐποίησε τότε φιλείαν καὶ συγγένειαν μετὰ τοῦ αὐτοκρατοροῦντος τότε Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἐρκουλίου, ἄλλου υἱοῦ τοῦ διαβόλου καὶ ἐγένοντο σύντροφοι εἰς τὴν βασιλείαν εἰς ἀφανισμόν καὶ συντριβὴν τῆς πόλεως τῶν Χριστιανῶν καὶ οὕτως ἔσμηξαν τὰ δύο μεγάλα κακὰ θηρία καὶ ἦσαν ὡσπερ σκύλοι λυσιασμένοι ἀπάνω εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Σελ. 121.

Ἐρυθρ. Βιβλίον χρονογραφικὸν δεύτερον ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ καὶ κατολίγον ἕως τῆς βασιλείας κυροῦ Νικηφόρου τοῦ Βοτανιάτου. Βασιλεία Διοκλητιανοῦ.

Διοκλητιανὸς ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Ἑλληνὴν εἰδωλολάτρης ἐποίησε σύντροφον εἰς τὴν βασιλείαν Μαξιμιανόν τὸν Ἐρκούλιον ἔτη ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ ,εφοζ'. ἀπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ,σαζ' ἦτον δὲ πάπας Ῥώμης Γάιος, εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα πατριάρχης Ἰμένεος,

εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν Θεωνάς, εἰς Ἀντιόχιαν Τιράνης, Διοκλι-
τιανὸς δὲ καὶ Μαξιμιανὸς οἱ βασιλεῖς παρέλαβον δύο μεγάλας πό-
λεις εἰς τὰς Θήβας τῆς Αἰγύπτου Ὀβοῦσιριν καὶ Κοπτιν καὶ ἐχά-
λασαν αὐτοὺς ἀπὸ θεμελίων διότι οὐδὲν ἠθέλασιν νὰ εἶναι εἰς τὸν
ὄρισμόν καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν.

Σελ. 452. Βασιλεία Νικηφόρου τοῦ Βοτανιάτου.

Ἐλησμόνησε δὲ τὸ πολυχρόνιον τοῦ γῆρας καὶ ὀρμάσθη μὲ τὴν
γυναῖκα τοῦ Μιχαήλ νέαν καὶ τρυφερὰν παίδεναν ὁ παλαιὸς καὶ
παιπαλυδόμενος. Τὸν δὲ Μιχαήλ ἐποίησέ τον μοναχὸν καὶ ἐποίησέν
τον μητροπολίτην τῆς πόλεως Ἐφείων. Τὸν καιρὸν δὲ ἐκείνον ἀπέ-
στειλεν ὁ Νικηφόρος βασιλεὺς στρατηγοὺς μὲ φουσάτον ἀπάνω εἰς
τοὺς Βουλγάρους κλπ.

Σ. 456. Καὶ ἄλλην καμίαν ἔνοιαν οὐδὲν εἶχεν οὔτε ἂν κουρ-
σέθουν τὰ κάστρα του, οὔτε ἂν τα καταλύουσιν οὔδε ἂν στενοχο-
ροῦνται οἱ ἄνθρωπὴ του οὔται ἀνήσαν φουσάτα. Τὸ εἶχε τί ποτε
οὔτε ἀνουδενήσαν, ἄμοι ὁ σκοπὸς του ἦτον εἰς τοὺς π. ραδιάδασμοὺς
καὶ εἰς δουλείας τοιαύτας ὅπερ ἐδηλώσαμεν.

Σ. 456. Διήγησις παλαιὰ ἀπὸ πλάν ἀφορμὴν ἐγένετο οἱ Βουλ-
γαροὶ Χριστιανοί.

Οἱ Βούλγαροι ἦσαν πρῶτον ἄνθρωποι ἄθεοι καὶ ἐπίστευον εἰς
ξύλα καὶ κάστρα καὶ δένδρη καὶ εἰδῶλα καὶ ζῶα. Εἷς δὲ σοφὸς
ἄνθρωπος ῥωμαῖος καὶ ζωγράφος ἐξεύη ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν
καὶ ἐπήγεν εἰς τὴν Βουλγαρίαν ναηδὴ τοὺς τόπους....

τέλ. 459. Καὶ ἀπο τότε ἐστερεώθη εἰς αὐτοὺς ὁ Χριστιάνισμός
καὶ ὁ ζωγράφος ἐγένετο ἀρχιεπίσκοπος Βουλγαρίας καὶ ἐτελεύτησεν
θαύματουργὸς καὶ ἅγιος.

Δόξα σοι ὁ θεὸς ὁ διδοὺς ἀρχὴν καὶ τέλος. ἀμήν.

Σελ. 127. Βασιλεία Κωνσταντίου. Οὗτος ὁ Κωνσταντῖος ἐβασί-
λευσεν ἔτει ια' καὶ ἀπέθανεν ἐν Βρεττανίᾳ καὶ ἔστεψεν τὸν πρῶτον
του υἱὸν τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον βασιλέα κλ.

Σελ. 168, ῥωμαίων βασιλεὺς ἔτει Γ'. Ἰουλιανός. Περσῶν Σα-
δῶκος (sic), ἔτει ο.

Τοῦ τῷ τῷ ἔτει ἐβασίλευσε Ἰουλιανός ὁ παροδάτης [Κώδ. 169]

μόναρχος αυτοκράτορ δι' ἀπλήθως ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἔπαρθετε γὰρ τὴν τῶν βαρβάρων νίκην κλ.

1.

2.

Grec Paris Suppl. 87 φ. 3α

Ἐκ τῆς συνόψεως ἱστορίας εἰς ἀπλήν ἑλληνίδα παρὰ Δωροθέου Μονεμβασίας μητροπολίτου ἐνέτιησι 1637.

φ. 3ε. Εἰς τὴν πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον αὐθέντην Βλαχίας ἀφιερωτικὴν ἐπιστολὴν Ἀποστόλου Τσιγαρᾶ Ἰωαννήτου κατὰ τὸ 1631 Ἰωνν. 8.

ἀρχ. Ἡξεύρεις τὴν γενεὰν Ἀλεξάνδρου κτλ. τέλ. (φ. 4) διότι ἔκαμε καὶ ἡ ἀφεντία καθὼς λέγει ὁ αὐτός.

Κώδιξ ζ' αἰῶνος περιέχων διάφορα ἀποσπάσματα ἀναφερόμενα εἰς τὸν βίον Ἀλεξ. Μαυροκορδάτου.

6.

Suppl. Grec. 112.

φ. 2α. Χρονογράφος περὶ φράση δε ἀρχεται ἀπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἕως τοῦ νῦν. Σύνοψις ἱστοριῶν ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ πρώτου βασιλέως ταύτης τῆς περιφήμου Κωνσταντινουπόλεως μεγάλου Κωνσταντίνου ἕως τοῦ Παλαιολόγου τοῦ ἡσπερινου βασιλέως αὐτῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Προοίμιον

Προς τούτοις διαλαμβάνουσα καὶ τὰς χάριτας δε ἔδωκεν τῷ μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ Σίλβεστρος ὁ Πάπας τῆς Ρώμης καὶ πῶς ἔκαμαν οἱ Ρωμαῖοι τὸν βασιλέα καὶ περὶ τῶν ὀφικίων τοῦ παλατίου καὶ πότε ἐκτίσθη ἡ Βενετία, συναχθέντα ἅπαντα ἐκ διαφόρων βιβλίων τὰ ἀναγκασιότερα καὶ γλυκύτερα καὶ εἰς περὶ τὴν μεταγλωττισθέντα φράσην. Ἐνταῦθα ἐν αὐτῇ τῇ βασιλευούσῃ πόλει ἐπὶ τῆς πατριαρχίας τοῦ θεοκοσμίτου καὶ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἱερεμίου παρ' ἐμοῦ τοῦ εὐτελοῦς δούλου αὐτοῦ

Μανουήλ Μαλαξοῦ. Ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ζπβ' καὶ ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου [φ. 28] ἡμῶν Ἰησοῦ καὶ σωτῆρος Χριστοῦ ἀφοδ' μηνὶ ἀπρίλλῳ.

Βασιλεία τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου εἰς τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Βασιλεύοντες Κωνσταντῶν τοῦ γλοροῦ τοῦ πατρὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. Χλορόν τὸν ἔλεγαν διὰ τὴν ἐχρότητα τοῦ προσώπου του ἤγουν τὴν κυτρινάδα, καὶ ὁ θρόνος τῆς βασιλείας του ἦτον εἰς τὰ μέρη τοῦ Πορτογάλου· καὶ ὡσὰν ἐβασίλευσεν ἠγαπήθη πολλὰ ὑπὸ τοῦ λαοῦ τῆς βασιλείας του καὶ ἀπὸ τὰ πολλὰ ἀγαθὰ ἔργου ἔκαμνε καὶ τὸ περισσότερο ἔτι ἦτον δίκαιος καὶ ἐλεήμων κτλ.

Κυρίως λεπτομερὲς τὸ χρονικὸν μέχρι τῶν κατὰ Κωνσταντίνου τὸν Μονομάχον. 1346.

Εἶτα σύντομον. 1346—141α φθάνει μέχρι τέλους Μουρτζούφλου. «Καὶ τὸν ἀνέδοσαν ἀπάνω καὶ ἀπ' ἐκεῖ τὸν ἐκρέμνησαν καὶ ἔλαδεν κακὸν θάνατον καθὼς ἔκαμε καὶ αὐτὸς καὶ ἐφόρευσε τὸν βασιλέα Ἀλέξιον τὸν υἱὸν Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου.

Τέλος τῆς βασιλείας τῶν Ῥωμαίων. Βασιλεία Λαντζίνου καὶ Βαλδουβίνου τῶν Φραγγῶν.

Τότε μετὰ τὸν κακὸν θάνατον τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ἔκαμαν συμβούλιον καὶ ψήφους ποῖον νὰ κάμουν βασιλέα καὶ ἐσυμφώνησαν ὅλοι οἱ αὐθεντάδες καὶ ἔκλεξαν καὶ ἔκαμαν τὸν Βαλδῆνον ντὲ Φλατόρε βασιλέα νὰ ἔχει τὸ βασιλῖον ὁμοῦ μὲ τῶν Βενετῶν κλ.

142α. Καὶ ἔτιζη ἐπήραν τὸν ὑποψήφιον βασιλέα καὶ ἐπήγαν εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς φιλαδελφίας καὶ ἐκεῖ ἔκαμαν τὸν θρόνον τοῦ βασιλέως καὶ ἐκάθησε καὶ ἐφόρεσεν τὸ στέμμα τὸ βασιλικὸν καὶ τὰ φορέματα καὶ ἐστέφθη παρὰ τοῦ μητροπολίτου Φιλαδελφίας.

142β. Βασιλεία Θεοδώρου τοῦ Λασκάρως.

Ἐβασίλευσε Θεόδωρος ὁ Λασκάρτης χρόνους ιη'. καὶ ἦτον ἀνθρώπος εὐλαδῆς καὶ φοβούμενός τὸν θεόν καὶ τοὺς μὲν ἀρχοντας καὶ γέροντας ὡς ἀδελφοὺς εἶχε, τοὺς δὲ νέους ὡς υἱοὺς ἠγαλλίζετο. — ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι εἰς τὸν πόλεμον ἐσκοτώθη.

κατὰ συνέχειαν. 143α. Τέλος τῆς βασιλείας Βαλδουβίνου τοῦ Φραντζέ. Βασιλεία Ρομπέρδου.

Καὶ μετὰ τὸν θάνατον τούτου ἔκαμαν βασιλέα σισερ Ῥομπέρτον· καὶ ἔτιζεν ἐμήγυσε καὶ ἦλθαν τὰ φουσάτα κλ. — καὶ κατὰ τὴν συμφωνίαν αὐτῶν τὸ ἔλαβον οἱ Βενετικοὶ διὰ μερικὸν καιρὸν.

Βασιλεία τῶν Βενετικῶν.

Ἐλαβαν δὲ τὴν βασιλείαν οἱ Βενετικοὶ διὰ μερικὸν καιρὸν καὶ ὤριζαν διὰ τὴν ἀγαθὴν αὐτῶν γνώμην καὶ πάντα τὰ ἐκυβερνοῦσαν εἰρήνικα καὶ εὐχαριστημένα.

1446. Ὡς ὡς ἐβασίλευαν οἱ Φράγγοι εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐβασίλευαν καὶ οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τὴν Ἀνατολήν. Καὶ ὁ βασιλεὺς ὅπου ἐβασίλευσεν εἰς τὴν ἀνατολήν πρῶτος ἦτον αὐτὸς ὅπου ἐγράψαμεν ἄνωθεν Θεόδωρος ὁ Λάσκαρις καὶ ἐπέρασεν τὸ βασίλειον αὐτοῦ καλῶς καὶ θεαρέστως τοὺς ἐπὶ χρόνους καὶ ἀσθενήσας ἀπέθανε.

Τέλος τῆς βασιλείας

145α. Βασιλεία Ἰωάννου Βατάτζη.

Καὶ μετὰ τὸν θάνατον τούτου ἔλαβε τὴν βασιλείαν Ἰωάννης ὁ Δουκάς ὁ Κατάτζης καὶ ἐβασίλευσε χρόνους λγ' καὶ ἦτον ἔλος κατοικητήριον τοῦ θεοῦ δίκαιος ἐνάρετος καὶ ἐλεήμων κλ.

145β. Βασιλεία Μπονιφατζίου καὶ Λατίνου.

Βασιλεία Θεοδώρου τοῦ Βατάτζη.

Βασιλεία Μιχαήλ τοῦ Παλαιολόγου.

Ὅταν ἐπήγεν τοῦτος ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ μοναστήριον, ἔλαξε τὴν βασιλείαν Μιχαήλ ὁ πρῶτος τῶν παλαιολόγων [Κώδ. 146α] ὁποῖος ἐβασίλευσε χρόνους κδ' καὶ ἐλατίνιζε. Καὶ ὡς ἔλαβε τὴν βασιλείαν, εἶχε μεγάλην λύπην ὅτι ἔχουν οἱ Τούρκοι (ἐν τῇ ὥρᾳ φράγγοι τὸ βασίλειον κλ.

147α. Βασιλεία Ἀνδρονίκου καὶ Μιχαήλ τῶν Παλαιολόγων.

» Βασιλεία Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου (: ἐν τούτοις καὶ περὶ Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδύνου).

147β. Βασιλεία Ἰωάννου Καντακουζινοῦ.

148α. Βασιλεία Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου.

148β. Βασιλεία Μανουήλ τοῦ Παλαιολόγου. Μετὰ τοῦτον βασιλεύει ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μανουήλ ὁ Παλαιολόγος. Τοῦτος ἐπήγεν εἰς τὴν

Ἰταλίαν νὰ τοῦ δώσουν οἱ Φράγγοι βοήθειαν νὰ ἔλλοι κατὰ τῶν Τουρκῶν.

1498. Βασιλεία Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου. Καὶ μετὰ τὸν θάνατον τούτου ἔλαβε τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος καὶ ὡς ἐβασίλευσεν ἐβουλήθη νὰ ὑπάγει εἰς τὴν Φραγγίαν νὰ γένει ἔνωσις μετὰ τὸν πάπαν. — 1516 ἀπέθανε . . . Φραγγίαν.

1516. Βασιλεία Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου. Τότε ἔλαβε τὴν βασιλείαν Κωνσταντῖνος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ στεφθεὶς ἐν τῇ παμμεγίστῃ γαῖᾳ τῆς τοῦ θεοῦ λόγου Σοφίας παρὰ τοῦ πατριάρχου κύριου Γρηγορίου. Καὶ ἐβλέποντας τὴν βασιλείαν τῶν τουρκῶν κ.λ.

φ. 1526. Καὶ ἦτον γεγραμμένον ὁ πρῶτος βασιλεὺς ὅπου ἔκτισε τὴν πόλιν Κωνσταντῖνος υἱὸς Ἑλένης καὶ ὁ ὕστερος ὅπου ἐπήραν ἀπ' αὐτὸν οἱ Τούρκοι τὴν Πόλιν Κωνσταντῖνος υἱὸς Ἑλένης. Καὶ ἐξολοθρεύθη παντελῶς ἡ βασιλεία τῶν Ρωμαίων. Ἐβασίλευσεν αὐτὸς ὁ ἐλευνὸς Κωνσταντῖνος χρόνους δ'.

Τέλος τῆς βασιλείας τῶν δυστυχῶν Ρωμαίων

Περὶ τῆς βασιλείας τῶν Τουρκῶν ποῖος ἄρχισε καὶ ποῖος εἰς αὐτοὺς ἦτον ὁ πρῶτος βασιλεὺς.

Ὁ Ὄτουμάνης ἦτον ὅπου ἐψηφήσθη, ὑπὸ τοῦ φουδάτου καὶ τοῦ λαοῦ βασιλεὺς καὶ οὕτως τὸν ἔστησαν καὶ τὸν ἔκαμαν βασιλεῖα καὶ κύριον πάντων καὶ ἐξουσιαστὴν ἔτος ατ'.

153α. Βασιλεία σουλτάν Ὀρχάνη.

153β. " " μουράτη.

154β. " " μπαγιαζίτη.

155α. " " μεεμέτη. Καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν κ.λ.

156α. " " μουράτη.

156β. " " βασιλεία σουλτάν μεεμέτη ἐνταῦθα

ἐκ μακροτέρων καὶ τὰ τῆς ἀλώσεως).

162α. Βασιλεία σουλτάν μπαγιαζίτη.

163α. " " σελήμη.

163β. " " σουλεημάνη.

164β. " " σελήμη.

169β. " " μουράτη

169β. " " μεεμέτη

170α.	»	»	ἀχμέτη
170α.	»	»	μουσταφᾶ
170α.	»	»	ἔσουμάνη
171α.	»	»	μουσταφᾶ τὸ δεύτερον

171β. Βασιλεία σουλτάν μουράτη. Καὶ ἔκαμαν βασιλέα τὸν ἀδελφόν τρου σουλτάν ἔσουμάνη τὸν σουλτάν μουράτην. Καὶ τὸν ὅσον χρόνον τῆς αὐτοῦ βασιλείας εὐγῆκαν οἱ καζάκοι μὲ ἑκατὸν σαῖκες καὶ ἐπῶπλισαν τὸ νεοχώρι τῆς πόλης καὶ ἐπῆραν αἰχμαλωσίαν πολλήν καὶ ἔκυσαν κίβλα καὶ ἔλαβαν οἱ πολῖται φόβον μέγαν. Τότε ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔκτισεν τὸ νεόκαστρον ὁποῦ εἶνα· ἀντίπερα τοῦ ἱεροῦ διὰ φύλαξιν. Τότε καὶ ὁ Ἰάταρης ἀντέστη καὶ ἐπῆρε τὸν Ἰαφῶν καὶ τὸ Ἀσπρόκαστρον καὶ ἐπῆγεν ἡ ἀρμάδα κατὰπάνω του καὶ πολέμου γενομένου ἐνίκησεν ὁ Ἰάταρης καὶ ἔσφαξε πληθος γιανητζάρον καὶ ἐξεγύμνωσε τὰ κάτεργα καὶ ἀνήθελεν τὰ ἔκαιγεν, ἀλλὰ τὰ ἄφησεν

ἐνταῦθα τελειώνει τὸ χρονικόν.

γ'.

Supri. Grec. Παρισίων 467.

Καθ' ἃ ἐξήτασα τῆ 189., ἐν φ. 177α «Ἐως ὧδε τελειώνει ὁ Ἰωάννης ὁ Σκυλίτζης ὁ χρονογράφος». Ἐπεταὶ «Βασιλεία Μανουήλ τοῦ Κομνηνοῦ». Ἄρχ. «Μανουήλ ὁ Κομνηνὸς ὁ υἱὸς Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ ἐξασίλευσε μετὰ τῶν πατέρα αὐτοῦ. Οὗτος γοῦν ὁ βασιλεὺς ἔκαμε νεκρὸν περὶ μνηστείας».

Ἐν φ. 191β—192β «Ἡρῆνος τῆς Κωνσταντινουπόλεως» (Νέος Ἑλληνομνήμων Ε', 248 κ. ἐ.).

Μετὰ τὰς ἐν τῷ apparatus τῆς ἐν Ν. Ἑλλ. σ. 250 λέξεως «ἰμάμ ἀλλῆς» (ἐν Ecthesis chronica ὁ «Μάμαλης») κτλ.— «ὁ σουλτάνος ἐχάρτη μεγάλως» ἐπονται ἐν συνεχείᾳ ἄνευ ἄλλης ἐπιγραφῆς. «Εἶχε δὲ μεγάλην χαρὰν πῶς ἐγίνη αὐθέντης τοιοῦτου μεγάλου κάστρου» κτλ.

Τέλος ἐν φ. 215β (ἐξ ἀρχῆς;) Βασιλεία σουλτάν Μουράτη υἱοῦ Ἀχμέτι, ».

«Ἐλαβε δὲ τὴν βασιλείαν ὁ σουλτάν μουράτης παιδίον χρονῶν

15' καὶ μὲ τὸ νᾶ ἦτον ἀνήλικος ὁ βασις· πολλαὶς ἀδικίαις ἐγίνοντο, εἰς τὸν κόσμον καὶ πολλαὶς ἀκαταστασίαις καὶ φόνοι καὶ οἱ Ταύρ-
και τὸν καιρὸν ἐκεῖνον οὔτε θεὸν ἐφοβοῦντο οὔτε κριτὰς εἴκουον·
μόνον μετὰ μαχαίρας καὶ ξύλων ἐστέκοντο καὶ ἔλεγον τοῦτον τὸν
λόγον, ἐπειδὴ τὸν βασιλέα σουλτὰν οὐσμὰν ἐφόνευσαν οἱ ἄνθρωποι·
οἱ ἄλλοι τί ἀξίζουσιν ἐμπροσθεν ἐκείνου [φ. 216α] ἐμπροσθεν
ἐκείνου· ἐγένεν δὲ καὶ εἰς τὸν πρῶτον χρόνον τῆς αὐτοῦ βασιλείας
ἀκρίθεια μεγάλη εἰς τὸν κόσμον ὡς ἂν καὶ εἰς τὸν σουλτὰν οὐσμὰν
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὅπου τότε ἐγινε καὶ ἀκρίθεια καὶ χειμόνας πο-
λὺς ὅσον ἐπάγωσε ἡ θάλασσα ἀναμέσον τῆς πόλεως καὶ τοῦ Γαλατᾶ
καὶ ἐπερνούσαν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὸν πᾶγον.

B.

Barber, I. 111 15' αἰῶνος. χαρτ. ἀκέφ. καὶ κολουβός

Χρονικὸν τουρκοκρατίας Historia Imperatorum ture-
rum. ἀρχ. ἐπὶ μουράτη.

Ἀκέφαλον οὕτως (φ. 11α=1α).

Ἐξεύνης ἐδιᾶθε ὅπου δὲν το ἐλπίζουσαν καὶ δὲν εἶχαν τί κάμη
καὶ ἐπαραδώθησαν· καὶ ἐκί ἤδρε τὸν υἱὸν τοῦ του σαοῦσ· καὶ τὸν
ἐπίασε ζοντανο.

φ. 13α (=3α).

Του ἐδόσανε αὐτοῦνου τὴν ντημι ὅπου τοῦε κράζουνα· χὲν κίαρ
ὑγουν βασιλέα· ἐδασίλευσε στήν βασηλείαν 28—χρόνους—εἶτονε
ἔτος 1373 ἀπὸ χδ· — Ἐέλος τοῦ βασιλέως σουλτὰν μουράτι· βα-
σιλέως· τῶν τουρκῶν·.

φ. 95 καὶ εἶτονε ἄνθρωπος ταπηνός· ἀγάπα τὴν φιλοσοφήαν·
καὶ ἀγάπα ναδηᾶβάζη τῆς πράξεις τὸν ἀπερασμένον βασηλέον· καὶ
εἶτονε φήσης ἀγαθῶς ἄνθρωπος· — Τελοῦς τῆς βασηλήας τοῦ σουλ-
τὰν μπαγιαζήτη· υἱοῦ μεχεμέτη· ὁ τρῆς καὶ δέκατος ἴστοῦς — 1512
—ἀπὸ Χδ—τῆ 11 (διωρθωμ. ἐκ τοῦ 13).

Ἐπεται ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ· 14 (διωρθ. ἐκ 13) ὁ ζοει τοῦ σουλ-
τὰν σαιλήμ. ἀρχ. Μετατον θάνατον τοῦ σουλτὰν· μπαγιαζήτι· ἐκρί-
θησαι ὡστὴν βασηλήαν ὁ υἱός τοῦ ὁ σουλτὰν σαιλήμεις ὡστοῦς 1512 κλ.

Τέλ. ·κολοβ. ἐν φ. 976). ἀμῖδ' σαιλήμις ἐγρήκισαι τὴν ἐπήβου-
 ληαν τον πασαδον· τον ἐδγκότου· καὶ ἐγραψαι.....

Ὁ κώδ:ξ οὐδὲν ἄλλο περιέχει πλὴν τοῦ χρονικοῦ τούτου).

ε'.

Harl. 5742. — «Theodori Monembasiensis synopsis
 historiarum Graece» ἐπιγράφεται ἐπὶ τῆς ράχεως. Εἶνε δὲ τὸ
 στάχωμα ἀρκετὰ ἀρχαῖον.

Ἐν τῇ πρώτῃ παραφυλλίδι: Author hujus compendii
 non est Matthaeus Cygala. Compares quae ex eo citat
 Allatius contra Creyptonium p. 138 cum iis quae hic
 legas propriis suo loco Sic notatis. Hunc autorem credo
 esse Theodorum Monembasensium vid. Allatium. in
 Creyptonium 127.

κα? Deducit historiam usque ad initium Salami
 ... ut Cyprium captan. καὶ νεωτέρα χεῖρ προσέθηκεν «Scri-
 pta enim est haec historia anno Christi 1570 uti videre
 est page 2.

Ἐν φ. 1α σημ: Ἰωάννης Κώδελος βρετανικὸς γίγνεται ἀπὸ
 Γρωσσιὰ ἐπὶ τὴν πόλιν Κωνσταντινου ἀχος'.

«Σύνοψις ἱστοριῶν» ὁ τίτλος κατὰ τὸν τῆς ἐκδ. 1637· διαφοραὶ
 μέχρι τοῦ νῦν σουλταν: (οὕτω ἀφιεμένου καὶ χώρου ἴσως πρὸς ἐγ-
 γραφήν ὀνόματος).

Πρὸς τούτοις διαλαμβάνουσα καὶ περὶ Β. πότε ἐκτίσθη κτλ. —
 ἔλαβον. Πόσοι δὲ τῶν Πατριαρχῶν ἐπατριάρχευσαν ἐν τῷ θρόνῳ τῆς
 ἀγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας· συναχθέντα ταῦτα πάντα
 ἐκ διαφόρων βιβλίων τὰ ἀναγκαιότερα καὶ εἰς πεζὴν φράσιν μετα-
 γλωττισθέντα ἐν ἔτει ζοη' ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἀπὸ δὲ τῆς ἐνσάρ-
 κου οἰκονομίας τοῦ Κυρίου [Κώδ. φ. 16] ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφο-
 μηνὶ Αὐγούστῳ».

Σύγκριται ἐκ φ. 861 εἰς 4ον (=8ον τυπωμ.) Αὐτόθι φ. 861α.

† Ἐὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ μητροπολίτου
 Ἀγγιᾶλου· ὅστις δὲ ἀποξενώσῃ αὐτῷ ἀφ' ἡμῶν ἔστω ἀφωραισμένος.

ἄλλῃ γείρ). Δεύτερον εἶτι (sic) Παρθενίου
 * Τρίτον Ἀνδρονίκου
 * Τέταρτον Φρομάξην
 Πέμπτον τοῦ Ἰω. Κωβέλου βριτανικοῦ

Ὁρατα ἀρχικὰ πολὺν καταλαμβάνοντα τόπον, τυχνὰ μὴ ζωγρα-
 φισθέντα, ὑπάρχοντος μόνου τοῦ χώρου.

— Βοτανιάτου λεπτομερῶς.

Φ. 741κ. Διαγμὰς Ἀλεξίου τοῦ ἀγγέλου ἀπὸ τὴν βασιλείαν.

* Τέλος τῆς βασιλείας Ἀλεξίου υἱοῦ Ἰσαακίου τοῦ
 Ἀγγέλου.

Φ. 741α. Βασιλεία Ἀλεξίου Δούκα τοῦ Μουρτζούφλου. Ἴδε νὰ
 θρηνηθῆς τί ἔχαμαν οἱ βενέτικοι εἰς τὴν πόλιν ὡσάν τὴν ἔλαβαν.

ἢ Λαδόντες δὲ τὴν βασιλείαν κτλ. — 743β. ἔνθα. Βασιλεία Θεοδώ-
 ρου τοῦ Λάσκαρι. — Τέλος τῆς βασιλείας Θεοδώρου τοῦ Λάσκαρι.

Φ. 744α. Τέλος τῆς βασιλείας Ἰωάννου τοῦ Δούκα τοῦ Βατάτζη.

Φ. 744β. Τέλος τῆς βασιλείας Θεοδώρου τοῦ Βατάτζη. — Ἰδίαι
 οἱ Ῥωμαῖοι τὴν Πόλιν ἔλαβον ἀπὸ τοὺς Βενετικούς.

Φ. 745α. Βασιλεία Μιχαήλ τοῦ Παλαιολόγου.

Φ. 746β. Ὁ κατάλογος τῶν θρόνων κτλ.

Τὸ τέλος φ. 860β. Λέγουσιν δὲ ὅτι ἕσας λαὸς ἠχματίσθη εἰς ὅ-
 λον τὸ νησίον τῆς Κύπρου ἄνδρες γυναῖκες καὶ παῖδια ἦτον ἕως π'
 χιλιάδας [Κωδ. 861α] καὶ διεσκορπίσθη αὕτη ἡ αἰχμαλωσία ἀνα-
 τολή καὶ δύση· εἰ δὲ ἕσοι ἐσφάγησαν εἰς τὸν πόλεμον ἦσαν ἕως μ'
 χιλιάδες. Ὅρισαν δὲ οἱ βενέτικοι τὴν Κύπρον χρόνια ἐννενήκοντα
 ἑπτὰ. τὴν ὁποίαν ἔλαβαν ἀποθανόντος τοῦ Ῥεγάτζου εἰς τοὺς αὐο
 δ' ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως.

1. Ἐν τῇ ᾠδ. Περί πόσους χρόνους ὄρισαν τὴν Κύπρον οἱ Βενετικοί.